

„АУТОСАОБРАЂАЈ” ПОСЛЕ БЛОКАДЕ

Вучић погурао, да л' ће да упали

НОВЕ МЕРЕ ЗА ПРЕДУЗЕЋА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Примирје до краја јануара

СТРАНА 5

ИСПОВЕСТ ЖЕНЕ КОЈА ЈЕ ТРПЕЛА НАСИЉЕ

Условна казна за пет година малтретирања

СТРАНА 11

ПАЛЕСТИНЦИ НА СТУДИЈАМА У КРАГУЈЕВЦУ

Гостољубље лечи носталгију

СТРАНА 13

ЖЕНЕ КАО ДЕЛИОЦИ ФУДБАЛСКЕ ПРАВДЕ

Суде са мушким ауторитетом

СТРАНА 15

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO **833** €/m² + PDV

GRATIS garancije mesno

SMALLVILLE
KRAГУЈЕВАЦ
Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

ЗНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA ORIGINALNIH IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF

KelecAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž mir u kući

RefillM

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37
www.olympic.rs

DOČEK NOVE 2014.

Невини или оптужени

Биће, ево, година дана откад су у Крагујевцу на спектакуларан начин обављена хапшења виђених људи из политичког и партијског живота града. Члан Градског већа Небојша Васиљевић и директор странке Заједно за Шумадију Златко Милић са по још неколицином осумњичених за криминалне радње у две одвојене акције, прво су стрпани у полицијске апсане, а после 48 сати истражне судије одредиле су им притвор до тридесет дана. Нису по толико провели у петровачком затвору, али били су сасвим довољно (чак и превише) да им суди и пресуђује свако ко се осетио „надлежним“ за то, а српском менталитету иманентно је забављање носа у све и свашта. Дакле, притвореници су самим држањем у притвору били „намештени“ да буду искомпромитовани.

За ову прилику није ни битно шта су истражни органи стављали на душу Васиљевићу, Милићу и осталима, већ шта се дешавало када су после пуштања на слободу престали ука и бука, коју су обилато подстицали полицијски и правосудни посленици? Сасвим конкретан - каква је даља судбина ових процеса јер од надлежних тужилаца нема вести шта су одлучи-

ли: пишу ли оптужнице или одуштају од судског процесуирања осумњичених? Узгред, да су нешто већ „преломили“, ваљда би удостојили јавност да јој саопште своје одлуке.

Питање може и да се обрне: ако тужиоцима годину дана није довољно да прикупе доказе о томе да ли је неко прешао црвену линију кривичног закона, на основу чега је тај „неко“ хапшен на препад и са лицима на рукама одвођен у полицијски притвор, па онда у истражни затвор и тамо држан две-три недеље. Зар и тада није било јаких доказа о учињеном кривичном делу и то толико јаких да се човек, уз јавну помпу, гура у апс?

Друго, ако је најчешће образложење за то што се ухапшени данима и недељама држе у истражном затвору - спречавање да утичу на сведоке, који и буду саслушани док је осумњичени иза решетака, за које је то работе у даљој истрази потребно толико времена да би се дошла кључна тужилачка одлука: подиже ли се оптужница или је човек „ослобођен“ сумње да је било шта скривио.

Очигледно је да овде нешто не „штима“. Као да су „на норму“ радили и полицијци и истражне судије - што више притвореника, то бољи „резултат рада“.

Међутим, пракса говори да многи који су хапшени никада нису „стигли“ до суда, или, ако јесу, нису осуђени. Нажалост, такве „тапије о невиности“ веома често имају мање ефекте од белега који остају после хапшења, притварања и јавног жигосања свакога кога је „марица“ возила до Петровца.

Да ли ће се нешто променити увођењем такозваних тужилачких истрага тек ће се видети. Тренутно је више конфузije него ваљаних резултата.

А кад је реч о на почетку поменутом Васиљевићу и Милићу, можда се поред криминалистичке грађе „прикупљају“ и ставови са важних партијских састанака у Београду. Тамо је, додуше, од Крагујевчана „обележен“ само Верољуб Стевановић, али новој удби није тешко да допише - „са првим сарадницима“.

Карикатура: Горан Миленковић

Дрога на ломачи

Прошле суботе у термоелектрани у Обреновцу сјатила се скоро цела државна свита, нарочито онај њен део који припада полицији и безбедности, само је још војна музика фалила. Ивица Дачић на челу, вероватно више као полицијски министар него премијер, директор полиције, па онда разни до њих, све по хијерархији. Кажу, око хиљаду људи било је дигнуто на ноге да се од Крагујевца до Обреновца дотера заплена дрога и тамо спали.

Телевизије су помно сликале како се наркотици из пакета сипају у ватру од које се прави струја. Није познато да ли је она у том моменту била у неком халуцинантном стању, тек Дачић је, док му се лице пресијавало од пламена из котла, победнички изјавио:

„Ово није само уништавање дроге у физичком смислу, већ је и симболично задат завршни ударац - откривање починилаца, хапшење, заплена, правоснажна пресуда и спаљивање наркотика“.

Дан пре тога у Србији је била децембарска грмљавина, јер је у обухватној акцији полиције под именом „Гром“, на целој територији земље спроведена претрага, заплена наркотика и хапшење препродаваца. Приведен је 261 дилер, 18 је задржано у притвору и одузето 18 килограма дроге, разних врста. Зато је Обреновац био нешто као епилог целе приче.

Полиција је саопштила да је спаљено око 1.750 килограма опијата, од чега је 40 кила хероина и тона и 690

килограма марихуане, све из полицијских магацина у Крагујевцу, а спаљивање је одобрио овдашњи Виши суд на основу правоснажних пресуда против окривљених од којих је дрога одузимана.

Међутим, ваљда да се не би кварила представа у Обреновцу, није речено да су допремљени наркотици из Крагујевца годинама лагеровани у полицијске магацине, да надлежни из Полицијске управе више нису имали где да их одлажу и да им је то била велика мора, јер је дрогу требало чувати на безбедним и тајним местима и стално бринути да нешто не „испари“. Заплене су гомилиане од 2003. године, а уништавања није било због разних бирократских препрека.

Наиме, раније су одузети наркотици спаљивани у градској топлани, али потом су се таквом начину уништавања успротивили, једном Министарство здравља, други пут Министарство екологије, сасвим довољно да настане „блокада“.

Кад су ове новине последњи пут писале о проблемима које има крагујевачка полиција са лагеровањем и чувањем одузетих наркотика, а било је то почетком септембра, званични подаци били су следећи: на уништење чека преко две тоне марихуане, око 55 килограма хероина, три килограма кокаина, 8,5 килограма спида и на хиљаде разних таблета које користе наркомани.

Кад се упореде ове бројке и оне претходне, о ломачи у Обреновцу, разлика у количинама је врло видљива, што ће рећи да није све спаљено. Зашто? Па неће те ваљда помислити да су „спаљивачи“ после званичног дела имали сеансу за себе. Вероватно је суд одредио колико и које дроге иду у енергентски систем Србије.

**Deco, samo pozovite,
odmah dolazim!**

Vaš Deda Mraz

320 060 i 064 306 99 47

prozori i vrata

SUNCE
suncemarinkovic.com

Пакет у боји

**Potražite Akri Kolor prozore u boji
i dekorima drveta po sniženim cenama**

034/330-870

011/6300-541

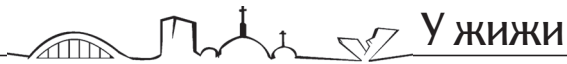
Житопродукт

Крагујевца, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

ЕФЕКТИ ЗАБРАНЕ ЗАПОШЉАВАЊА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Уштеда која може да закочи посао

Стопирате запошљавања, које доноси нови закон, неће значајно утицати на обављање послова у Градској управи, али ће знатно више проблема имати јавна комунална предузећа и здравствене установе које су биле принуђене да привремено ангажују радну снагу

Ови што су примљени преко ве- за и пара, партијски подобни, оста- ће ту где јесу. Ушукани у јавним предузећима на државним јаслама, са свим привилегијама које доно- си државна служба. Кажу, одувек је било тако. Е, па сад смо то унели у закон. Неће се паметан физичар и лекар запослити, јер морамо да са- чувамо полуписмене писаре и ев- идентичаре да дремају по општин- ским климатизованим канцелари- јама. А где ће сада да ради моја ћерка која је дипломирала на ме- дицини крајем октобра ове године, пита се Крагујевчанин Топлица Б., коментаришући најновију одлу- ку државе да у наредне две године забрани запошљавање у јавном сектору.

Нова законска мера усвојена је по хитном поступку и од прошлог понедељка већ је ступила на снагу, а јавна је тајна да су до почетка ве- ног важне многи успели да се „у- главне“ у већ претесне канцелари- је локалних администрација у мно- гим градовима.

■ Муке са специфичним пословима

После обавештења да у јавном сектору ради 740.000 људи и да се стално примају нови (из чега се мо- же израчунати да је на хиљаду становника у Србији на државној плати између пет и 10 одсто више него у државама у региону), Влада је одлучила да забрани запошља- вање у наредне две године Законом о буџетском систему, који је Скуп- штина усвојила по хитном поступ- ку. То, практично, значи да у том периоду више нико неће моћи да добије посао у јавном сектору, па чак ни ако су неки од запослених отишли, на пример, у пензију. Др- жава рачуна да ће забраном запо- шљавања до године уштедети око 50 милиона евра, а у 2015. нешто ма- ње од 100 милиона.

Наравно, политичка елита је већ у пројекту закона себи унапред одршила руке, па су изузета „иза- брана, постављена и именована лица“ и директори јавних предузећа и аген- ција, као и судије, јавни тужиоци и њихови заменици. Ова забрана не ва- жи ни за професо- ре универзитета, научно и истражи- вачко особље, на- учноистраживачке организације.

Са друге стране, здравствене уста- нове остаће без но- вих кадрова све до 2016. године, јер иако странке у власти тврде да је здравство један од стубова дру- штва, ипак, нису поднели аманд- ман, нити се изборили да се дозво- ли запошљавање лекара у овом периоду.

Исто тако, ограничава се и уку- пан број привремено ангажова- них радника на десет одсто укупног броја запослених у органу или ин- ституцији која се непосредно или посредно финансира из буџета.

” Златко Милић, начел- ник Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе: У Градској упра- ви имамо добру квалификацио- ну структуру и можемо да се сна- ђемо, али шта ће бити са неким специфичним пословима, реци- мо, надзор могу да врше само ли- ца која имају лиценцу

Само ако министар дозволи мо- ћи ће да се запосли неко нови, а у противном, предвиђене су новча- не казне и за институцију и за од- говорна лица. Казне за непошто- вање забране запошљавања су од 500.000 до два милиона динара за институцију и од 30.000 до два милиона динара за одговорне осо- бе, а предвиђена је и привремена обустава исплате новца из буџе- та.

Већ сада је извесно да ће нове мере изазвати велике проблеме локалним самоуправама, а најви- ше онима које имају мање запо- слених од броја дозвољеног зако- ном. Међутим, и оне са довољним

бројем људи, попут овдашње Град- ске управе, мораће да се суоче са проблемима у случају да остану без људи који се баве специфичним по- словима.

Начелник Градске управе за по- слове локалне самоуправе и опште управе Златко Милић каже да, за- хваљујући доброј квалификационој структури запослених, може да се организује и заврши сваки посао.

- Преко 50 одсто запослених у Градској управи, од укупно 690, је

са високом стручном спремом и то је добра квалификациона структу- ра која може да изнесе посао, оба- везе и надлежности које су пред на- ма. Ако се гледа са оне друге, људ- ске стране, то значи да ће три ген- ерације које заврше високе школе бити ускраћене да се запосле у не- ком од јавних или комуналних предузећа, па и Градској управи, каже Милић и додаје да је за сва- ког младог архитекту или грађе- винског инжењера јако важно да стекне искуство и буде део систе- ма Градске управе или Дирекци- је за урбанизам, како би се упознао са начином њиховог функциони- сања.

Чињеница је да свуда има вишка запослених, а исто тако чињеница је да то треба системски да се ре- шава, сматра наш саговорник. Ово је изузетно радикалан начин да се смањи број кадрова и мада је и раније било таквих покушаја, то се радило на другачији начин и уз стимулативне отпремнице.

- Овде имамо добру квалифи- кациону структуру и можемо да се снађемо, али шта ће бити са неким специфичним пословима, као што је, рецимо, надзор који може да ра- ди само неко ко има лиценцу за надзор. Исто тако, имамо онолико матичара колико је одредила држа-

” Бранимирка Свиљар, директорка Дома здра- вља: Једва излазимо на крај са овим бројем лекара, а уз то и- мамо 14 на специјализацији. Само кад би они радили било би много лакше. Међутим, блокирани смо планом кадро- ва и морамо да се сналази- мо

ва, а ако неко од њих оде, мора да се доведе други матичар. Исто ва- жи и за комуналне полицајце и то је једна од нелогичности овог зако- на, сматра Милић.

■ „Чистоћа“ пред проблемом

Више проблема имаће јавна ко- мунална предузећа, нарочито она која ангажују сезонску радну сна- гу. Закон дозвољава да се привре- мено ангажује само десет одсто од укупног броја запослених и за ову

категорију законске одредбе ступа- ју на снагу од 1. марта, па ће, кон- кретно, ЈКП „Чистоћа“ моћи, током наредне сезоне, да ангажује макси- мално 28 радника, иако је потреб- но знатно више.

- Пракса је да доста радника ангажујемо током сезоне по уго- вору о повременим и привременим пословима, али сада нам је то огра- ничено. Само 28 људи је јако мало због саме оперативе и мислим да ће у сектору јавне хигијене и одр- жавања од 1. марта бити великих проблема, каже Дејан Раонић ди- ректор „Чистоће“.

Он објашњава да је Удружење ко- муналних предузећа Србије, чији је он председник, тражило изузи- мање од ове законске мере, али њих- ов амандман није прошао, па им предстоји да се сналазе.

Највише коментара било је због одлуке да неће бити дозвољено запошљавање лекара и осталог ме- дицинског особља. Додуше, и до са- да се у државним домовима здра- вља и болницама није могао засно- вати радни однос без дозволе Ми- нистарства, које је задужено да процењује колико је лекара и ме- дицинског особља потребно сваком граду или општини. По њиховој ра- чуници, у крагујевачком Дому здравља има вишка медицинског о- собља, иако, судећи по дужини чекања на преглед, то баш и не из- гледа тако. И директорка ове уста- нове Бранимирка Свиљар призна- је да немају вишак запослених, него мањак, јер је велика разуђе- ност објеката којих има 29, али су то некако покрили бољом органи- зацијом посла. Као примере, она наводи села Угљаревац и Губере- вац, где у сваком од њих један ле- кар проводи по пола радног време- на, како би ординација свакоднев- но била отворена. Исто тако, у Страгарима ради само један лекар, али су уведене кућне посете, тако да се његов рад, практично, одви- ја у две смене.

Осим проблема у сеоским под- ручјима, наша саговорница наво- ди и то да су четири доктора Дома здравља на специјализацији, па су на њихова места примљени млади лекари на по месец дана, али ако РФЗО не одобри исплату њихових зарада, Дом здравља ће морати да их се одрекне по престанку угово- ра.

- Једва излазимо на крај са овим бројем лекара, а уз то имамо 14 на специјализацији. Само када би они

радили било би далеко лакше. Ме- ђутим, блокирани смо планом ка- дрова и морамо да се сналазимо, каже директорка Свиљар.

Очигледно је да двогодишња за- брана запошљавања у јавном сек- тору сама по себи упућује на за- кључак да је државни буџет за на- редну годину пред великим проб- лемима, па се посеже за очајнич- ком бирократском мером која ће, наводно, држави већ идуће године

” Дејан Раонић, дирек- тор „Чистоће“: Може- мо да ангажујемо само 28 љу- ди по уговору о привременим и повременим пословима, то је јако мало и мислим да ће у сек- тору јавне хигијене бити вели- ких проблема

уштедети 45 милиона евра, а 2015. године чак 75 милиона евра због природног одлива већ запослених у пензију. Стручњаци упозоравају да је ова мера у неким другим зе- мљама није ишло идеално, јер се показало да се у неким областима није могло опстати без нових запо- слених.

Ако је Влада хтела да се само- ограничи у запошљавању у оним делатностима које сама централ- но плаћа, то је могла да изведе и без доношења интервентног зако- на који је, објективно речено, у- перен против младих образова- них људи којима се у знатној ме- ри две године одузима могућ- ност да се запосле у јавном секто- ру за који су се многи школова- ли.

Гордана БОЖИЋ

ИСТРАЖИВАЊЕ ТРЖИШТА РАДА

Тридесетогодишњацима
рачуна плаћају родитељи

Чак 40 посто испитаника није могло да пронађе посао по завршетку школовања, док их је 15 посто на запослење чекало годину дана. То је условило да велики број младих и даље живи код родитеља и уз њихову помоћ подмирује потребе. Међутим, социолози упозоравају да има и оних који породични дом не желе да напусте због лагодности живота

Иако се по нашим законима пунолетство стиче са 18 година, млади у том узрасту немају ниједан атрибут одраслости. Ту се, пре свега, мисли на напуштање родитељског дома, запослење, финансијску независност и ступање у брак. Међутим, немају их ни они са преко 30 година, па им рачуне и трошкове живота и даље плаћају маме и тате. Истраживање о стању на тржишту рада које је спроведено у Србији, Хрватској и Босни и Херцеговини показало је да више од 40 посто испитаника старости између 21 и 35 година и даље живи код родитеља.

Овове доприноси велика незапосленост у региону, па млади немају финансијских могућности да се осамостале. Међутим, социолози упозоравају да код већине жеља за одласком из породичног гнезда и не постоји, јер им такав лагодан начин живота, у коме свој новац користе за проводе и летовања, а не за струју, воду и друге трошкове, и више него одговара.

■ Не желе из родитељског дома

Тако је једна од важних стратегија преживљавања постала породична солидарност. У Србији су сви ресурси истрошени, па једино породица омогућава преживљавање различитих категорија зависних чланова, не само свршених школаца, већ и оних који су остали без посла, старих и болесних. У мно-

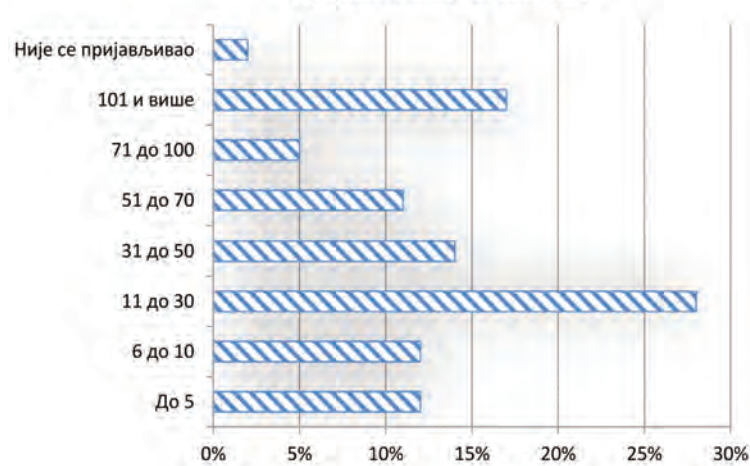
СА ДИПЛОМАМА МОГУ УГЛАВНОМ ДА СЕ „СЛИКАЈУ“

гим случајевима пензије најстаријих чланова домаћинства су основни извор прихода и за њихову децу и унуке.

Друштвено окружење је до те мере непријатељско да се изградио мит о породичној солидарности и млади су уронили у њега. У Србији је још увек веома присутан традиционални „жртвени модел родитељства“ који подразумева да родитељи раде и живе за своју децу. Као што се нико добровољно не одриче својих привилегија, тако и млади уживају у онима које су им родитељи великодушно пружили. Они њихово жртвовање доживљавају као нормалан поредак ствари, али проблем је што тај однос није реципрочан и деца не осећају обавезу да својим родитељима и узврате, објашњава социолог Лела Вујошевић.

Код оних који показују жељу за самосталним животом јавља се нова препрека – финансијска. На евиденцији Националне службе за запошљавање налази се око 6.000 Крагујевчана млађих од 30 година, који због тога немају материјалних могућности да заснују породицу. Ипак, поражавајући је податак да чак 41 посто незапослених своје трошкове подмирује уз помоћ родитеља, или је на неки начин још увек зависно од њих. Овај податак додатно добија на тежини ако се у-

Пријављивање на конкурсе

зме у обзир да скоро 30 посто испитаника има више од 25 година.

Наше тржиште раде не омогућава младима да зарађују током студирања и да буду финансијски независни од породице. Најчешће им се нуде привремени и хоноарни послови, који су слабо плаћени, али их ипак практикује четвртина испитаника. То су углавном сезонски послови, брање малина, рад у кафићу или на грађевини за које се добијају дневнице. Сваки десети незапослени прима новац од Завода за запошљавање, док 10 посто анкетираних ради на црно.

Када је дужина незапослености у питању нема правила, па се на посао чека од три месеца до десет година. Сваки пети анкетирани на посао чека од 6 месеци до годину дана, док је више од две године чекало 15 посто. Чак 40 посто испитаника навело је да по завршетку школовања није могло да пронађе посао, у струци или ван ње, а због кризе без њега је остао сваки пети анкетирани. Такође, 15 посто их је радило на одређено, али им уговори нису продужени, док је пет процената дало отказ.

■ Боље него код суседа

Криза је условила не само отказе, већ и немогућност проналаска новог посла, а по запосленима два услова да се ипак негде „убаце“ су-

веза или искуство. Занимљиво је да је број оних који у Србији и Босни и Херцеговини верују да је веза једини пут до посла двоструко мањи од запослених у Хрватској, где износи 62 процената. Радно искуство и срећа су такође битни фактори, што представља проблем за почетнике који траже посао, а тек 10 посто анкетираних сматра да је важно факултетско образовање.

Запосленима не цветају руже, па тако чак 70 посто запослених у Србији не очекује повишицу ове године, а половина сматра да на послу неће напредовати. Иако звучи немогуће, резултати су показали да је на тржишту рада у нашој земљи боље него у другим земљама у региону. Код нас су послодавци кризу решили замрзавањем плата и незапошљавањем нових радника, док је у Босни 50 посто фирми запосленима смањило плату или уручило отказ. У Србији је било далеко мање отказа него код суседа, па је тек сваки трећи послодавац морао да смањи број запослених. Ипак, скоро половина радника у све три земље и даље страхује за своје радно место.

Запослени су одредили и факторе који су им најважнији на радном месту, а први на листи су међуљудски односи. Следе висина плате и стабилност фирме, док је на трећем месту признање за добро обављен посао. Виолета ГЛИШИЋ

НОВЕ МЕРЕ ЗА ПРЕДУЗЕ

Прим

Пише Милош Пантчић

Много помињани и прозвани министар привреде Саша Радуловић „преживео“ је 5. децембар, дан када се сусрео и разговарао са представницима два највећа синдиката, Самосталног синдиката Србије и УГС „Независност“. За тај састанак синдикалци су имали у коверти спремљене потписе за његову смену, сакупљене широм Србије, због оптужби да министар намерава да погаси 153 фирме у реструктурирању, односно да их спрема за стечај и ликвидацију, што би значило повећање броја незапослених у земљи за неколико десетина хиљада.

Када су саслушали шта је министар Радуловић имао да им каже, представници ова два синдиката су повукли захтев за његову смену. Или, боље рећи, склопили су примирје са њим до краја јануара наредне године јер су мере које је Радуловић понудио орочене управо до тог датума. Критиковани и оспоравани министар је синдикалцима објаснио да његова намера никако није гашење предузећа, од којих су нека 12 година у поступку реструктурирања, већ планира да их постави на здраве ноге како је могла да опстану и да потраже нове стратешке партнере и коначно се приватизују.

■ Чишћење биланса

Програм министра привреде за 153 предузећа са овим статусом, у

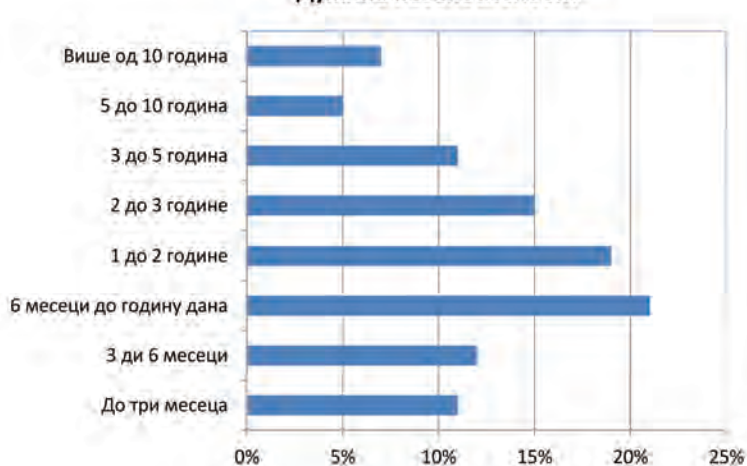
ДУГ „21. ОКТОБРА“ ЈЕ 20 МИЛИОНА ЕВРА: ГОРАН СТОЈКОВИЋ

којима је запослено око 50.000 радника, састоји се у неколико корака или фаза. Први корак био би да се биланси ових фирми „очисте“ од дугова према државним повериоцима, а то су пре свега Фонд за развој, Пореска управа и јавна предузећа, тако што би ове државне институције и фирме преузеле део капитала на има потраживања.

Свођењем дугова на нулу према овим повериоцима предузећа би била постављена на здраве темеље, а све ово требало би да се обави до краја јануара наредне године. Фирме би од тада почеле да добијају средства из транзиционог фонда за обнављање пороизводње и покушале да послују на тржишним принципима, односно да саме плаћају своје обавезе. Уједно, до тог датума у тим фирмама радницима би из истог фонда биле исплаћене заостале зараде и повезан стаж на основу минималне зараде. Здравствене књижице не би биле оверене, јер то није надлежност Министарства привреде, па би овај проблем морао да се решава паралелно.

За Горана Стојковића, директора предузећа „21. октобар“ мере

Дужина незапослености

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v PJ/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaoно remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continentall, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

radno vreme od 7h do 19h

БА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Ирје до краја јануара

МИНИСТАР РАДУЛОВИЋ
СИНДИКАЛЦИМА
НАПРИЧАО
„ЛЕПЕ ПРИЧЕ“

План за фирме у поступку реструктурирања, према новом термин плану, је да се до краја јануара наредне године „очисте“ од дугова и да потом оживе производњу и покушају да нађу стратешке партнере. Синдикати су прихватили овај програм министра привреде и захтев за његову смену одложили до тог датума – последњег дана јануара

које је предложио министар привреде су добре и неопходне, али је рок који је дао да се оне спроведу, крај јануара идуће године, превише оптимистичан и тешко остварљив. Заправо, „чишћењем“ предузећа од дугова и повезивањем стажа практично би се завршио поступак реструктурирања.

Овај статус значи да су предузећа заштићена од принудне наплате дугова, а када би се њихови биланси „очистили“, те фирме практично више не би имале обавеза због којих би их неко блокирао, па даља заштита не би ни била потребна. Како је по тренутно важећим одлукама процес реструктурирања орочен до половине наредне године, скраћивање тог рока за пет месеци морало би да се изведе изменом постојећих одлука Владе.

Мере које предлаже министар ми подржавамо јер смо се управо за такве потезе као фабрика раније залагали. Реструктурирање мора једном да се оконча, јер не може да траје сто година. Питање је само да ли је рок од неких месец и по дана реално остварљив, јер тешко да нешто што је трајало 12 година може у тако кратком времену да се оконча, каже Горан Стојковић.

Предузеће „21. октобар“ прошло је од 2004. године кроз седам социјалних програма и за то време се са 626 запослених свело на 258 радника. У току је још један социјални програм током којег се за одлазак из фабрике добровољно изјаснило 70 запослених. Али, за разлику од претходних, овога пута директор има овлашћење да некима од пријављених не дозволи одлазак ако би он угоризо одвијање производње и у неколико случајева та мера ће бити и примењена.

Када је о „чишћењу“ од дугова реч, ова фабрика дугује око 20 милиона евра, од чега 98 посто отпада на државне повериоце. Половина тог дуга су камате. Брисање ових обавеза, односно претварање дугова у капитал државних фондова и предузећа, било би одлично решење за даљи живот фабрике, сматра директор Стојковић. Још једна добра мера је план да се предузећима одобри продаја вишка грађевина и земљишта, што посебно оптерећује ову фабрику која на матичној локацији у Крагујевцу има 10 хектара земље и 43.000 квадрата под халама, а само мањи део те имовине је потребан да би она наставила рад.

Ове мере су неопходан услов да фирме у реструктурирању прежи-

ве и да добију прилику да нађу стратешког партнера. Ми се надамо да ће то нама успети јер имамо производњу и тржиште. Али, онима који немају свој производ и купце ни ове мере неће помоћи до опстану, закључује Горан Стојковић.

Текући живот

Горан Милетић, председник Самосталног синдиката Фабрике камиона „Застава“ и потпредседник Синдиката металаца Србије, каже да је био чврсто при ставу да се затражи смена министра Радуловића, али је преовладало мишљење да му треба дати времена да до краја јануара покаже да може да спроведе у дело најављене мере које је планирао.

Рокови су нереално кратки. До краја јануара треба да се заврши реструктурирање, а до краја идуће године фирме треба да нађу стратешке партнере и да се приватизују. Расположење синдиката је промењено након што је министар Радуловић рекао да му није план да гаси ова предузећа, већ да она опстану и да радници задрже радна места, као и његова изјава да је он човек домаће, а не стране привреде. Надам се да нови договор са њим није само куповина времена, каже Милетић.

Он напомиње да синдикат Фабрике камиона подржава најављене мере министра, али под условом да не сме да стане текући живот фабрике. Милетић пита како да његово предузеће настави да ради и обезбеђује плате за раднике, средства за репроматеријал, да плаћа доприносе и овери здравствене клијице запосленима, да огреје хале, ако се зна да од половине прошле године није добило ни динара из Фонда за развој од средстава која су намењена за одржавање производње.

Та средства су, како каже, планирана и обезбеђена буџетом државе за ову годину и није јасно како

СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАЈЕВИ

Спорни Енергетика и ИНПРО

Горан Милић, председник Синдиката металаца Крагујевца при Самосталном синдикату, такође је учествовао на састанку синдикалаца са министром Радуловићем 5. децембра у Београду, али је два дана раније организовао министров долазак у Крагујевац и сусрет са представницима фирми у реструктурирању.

Милић каже да је министру скренуо пажњу да у Крагујевцу има фирми са овим статусом које су због своје специфичности посебно проблематичне и да је за њих крај јануара за завршетак поступка реструктурирања исувише кратак. Ту пре свега мисли на „Енергетику“, предузеће које оптерећују вишемилионски дугови у еврима, који потичу од бивших предузећа „Застава“, јер је „Енергетика“ тим фирмама дистрибуирала електричну енергију и гас, а рачуни су књијени на њу. Такође, остали су огромни неплаћени рачуни за грејање од бивших предузећа групе „Застава“.

Да би се у том предузећу окончало реструктурирање треба решити питање ових дугова, али је питање да ли је то изводљиво, јер је, примера ради, Фабрика аутомобила као највећи дужник остала без имовине и радника. Ово предузеће, по свему судећи, неће ићи у приватизацију, јер је преко 90 одсто његове делатности везано за грејање домаћинства и привреде Крагујевца, па је логично да га преузме град, али прво мора да се реши дуговања.

Други специфичан случај је предузеће „Застава ИНПРО“ које запошљава инвалидна лица и као фирма посебног статуса не би требало да буде приватизована. Али, она је такође у поступку реструктурирања и треба обезбедити да постане државна, како се не би десило да уђе у поступак приватизације, а била би примамљива за купце јер послује успешно и има вишемилионске извозне уговоре.

Наш захтев министру Радуловићу је да се после мера које је он предложио за ова предузећа пронађу потенцијални нови власници из бранше, како би се наставила производња. Разлог што то тражимо је што су многа од крагујевачких предузећа у реструктурирању на атрактивним локацијама и постоји опасност да их купе тајкуни, погасе фирме и продају земљиште за шопинг младе, упозорава Горан Милић.

МИНИСТРОВИ РОКОВИ СУ
НЕРЕАЛНО КРАТКИ:
ГОРАН МИЛЕТИЋ

неко може једноставно да их стопира. Сада се најављује да ће паре из транзиционог фонда државе бити обезбе-

ђене за ова предузећа када се оконча реструктурирање и питање дугова, али дотле треба преживети и плаћати све обавезе.

Горан Милетић сматра да је добро што ће биланси ових предузећа бити очишћени од дугова, али је мишљења да то није пресудно за долазак стратешког партнера, јер он долази пре свега због тржи-

шта. Ако је тај услов испуњен инвеститор ће доћи и саградити нову фабрику на ливади, а не куповати неко предузеће у реструктурирању, каже први синдикалац Фабрике камиона.

Према информацијама које су дошле до Милетића, потенцијални партнер ове фабрике, фирме „Хјуанг хаи“ из Кине, која је заинтересована да у Крагујевцу монтира свој модел мини аутобуса, није послала своје представнике на преговоре у овдашњу фабрику половином новембра, како је било најављено, јер је све одложено због нових мера Министарства привреде. Чека се да се види како ће програм бити спроведен, а за партнерство са Фабриком камиона и даље су заинтересовани.

У „ЗАСТАВА КАМИОНИМА“ ЈОШ СЕ НАДАЈУ ПАРТНЕРУ ИЗ КИНЕ

BANCA INTESA

BANCA INTESA AD BEOGRAD objavljuje

POZIV

Zainteresovanim licima za dostavljanje ponuda za kupovinu sledeće nepokretnosti:

Stambeno-poslovna zgrada, zgrada broj 1, katastarska parcela 4755, list nepokretnosti 8237 KO Kragujevac 1, Šumadijska 6, Kragujevac, spratnosti P0+Pr+1 ukupne neto površine 614,35m2

Razgledanje objekata, kao i uvid u dokumentaciju kojom Banca Intesa ad Beograd (u daljem tekstu: Banka) raspolaže, može se obaviti radnim danom, uz prethodno zakazivanje termina. Nepokretnosti se prodaju u viđenom stanju, bez prava na reklamaciju.

Banka će uzeti u razmatranje ponude koje budu dostavljene putem e-maila: spso@bancaintesa.rs ili na adresu Banca Intesa ad Beograd, Služba za upravljanje imovinom u prinudnoj naplati, ul. Omladinskih brigada 90b, Novi Beograd.

Banka zadržava diskreciono pravo da prilikom razmatranja ponuda radi donošenja odluke, ne izabere nijednog ponuđača.

Za dodatne informacije molimo da se obratite na telefone: 011/225-90-87; 011/225-90-85 i 064/8777-237 ili putem e-maila: spso@bancaintesa.rs.

www.bancaintesa.rs

(НЕ)ИЗВЕСНА СУДБИНА „АУТОСАОБРАЋАЈА”

Нови директори отварају станицу

У току ове недеље у предузеће треба да стигне нови менаџмент, који је обећао вицепремијер Александар Вучић, и тада би могла да буде одблокирана и Аутобуска станица. Предузећу је обећан је социјални програм за 288 радника, а до 15. фебруара догодине одлучиће се да ли ће предузећем и даље руководити држава, или ће пронаћи стратешког партнера

Пише Александар Јокићевић

Радници „Аутосаобраћаја” који су 44 дана држали у блокади пругу и пут према Краљевицу укљонили су барикаде, а крајем прошле седмице држава им је уплатила два минималца од по 40.480 динара, и то на зајам. Хоће ли бити још уплата, јер им се дугује десет плата, нико не може поуздано рећи, а зна се једино да и овај новац мора бити враћен када предузеће почне са радом.

Наиме, поред пријављивања за помоћ државе радници су потписивали и уговор којим се дефинише да ће им накнадно бити исплаћена разлика између минималне зараде и личног дохотка. Са друге стране, блокада Аутобуске станице још увек траје, а започела је од средине октобра. Председница Слободног синдиката Сузана Марковић, која је са делегацијом радника била на преговорима у Београду са Александром Вучићем, објашњава да ће ова блокада потрајати до доласка новог менаџмента у „Аутосаобраћај”, који шаље вицепремијер. До закључења овог броја „Крагујевачких”, у уторак, 9. децембра, још увек није било примопредаје „власти”.

ПРОСВЕТАРИМА ДОЗЛОГРДИЛО

Школе без првог часа

Револтирани изјавама појединих министара да су плате у јавном сектору за четвртину веће од републичког просека, чланови Уније синдиката просветних радника Србије организовали су прошлог уторка штрајк упозорења. Бази у 13 крагујевачких основних и седам средњих школа нису тог дана имали први час.

По речима Милана Јевтића из Уније синдиката просветних радника, невероватно је да се неко дрзнуо да просветне раднике стрпа у исти кош са остатком јавног сектора, пошто плате запослених у основним и средњим школама не добацују просечну плату на нивоу Републике.

Након много година организујемо штрајк упозорења чији се први захтев односи на плате запослених у просвети. Просечна плата у школама је за два одсто мања од републичког просека, при том чак 70 одсто запослених има висо-

Такође, чекао се сагласност Владе за Србије социјални програм по којем одлази 288 радника и остаје 161 запослени. То је, како кажу, идеалан број за планирани возни парк од 50 аутобуса, а до 15. фебруара догодине пашће и коначна одлука да ли ће предузећем руководити држава, или ће пронаћи стратешког партнера.

Сазнајемо да је Вучић питао колико је аутобуса потребно „АС”-у, па отуда и прича о идеалном возном парку, али како, када и на који начин ће „Аутосаобраћај” добити возила и кренути готово од нуле за сада остаје непознаница. Да ли ће држава смоћи снаге да након уплате минималца купи и које возило, јер овог тренутка је на перонима Аутобуске станице паркирано осам, а чујемо да на линије може изаћи само са шест аутобуса.

Београдски менаџмент

Тражећи девет заосталих плата, 12 трошкова превоза, реализацију социјалног програма, оверу здравствених књижица и утврђивање одговорности за пропадање „Аутосаобраћаја”, радници су 16. октобра блокирали рад Аутобуске станице, а потом 22. октобра пругу

АУТОБУСКА СТАНИЦА ОТВОРЕНА, АЛИ НА ЊОЈ СУ САМО АУТОБУСИ „АУТОСАОБРАЋАЈА”

и магистрални пут Крагујевац - Краљево, код Грошничке станице.

Већ четвртог дана протеста петочлана делегација се обрела код првог потпредседника Владе Александра Вучића, коме, како су поручивали, једино верују, а пошто је пробијен обећани рок, 1. децембар, када је требало да радници „буду задовољнији”, поново су кренули пут Београда. Остало је познато и изгледа да јесу задовољнији, за два минималца.

Да занемаримо све приче о политички инструисаној блокади

града и намери, како се тврдило, Српске напредне странке да преко Слободног синдиката „АС”-а на овај начин уздрма град. Ако су радници већ добили две минималне зараде и обећања о решавању проблема, па због тога одлучили да скину блокаду пута и пруге, зашто су онда задржали блокаду Аутобуске станице?

Питање је тим логичније ако се зна да она доноси чист приход, јер сваки улазак и излазак аутобуса других превозничких кућа наплаћује се по 500 динара, па када се преко стотину полазака и пролазака помножи са тим износом, и перонском картом за путнике од 60 динара, није тешко израчунати зараду која изостаје. Дуг предузећа је 1,55 милијарди динара, вредност имовине 750 милиона, а потрживања „АС”-а 220 милиона динара, али је према сазнањима синдиката наплативо свега пет одсто, јер су фирме отишле у стечај.

Држава није имала правни основ да нам исплати заостале плате, па се ова два минималца воде као позајмица. До сада би требало да су верификоване акције града које су покловене држави, па „АС” и званично постаје државна фирма, а два минималца су, ето, неко спасоносно решење, јер запослени дуго нису примили ни динара. Познато је да сам члан СНС-а, али је чињеница и да чланство Слободног синдиката чине људи и из других странака, па и УРС-а, каже председница овог

УКЛАЊАЊЕ БАРИКАДА И УСПОСТАВЉАЊЕ НОРМАЛНОГ САОБРАЋАЈА У СТАНОВУ

синдиката Сузана Марковић, наглашавајући да незадовољни радници нису имали друго решење. Дуговало им се девет плата, готово су остали без возног парка...

Предузеће је у реструктурирању, а рачун је у блокади због тужби запослених за заостале плате из неког претходног периода?

Тачно је, и ја сам тужила, као и већина радника, али сам једна од ретких чије се суђење четири пута одлаже. Нисам наплатила дуговање, док су људи из такозваних интересних група који су годинама „дрмали” „АС”-ом наплатили и по пола милиона динара. То је истина, одговара Сузана Марковић.

Вучић је обећао нови менаџмент предузеће из Београда, али још није стигао.

Очекујемо их ове недеље. Тада ће, вероватно, бити одблокирана Аутобуска станица, а менаџмент би у ходу требало да решава проблеме. Речено је да ће се до 15. фебруара одлучити шта даље са предузећем. Преговори трају и, колико смо чули, разговара се са више заинтересованих стратешких партнера, тврди председница Слободног синдиката.

Ко одлази, ко остаје

Предузеће „Аутосаобраћај” је почетком октобра остало без посла у јавном превозу путника у Крагујевцу, јер је локална самоуправа, због бројних примедби грађана раскинула уговор, што је урадила и Општина Топола и послове поверили „Ласта” и „Вуловић Транспорту”. „АС” је сам „стао” у међуградском превозу због штрајка и блокаде, а те линије се сада не одржавају због недостатка исправних аутобуса. Градоначелник Верољуб Стевановић је, по тврдњи Слободног синдиката, главни кривац за суноврат „АС”-а и за губитак градског и приградског превоза. Спорна је, додају, и продаја ауто-базе у Станову и тврде да је предузеће систематски уништано.

Синдикат понавља те приче иако је град помогао овој фирми та-

ПРАВНА И ПОЛИТИЧКА ОДГОВОРНОСТ

Питање надокнаде штете

Због дуготрајне блокаде пута и пруге Канцеларија странке Заједно за Шумадију-Уједињени региони Србије у саопштењу достављеном медијима поставила је питање надокнаде штете грађанима, привреди и локалној самоуправи.

Наглашавајући да су „Фијат аутомобили Србија” и његови компоненти прептрпели губитке, да је пословање приватних предузетника било угрожено, а да су ненадокнадиви финансијски губици породицама и деци, због отежаних услова одласка у школу и здравствене заштите, упозоравају да за то неко треба да се одговара, и то „Слободни синдикат правно, а налогодавци политички”.

НА ПРВОМ ЧАСУ, У УТОРАК, УЧИОНИЦЕ СУ БИЛЕ ПРАЗНЕ

МИЛАН ЈЕВТИЋ КАЖЕ ДА ЈЕ ПРОСЕЧНА ПЛАТА У ШКОЛАМА МАЊА ЗА ДВА ОДСТО ОД РЕПУБЛИЧКОГ ПРОСЕКА

сно платних разреда која се просветарима већ годинама обећава. Тиме би, каже Јевтић, коначно било обезбеђено нешто адекватније плаћање запослених у овом сектору:

Захтевамо да се давно уговорени коефицијенти коначно примене. Знамо да је за ову годину касно, али би буџетом за наредну требало да буду планирани, као и отпремнине за које се у овом моменту дугује 500 милиона динара.

Последњи, али не мање важан, захтев Уније је одлагање финансирања по ученику, које би према Закону о основама система образовања и васпитања требало да се примењује већ од наредне школске године.

У питању је катастрофалан систем за који наше школе, између осталог, још увек нису спремне. Примена овог начина финансирања додатно би угрозила функционисање и овако посрнулог система. Да би систем финансирања

„по глави” уопште био примењен потребно је ревидирати мрежу школа, а то нигде у Србији није урађено. Ни директори нису спремни да сутра преузму улогу менаџера који ће бити комплетно одговорни за начин функционисања школе у сваком смислу. На послетку, финансирање по ученику допринело би да велики број наших

колега остане без посла, каже Јевтић.

По његовим речима, у жељи да уштеде, директори ће онда ангажовати наставнике без икаквог искуства и без радног стажа које ће најмање плаћати што ће, уз све проблеме који у школама постоје, довести до додатног пада нивоа образовања ученика.

М. О.

ко што је потраживање од око 20 милиона динара пре две године, без преке потребе, конвертовао у 24 одсто акција, које је недавно поконио држави. Захваљујући том потезу и залагању код Владе Србије, у којој тада није био СНС,

Какве су шансе за будуће пословање „АС“-а. Међуградске линије, како се у закону изричито наводи, одузимају се предузећу уколико се поласци не одржавају пет дана, али је фирми обећано да се закон неће применити и да линије неће бити одузете.

КОНАЧНО СУ И ВОЗОВИ КРЕНУЛИ

отписано је 500 милиона динара дуга предузећу, повезан радни стаж и спречен стечај.

Председница синдиката Сузана Марковић наглашава да је држава извршила отпис, те су захваљујући држави и опстали, а град је недавно, иако је „АС“ у реструктурирању и не мора да плати обавезе, скинуо 20 милиона динара са рачуна предузећа на име градске ренте.

- Можда ћемо сада блокирати Скупштину града док нам не врате тих 20 милиона динара. Надам се да ће градоначелник платити и штету Железницама Србије, категоријна је Сузана Марковић.

МОЖДА ЋЕМО ДА БЛОКИРАМО СКУПШТИНУ ГРАДА: СУЗАНА МАРКОВИЋ

- Још на првом састанку са Вучићем обећано је и да ко год преузме фирму у наредних шест година не-

ГРАД ОТВАРА ПРИВРЕМЕНУ АУТОБУСКУ СТАНИЦУ

Перони на бившем бивљаку

Градско веће је оформило Комисију за одређивање привремене локације Аутобуске станице у Крагујевцу, а од пет локација које су у оптицају услове највише испуњава простор поред тржног центра „Роде“, односно, плато где се некада налазила Шарена пијаца.

Између осталог, размишљало се о Кванташкој пијаци, бившој „Застави промет“ поред језера „Бубањ“, о локацији у близини млекаре, али проблем је што ни су добро покривене линијама градског превоза. Такође, размишљало се и о кошаркашком игралишту поред хале „Језеро“, где би била окретница, а на улици између хале и „Роде“ превозници би примали путнике. Западна трибина хале са бројним шалтерима послужила би за продају карата, но због саме организације спортских мечева таква идеја није била прихватљива.

Према речима Зорана Јовановића, члана Градског већа за комуналну привреду, без обзира на све приче о решавању кризе у којој се налази „Аутосаобраћај“, не постоје гаранције да се убудуће изнова не може догодити протест или блокада постојеће Аутобуске станице.

- Морамо да решавамо питање Аутобуске станице, јер овакво стање је неodrживо. Људи не знају ни где долазе аутобуси, нити где се купују карте, општи је јавашлук, наводи Јовановић.

Да ли је град могао да отвори телефонску линију и шалтер за продају карата, питали су се револтирани грађани.

- Постоји правилник о отварању Аутобуске станице и минимум техничких услова које је неопходно испунити, а ако не постоји ни тај минимум региструје се привремено стајалиште када аутобус стане, као у Шумадијској, и преузима путнике без наплате станичне услуге. То, наравно, не задовољава град у овом тренутку и потрудићемо се да имамо регистровану Аутобуску станицу. Парцеле о којима се размишља су приватно власништво и неопходно је плаћати закуп. Некадашњи бивљак поред „Роде“, два плаца на укупно око 60 ари, уз бивши угоститељски објект са мо-

ће отпуштати раднике, да ће се сачувати бренд „Аутосаобраћај“, да се имовина неће отуђивати, као и да ће јавност убрзо сазнати ко је оплачкао „Аутосаобраћај“, одговара Сузана Марковић.

Прихваћен је и социјални програм по коме из предузећа одлази 288 људи, а председница Слободног синдиката појашњава да остаје свега двоје - троје запослених са високом стручном

спремом. Податак да одлази 80 возача, 41 кондуктер и 20 механичара може да звучи забрињавајуће. Међутим, сазнајемо да ипак остаје 60 возача, што се сматра довољним.

ГРАДСКА ЛОКАЦИЈА ЗА ПРИВРЕМЕНУ АУТОБУСКУ СТАНИЦУ

крим чвором, технички може бити прихватљив уз изградњу надстрешница за пероне. Улаз је могућ поред „Роде“, доласком из Града Сирена, а излаз са друге стране уз обавезан смер за аутобусе у Саве Ковачевића, према „Шумадија сајму“. Вероватно ће се све поверити Градској агенцији за саобраћај, на станици ће радити неколико људи, а очекивања су да се за најмање месец дана могу окончати радови, каже Јовановић.

Шта ће се догодити ако постојећа Аутобуска станица, коју у блокади држе радници „АС“-а и која је власништво овог предузећа, буде отворена за услуге крајем ове или наредне седмице?

- Град би морао да затражи гаранције да, као што сам већ рекао, за месец или два, било када, неко поново не блокира станицу. Стратешки, град је донео одлуку да гради своју Аутобуску станицу, али налет економске кризе је пролонгирао планове. Градиће се у догледно време, мултифункционална, да буде и градска и приградска, са ресторанима, бензинском пумпом, највероватније у сарадњи јавног и приватног сектора. Подсетићу, опредељена је и локација поред пута за Баточну, а позив за сарадњу је отворен и будућем стратешком партнеру „АС“-а. Уколико то буде озбиљан партнер, закључује Јовановић.

Градско веће, на основу члана 27. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 7/12-пречишћен текст и 42/12) у вези члана 56. став 1. и 3. и члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије" број 129/07) и Одлуке о расписивању јавног огласа за начелника Градске управе за финансије и начелника Градске пореске управе, број 111-160/13-V од 10. децембра 2013. године, дана 10. децембра 2013. године, расписује

Ј А В Н И О Г Л А С

за начелника Градске управе за финансије и начелника Градске пореске управе

Расписује се јавни оглас за постављење:

1. начелника Градске управе за финансије и
2. начелника Градске пореске управе

За начелника Градске управе за финансије и начелника Градске пореске управе, може да конкурише лице које испуњава:

а) Опште услове и то:

- да је држављанин Републике Србије,
- да је пунолетно;
- да има општу здравствену способност;
- да није под истрагом и кривично осуђиван

б) Посебне услове и то :

- завршен економски факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци - за начелника Градске управе за финансије;
- завршен правни или економски факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци- за начелника Градске пореске управе.

ПОСЕБНА НАПОМЕНА : Под завршеним факултетом подразумева се високо образовање стечено на студијама другог степена, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно НЕ ПОДРАЗУМЕВАЈУ се факултети са трогодишњим студијама.

Уз пријаву на јавни оглас, као доказ испуњености услова из поглавља II ове одлуке, кандидати подносе следећу документацију:

1. Извод из матичне књиге рођених,

2. Уверење о држављанству,
3. Оригинал или оверену фотокопију дипломе о завршеном факултету,
4. Оверену фотокопију радне књижице,
5. Оверену фотокопију потврде о положеном стручном испиту за рад у органима државне управе или положеном правосудном испиту,
6. Уверење да се не води истрага за кривична дела,
7. Уверење да лице није осуђивано за кривична дела,
8. Уверење о општој здравственој способности и
9. Лична и радна биографија

IV

Рок за пријављивање на јавни оглас из поглавља I овог Огласа, је 5 (пет) дана од дана јавног оглашавања у средствима јавног информисања.

Пријаве са комплетном документацијом слати у затвореној коверти Градском већу, са назнакама:

- „За Комисију за избор кандидата за начелнике градских управа - Пријава на оглас за начелника Градске управе за финансије“ или „Пријава на оглас за начелника Градске пореске управе“, Трг Слободе број 3, 34000 Крагујевац

- „НЕ ОТВАРАЈ“

Пријаве из става 1. овог поглавља могу се доставити:

- путем поште или
- лично у Пријемну канцеларију - улазни хол у згради коју користе органи Града, Трг Слободе број 3 Крагујевац.

V

Комисија ће у року не дужем од 15 дана од дана јавног објављивања огласа из поглавља I ове одлуке, извршити избор кандидата за начелника Градске управе за финансије и начелника Градске пореске управе.

VI

Начелнике Градских управа из поглавља I овог Јавног огласа поставиће Градско веће на период од пет година, почев од 01. 01. 2014. године.

ГОДИШЊИЦА БИЗНИС ИНОВАЦИОНОГ ЦЕНТРА

Идеја која се исплатила

На стотине семинара, обука и тренинга кроз које је прошло 1.800 полазника, 35 нових предузећа која запошљавају 83 Крагујевчана – тако се, укратко, може описати učinak овдашњег Бизнис иновационог центра. Пре тачно пет година, захваљујући локалној самоуправи, холандској организацији СПАРК и УСАИД-у, стара „Заставина“ амбуланта претворена је у модеран бизнис инкубатор.

У том моменту представљао је јединствен концепт не само у Србији, већ и на читавом простору Балкана. БИЦ је, по речима директора Војислава Вељковића, основан са циљем да мотивише младе у оснивању сопственог посла, нудећи јединствене услове и сву потребну помоћ, на једном месту.

Власници новооснованих иновативних предузећа добили су прилику да изнајме комплетно опремљен пословни простор по повлашћеним ценама. У прва три месеца пословања у питању је свега 0,9 евра по квадрату, а онда се

Настао као једини бизнис инкубатор на Балкану намењен иновативним фирмама, за пет година успео да на хиљаде Крагујевчана научи тајнама пословања и створи стотинак радних места

рента квартално подиже по мало, да би тек на крају треће године, колико станари иначе имају право да буду у БИЦ-у, достигла економски ниво, каже Вељковић.

Младе фирме које „станују“ у бизнис инкубатору не добијају само модерно опремљен простор у центру града, брз интернет, бесплатно коришћење функционалне конференцијске сале, чајне кухиње и паркинг место, већ комплетну подршку у вођењу бизниса.

Бизнис инкубатор није направљен само да би рентирао простор, у питању је концепт који младим предузетницима, али и онима који се тек решавају да уђу у предузетничке воде, нуди подршку да остваре своје идеје. Станари имају

могућност да учествују у свим тренинзима и обукама које организујемо, нашем стручном тиму могу да се обрате у сваком моменту за савет из било које области пословања. Додатна бенефиција је што у Бизнис иновационом центру у сваком моменту има петнаестак фирми, па на неки начин могу да се повежу, евентуално стекну нове клијенте, објашњава Вељковић, напомињући да

БИЦ ЗАСЛУЖАН ЗА ПОСЛОВНИ СТАРТ МНОГИХ МЛАДИХ ЉУДИ

ЈЕДИНСТВЕНИ УСЛОВИ И ПОМОЋ ЦЕНТРА: ИВАН МАРКОВИЋ И ВОЈИСЛАВ ВЕЉКОВИЋ

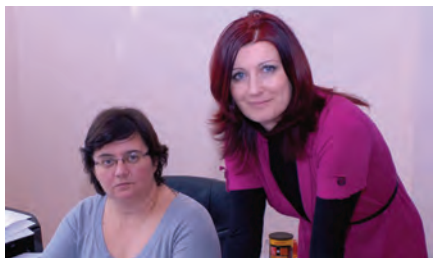

СТАНАРИ О БИЦ-У

ЕЛИЗАБЕТА ЈОВАНОВИЋ И СТАНА ЕРКИЋ,
„СТИЛ ИНЖЕЊЕРИНГ“

Мали трошкови пуно значе

Машински инжењери Елизабета Јовановић и Стана Еркић биле су колегинице и пријатељице. Након што су више од деценије провеле заједно у истој канцеларији, фирма у којој су радиле отишла је у стечај. Даме, чија је специјализација пројектовање теретних лифтова и великих дизалица и кранова, одлучиле су да покрену сопствени студио. Кажу да је питање да ли би „Стил инжењеринг“ постојао да није било Бизнис иновационог

СТАНИ И ЕЛИЗАБЕТИ МНОГО ЈЕ ЗНАЧИЛА ПОЧЕТНА ПОМОЋ

центра, пошто су посао започеле без икаквог почетног капитала.

У питању је специфична бранша где се много послова добија на препоруку. И мале среће да идемо из посла у посао. Питање је да ли бисмо се одважиле за покретање сопственог посла да смо у старту само за канцеларију морале да издвојимо стотинак евра. Мала рента у првим месецима постојања фирме много значи, каже Елизабета Јовановић.

Посао су, у међувремену, и прошириле, па не само да пројектују велике конструкције већ се баве и извођењем радова по систему „кључ у руке“.

ЗОРАН АНЂЕЛКОВИЋ,
„ХАКИД“

Брз интернет није лако наћи

Овај четдесетседмогодишњи Крагујевчанин дипломирао је на Војнотехничкој академији у Загребу, каријеру је започео у „Застави“, али се готово читавог живота бавио рачунарима. Недавно је одлучио да започне сопствени бизнис. Фирма „Хакид“ једна је од најмлађих у Бизнис иновационом центру.

За изнајмљивање канцеларије овде одлучио сам се пре свега зато што је овакав пословни протор врло тешко наћи. Није у питању ни цена, ни локација која је одлична, већ чињеница да је прикључена на брз интернет који је фирмама које се баве изградом софтверских решења, попут моје, неопходан. Веровали или не сличан простор је у граду врло тешко наћи, прича Зоран Анђелковић.

Поред брзог интернета, да одабере БИЦ определило га је, каже, и присуство још неколико ИТ фирми, што му омогућава да размењују знања и искуства.

ЗОРАНОВА ФИРМА ЈЕДНА ЈЕ ОД НАЈМЛАЂИХ У БИЦ-У

БОЈАНА МИКАРИЋ,
ВЛАСНИЦА ШКОЛЕ
„ВРАБАЦ“

Репрезентативан простор

Власница школе језика и вртића „Врабац“ након три године, колико је имала право да тамо „станује“ изашла је из Бизнис иновационог центра. Сада у „Центротекстилу“ закупа простор по мерцијалној цени, али не верује да би успела да развије посао да није било помоћи људи из бизнис инкубатора:

Када сам отворила школу језика изнајмила сам најмању канцеларију. Убрзо сам прешла у већу, а на послетку сам закупљивала две. Да уђем у БИЦ није била пресудна само повлашћена цена коју сам током прве две године „станована“ имала, као и сви закупци канцеларија, већ чињеница да је у питању заиста репрезентативан простор какав се врло тешко налази.

Ова тридесетогодишња професорка посао је започела отворивши школу енглеског језика за најмлађе, а данас запошљава пет људи, пошто је поред курсева енглеског и немачког за све узрасте у „Врапцу“ током преподнева организован Монтесори вртић.

ЗАХВАЛНОСТ БИВШЕ „СТАНАРКЕ“ БОЈАНЕ

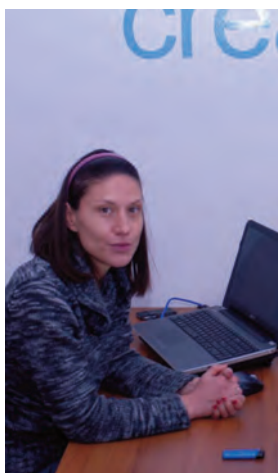
ТИЈАНА ЛУКИЋ,
„CREATIVE BOX“

Пуно потенцијалних клијената

Другари из детињства и колеге са факултета Тијана Лукић и Филип Секулић у априлу прошле године одлучили су да заједнички крену у приватни бизнис. Двоје младих архитеката не баве се само пројектовањем, већ и дизајном ентеријера, али су се успешно упустили у још једну област – дизајн намештаја. Комади које су осмислили ускоро ће се наћи у салонима намештаја.

За сада смо врло задовољни бројем послова које смо имали. Додуше, више смо радили у другим градовима него у Крагујевцу, али мислим да ће нам управо канцеларија у БИЦ-у помоћи да дођемо и до овдашњих клијената. Наиме, овде се налази велики број фирми, циркулише много људи, што је за посао врло важно, каже Тијана Лукић.

По њеним речима, помоћ коју је могуће добити од запослених у Бизнис иновационом центру за младе фирме је такође драгоцена.

ТИЈАНИ СЕ ДОПАДА ШТО У БИЦ-У ИМА МНОГО ФИРМИ И ЉУДИ

СЕОСКИ ТУРИЗАМ У ШУМАДИЈИ

Шансу тек треба искористити

За пријем гостију у околини Крагујевца регистровано је 18 сеоских домаћинстава, али не баве сви озбиљно овим послом. Да би се посао развио недостаје и знања и пара

Чист ваздух, домаћи специјалитети, бег од градске буке, уживање у природи и дружење са домаћим животињама оно су што сеоска домаћинства најчешће нуде гостима. Поједини су се, додуше, досетили и мало „егзотичније“ понуде, па туристи који им сврате „на конак“ могу да добију и масажу на смену, ход по малинама, етнофитнес – играње кола у опанцима и слично.

Последњих година сеоски туризам у Србији почиње да се развија, али је још увек далеко од оног што би требало да буде. Према неким проценама, у Србији се 500 до 600 домаћинстава озбиљно баве овим послом, а још толико је оних који су тек половично ушли у ову причу. Највише је домаћих гостију, тек око седам одсто су страници и у просеку се на селу задржавају само продужени викенд.

Озбиљнији приступ

У околини Крагујевца постоји 18 домаћинстава која су регистрована за пријем гостију, али се 11 о-

оским туризмом бави већ седам година.

- Туризмом сам почео да се бавим узгред, пошто имам кућу близу бање Вољавча. Од почетка нисам имао проблема са попуњеношћу капацитета, јер, због бање, интересовање гостију било велико. Имам апартман и три собе, али за неко веће улагање у проширење ипак се премишља.

Политичари стално причају да је сеоски туризам велика шанса, али мало заиста раде на томе. Рецимо, пре неколико година био сам на списку Министарства пољопривреде за субвенцију од милион динара, али сам у самом финалису прецртан, као и још неколико домаћина, пошто је у буџету понестало пара, прича Рајић.

Шумадија за сеоски туризам има заиста велике потенцијале. Страгари, Маслошево, Влакча и Кутлово, села у околини Крагујев-

ћинстава има око 100 лежајева. Ово подручје је, иначе, уз таковски крај, Љиг и Војводину једно од најразвијенијих када је сеоски туризам у питању.

Град помаже

- Највећи број налази се у селу Жуње, где се увек тражи кревет више. У овом моменту сеоска домаћинства са нашег подручја остварују 1.500 ноћења годишње. Највише је домаћих гостију, али има и Италијана, Француза и Руса. Број ноћења био би знатно већи, а сезона би трајала током читаве године, да домаћини могу да реше проблем грејања, каже Марија Милосављевић, сарадник у Туристичкој организацији Кнића.

Истраживање које су заједнички спровели Градска туристичка организација и овдашњи Бизнис старт ап центар показало је да је од 400 домаћина на селу половина заинтересована да се у будућности бави руралним туризмом. Они који имају озбиљну намеру добиће шансу и за финансијску подршку захваљујући програму који ће наредних година дана спроводити Градска туристичка организација и Бизнис старт ап центар, уз помоћ амбасаде Краљевине Норвешке.

- Програм под називом „Подстицање руралног туризма за одрживи локални економски развој“ намењен је сеоским домаћинствима са територије града Крагујевца, али и општина Топола, Кнић, Рековац и Рача, било да се баве туризмом или су вољна да отпочну са овим послом. Сматрамо да овај крај има изузетне, али недовољно искористене туристичке потенцијале који пружају могућност за запошљавање великог броја људи.

Подаци које смо добили од туристичких организација, али и анкете, показују да би се велики број људи радо бавио овим послом, али немају материјалне могућности, а што је још проблематичније - не знају начин, каже Немања Јовичић из Бизнис старт ап центра.

Бизнис центар ће у наредних година дана за сеоске домаћине одржати низ обука у оквиру којих ће научити како да направе бизнис план и пронађу неопходна средства за почетак посла, на који начин да промовишу своју услугу, како да привуку госте. Учиће и о културном наслеђу Шумадије, категоризаци-

МАЛИША РАЈИЋ ИЗ СТРАГАРА, ЧИЈА ЈЕ КУЋА ПОРЕД БАЊЕ ВОЉАВЧА, ИМА АПАРТМАН И ТРИ СОБЕ ЗА ГОСТЕ

збилније бави сеоским туризмом. Породица Павловић из села Влакча једна је од њих. За смештај гостију имају пет кревета распоређених у три собе. Овим послом баве се неколико година, а Јелена Павловић је уједно је и председница Удружења „Домаћини за сеоски туризам“.

- Идеја приликом формирања удружења била нам је да објединимо понуду свих домаћинстава, сами урадимо нешто више на промоцији, али се и едукујемо кроз различите семинаре које ћемо организовати. Чињеница је да је сеоски туризам већ деценијама код нас у повоју. Од тог повоја се даље не миче много. Поддршка државе, односно Министарства пољопривреде је никаква. С времена на време се појаве неки конкурси за субвенције, али су они непримерени. На пример, последњи је био за рефинансирање средстава уложених у изградњу већ завршених објеката, што је апсурдно.

Не треба, међутим, заборавити ни то да домаћини морају много да уче уколико желе да се баве овим послом. На пример, за пријем страних гостију потребно је знање језика, морају и да науче како да пласирају свој производ, каже Јелена Павловић, која је, као и њен супруг, завршила студије ловног туризма.

Да су подстицају државе оно што највише недостаје каже и Малиша Рајић из Страгара, који се се-

ца у којима се налази највећи број категоријских домаћинстава, пружају могућност за лов и риболов, планинарење, пешачење, уживање у природи, посету културно-историјским споменицима.

Оно што сеоским домаћинствима највише недостаје, по речима Снежане Милосављевић, директорке Градске туристичке организације, је озбиљан приступ послу.

- Чини се да још увек не схватају да сеоски туризам представља могућност за самозапошљавање читаве породице. Да би се озбиљно бавили овим послом морају да буду доступни гостима, али и да више уложе у побољшање квалитета услуге, као и комуникације.

Упркос свим проблемима, посета сеоским домаћинствима из године у годину расте. Сезона у сеоском туризму траје од пролећа до јесени, а има интересовања и за боравак гостију током новогодишњих празника, каже наша саговорница.

Постоји могућност и продужења сезоне, али је проблем грејање.

Исту муку муче и домаћини са подручја Кнића, где у 14 дома-

ЈЕЛЕНА ПАВЛОВИЋ, ПРЕДСЕДНИЦА УДРУЖЕЊА „ДОМАЋИНИ ЗА СЕОСКИ ТУРИЗАМ“

ТУРИСТИЧКА ПОСЕТА КРАГУЈЕВЦУ

Мање гостију и ноћења

Туристи су ове године нешто ређе бирали Крагујевац него лани. Укупан број гостију у првих десет месеци износио је 28.322, што је за десет одсто мање него у истом периоду 2012. године. Када се упореди број ноћења ситуација је још гора. Наиме, број ноћења мањи је за више од четвртине (27 одсто).

Домаћи и страни гости практично су се поделили, пошто су половину посетилаца чинили инострани туристи, а половину гости из Србије. Ипак, статистика каже да се у Крагујевцу много дуже задржавају странци, у просеку 3,2 дана, док су домаћи туристи остајали свега два дана. Домаћи гости остварили су 39 одсто (28.604) ноћења, а страни 61 проценат.

Ипак, број домаћих гостију, у односу на прошлу годину, повећан је за седам одсто, док је број страних туриста опао за скоро четвртину, односно 22 одсто. Иако их је било више него лани, ове године домаћи туристи су се у 5,4 одсто случајева мање одлучивали да ноће у Крагујевцу, док је број ноћења страних туриста смањен за 36 процената.

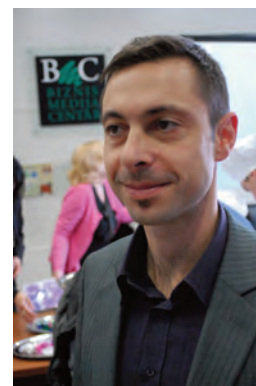
и из других фондова намењених сеоском туризму, каже Јовичић.

Домаћини ће имати прилику да своју понуду представе и на различитим сајмовима у земљи и иностранству и промовишу се на туристичким веб сајтовима. Финиш овог пројекта биће и доношење новог документа – Плана развоја туризма за Крагујевац и околину који, веровали или не, још увек не постоји.

Марија ОБРЕНОВИЋ

МАРИЈА МИЛОСАВЉЕВИЋ КАЖЕ ДА СЕ У КНИЋАМСКИМ СЕЛИМА 14 ПОРОДИЦА БАВИ ТУРИЗМОМ

НЕМАЊА ЈОВИЧИЋ ИЗ БИЗНИС СТАРТ АП ЦЕНТРА СМАТРА ДА СУ ПОТЕНЦИЈАЛИ ВЕЛИКИ, АЛИ НЕИСКОРИШЋЕНИ

ПРОМО

ПРЕДСТАВЉЕН НОВИ ЛЕК

Не чекајте да Вам бол и прехлада покваре дан

На наше тржиште лансиране су меке капсуле, таблете и орална суспензија за децу

Стручној јавности у Крагујевцу, на скупу у Књажевско-српском театру, недавно је представљени нови лек са ибупрофеном као активном супстанцом. Овај врхунски препарат већ је доступан у више од 90 земаља широм света.

Нови лек колегама је представио педијатар др Горан Вукомановић, презентовањем инспиративне стручне студије. Овај лек садржи моћне молекуле ибупрофена, који је НеСтеридни АнтиИнфламаторни Лек (НСАИЛ) делује противупално, аналгетски и антипиретички (снижава температуру, сузбија грозницу).

На наше тржиште лансиране су три варијанте овог лека: меке капсуле за убрзано дејство, таблете и орална суспензија за децу са укусом поморанџе. Овај лек креиран је у циљу смањења бола различитих интензитета; од благог, до бола средње јачине, укључујући главобољу, зубобољу, болове у грлу. Такође, лекови из ове групе помажу у отклањању симптомата прехладе, као и у снижавању повишене телесне температуре.

Посебну пажњу бројне публике изазвало је обраћање Богдана Обрадовића, селектора тениске репрезентације, који је из угла врхунског спортисте причао о начину третирања бола у професионалном спорту.

ЗАЧЕПЉЕНА КАНАЛИЗАЦИЈА УГРОЗИЛА КЊИГЕ

Коске у ве це шољи

Поплава канализације у огранку библиотеке у Старој колонији поново је отворила питање шта су људи у стању да убаце у ве-це шоље, где су налажени чврсти отпади хране и коске, или у канализациону мрежу где се убацују главнице купуса, делови возила, ћебад, па чак и цело теле

ПОПЛАВА У БИБЛИОТЕЦИ У КОЛОНИЈИ – ФЕКАЛИЈЕ ЈУРНУЛЕ СА ПЛАФОНА

ЗА ПЕТ ГОДИНА ДЕСЕТ ПУТА СМО ПЛАВЉЕНИ: МАРИЈА ПЕТРОВИЋ БОШКОВИЋ

невоље су настале чим су се уселили у овај огранак.

- У октобру 2008. године када смо се уселили први пут смо поплавлени, а од тада до сада сигурно десетак пута. Овог пута, ипак, било је најгоре, каже Марија Петровић Бошковић.

По њеним речима, прве године се тврдило да су станари криви јер свашта бацају у канализацију, од памперса, уложака, преко чврстих комада хране, до костију, па су зато цеви често зачепљене, а станари су пак кривили инвеститора јер су те исте године у цевима пронађени и комади летви и другог грађевинског уградног материјала. Станари су се жалили и како није постављен добар промер цеви.

Овог пута је кривица поново пала на станаре, пошто зграда више није у гарантном року. Међутим, сада се испоставило и да цеви нису биле добро постављене – нису имале пад. Из „Водовода“ су одговорили да то није њихов посао, па је на крају инспекција „Стан сервису“, који одржава зграду, наложила да промени део цеви и уради бољи пад, што су и урадили прошлог четвртка. Али, чија је кривица што је цев била запушена још увек није доказано.

У „Водоводу“ постоји посебна служба која се бави одржавањем функционисања фекалне канализације. Та служба свакодневно ради од седам до 19 часова, а током ноћи постоје пасивна дежурства.

- Ја у шали кажем, а грађани то и потврђују, да наша служба после позива стиже брже од ватрогасаца, каже Новица Милошевић, технички директор ЈКП „Водовод и канализација“.

Ово предузеће, међутим, одржава само спољну канализациону мрежу, која по овом руководиоцу функционише беспрекорно. Он објашњава да, пошто је ово велики град

лем бар за време премошћен. Међутим, цеви нису ничим обложене, тако да се свако пуштање воде чује у библиотеци, у шта смо се и лично уверили. Посетилац библиотеке, док бира наслове, може да учествује у директном преносу, јер се звуци јасно чују

Ово, нажалост, није усамљен случај. Све чешће колективно становање сусреће се са сличним проблемима и сличним одговорима да нико није крив, до самих станара. Ма колико то невероватно изгледало, станари се неодговорно понашају и никако да навикну на урбане начине живота. То се пластично види и кроз скорашње примере.

■ Од бурета и ћебета, до цибре и купуса

Подаци из ЈКП „Водовод и канализација“ су готово поражавајући шта су све људи у стању да пусте, било кроз ве-це шољу или кроз канализациону мрежу. Примера ради, до постројења у Цветојевцу стигло је и једно теле, у шахти се нашаогибањ од камиона који је могао да се прода и као секундарна сировина, или читаво „амбасадор“ ћебе које је зачепило цевовод испод Старачког дома. Седам дана је требало да се оно извади јер се не заустави на месту где је бачено, него мало „пропутује“ кроз цеви. Трбало је наћи место где се задржало.

У „Водоводу“ постоји посебна служба која се бави одржавањем функционисања фекалне канализације. Та служба свакодневно ради од седам до 19 часова, а током ноћи постоје пасивна дежурства.

- Ја у шали кажем, а грађани то и потврђују, да наша служба после позива стиже брже од ватрогасаца, каже Новица Милошевић, технички директор ЈКП „Водовод и канализација“.

Ово предузеће, међутим, одржава само спољну канализациону мрежу, која по овом руководиоцу функционише беспрекорно. Он објашњава да, пошто је ово велики град

Огранак Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Старој Радничкој колонији пре две седмице суочио се са комуналним проблемом у стамбено пословној згради у Улици Првослава Стојановића, у чијем приземљу је смештена вредна збирка од преко 15.000 наслова. Због тога је библиотека била затворена шест дана, рачунајући и дане викенда. Разлог су, веровали или не, фекалне отпадне воде које су цуреле са плафона библиотеке због запушене канализације, али и због себичности станара, који упркос упозорењу шта се дешава овој институцији културе нису хтели да затворе централни вентил за воду, или бар ту вертикалу у којој је настао проблем, све док то није наложила инспекција.

Нису услужене ни појединачне молбе библиотекара власницима станова да се суздрже бар неко време од пуштања воде у купатилима

док се не изнађе неко решење, јер је ниво отпадне воде бивао све већи. Достигао је десет сантиметара, а с плафона је плуштало на све стране, тако да је читав објекат морао да се окречи, дезинфикује, среди инвентар, ригипс плоче замене јер су саме отпадале са плафона услед пренатопљености водом... Неке полице од плочастих материјала су трајно уништене и не зна се још увек колика је настала штета. Али, на сву срећу, све књиге су спашене захваљујући ревности библиотекарки које су их изнеле саме на рукама. Станари ни у томе нису хтели да помогну. Свако је гледао своја посла.

- Вода је почела да цури у време одржавања књижевне вечери, у-

ЗБОГ СПУШТАЊА ЦЕВИ ОСТАЈЕ „РУПА“ НА ПЛАФОНУ БИБЛИОТЕКЕ

сред промоције збирке песама Саше Мићковића. Морали смо да је скратимо да би спашавали књиге. Нисмо знали где ћемо и шта пре да склонимо, прича Марија Петровић Бошковић. Због ове хаварије морали су да склоне изложене експонате из Народне библиотеке Бора.

■ Сви криви, нико одговоран

За овај проблем се, међутим, знало и раније. По речима библиотекарке Марије Петровић Бошковић,

КЛИЗИШТЕ У НАСЕЉУ „ПОПОВА ШУМА“

Прописи успоравају санирање

У току је израда пројектне документације, без које не можемо да обезбедимо извођача и надзор радова. Све ове чињенице познате су и Савету грађана Месне заједнице Станово, каже начелник Одељења за заштиту од елементарних непогода Драгош Радовановић

Ако падне већа киша или снег можда Улица Милана Рагетића у делу Станова, познатом као „Попова шума“, бар једним својим делом не дочека пролеће. Кренуће, тврде мештани, а тада одоше и куће преко улице, јер је средином ове године изненада, у сред дана, једно од дворишта са давно урађеним кућним темељом отишло десетак метара низ падину ка становљанском потоку.

Пре три - четири деценије на овом терену почеле су да ничу прве куће, а сада се показало да је несигуран. Проблем је озбиљан и, према речима председника Савета грађана Месне заједнице Станово Миладина Вукићевића, Улица Милана Рагетића представља велику опасност за све учеснике у саобраћају, како за пешаке тако и за возаче, а нарочито за децу која пролазе овом улицом идући ка школи.

Клизиштем је угрожена и безбедност околних кућа и онемогућено свакодневно функционисање становника. Практично, једна страна улице је нестала и на том месту може проћи само путничко возило. Саобраћај

камиона је немогућ. Захтев за решавање овог проблема предат је крајем јула ове године Предузећу за изградњу града. Након вишемесечног позивања, тврди Вукићевић, представници овог предузећа изашли су на терен почетком септембра, констатирајући да је ситуација забрињавајућа.

- Позване су надлежне службе да обезбеде терен ради спречавања е-вентуалних трагичних догађаја и дат је приоритет за санирање ове улице. Све је остало само на речима. Да ситуација буде још гора, улична расвета у овој улици не ради, што додатно доприноси повећању ризика од несреће. Све што је Предузеће за изградњу града учинило, било је да су послали приватног извођача радова на клизиште, који је проценио да је потребно од шест до седам милиона динара за комплетне радове, или око два милиона динара за привремено заустављање клизишта, наводи Вукићевић.

Највише су оштећене куће браће Виријевића, Радета и Радослава, а Раде каже да се против природе не може. Откопава канале за одвод-

УГРОЖЕНА УЛИЦА И КУЋЕ

де, а из Одељења за превентивну заштиту од елементарних непогода налажено им је и да изведу дренажу око објеката.

Управо из ове службе стижу уверавања да је истина потпуно другачија од онога што каже председник Савета грађана Миладин Вукићевић. Начелник Одељења за превентивну заштиту од елементарних непогода Драгош Радовановић упозорава да клизиште не може да се планира, али да град никада није постављао питање да ли мештани поседују грађевинске дозволе, односно о легалности објеката.

- Више пута смо излазили на терен, пратимо ситуацију и морам рећи да сам непријатно изненађен Вукићевићевом изјавом. Предузеће за изградњу града је задужено за инвестиције, па и за санирање клизишта, али неспорно је да Одељење за превентивну заштиту од елементарних и других непогода увек сарађује са секретаријатом месних заједница и канцеларија, са председницима савета. Тако је и Вукићевић потпуно упознат шта смо све предузели, открива Радовановић.

Према његовим речима, уколико дође до већег одрона на путу куће би

РАДЕ ВИРИЈЕВИЋ ОТКОПАВА КАНАЛЕ ЗА ОДВОД ВОДЕ

биле одсечене, но тај део улице није за камионски саобраћај. Више пута је постављена заштитна трака и упозорење на опасност.

- Град није могао раније да реагује, јер смо чекали ребаланс буџета и измену плана јавних набавки. Закон о јавним набавкама нас условљава, без обзира на хитност ситуације, али у Месној заједници знају да је Градско веће усвојило одлуку и пре месец дана исплатило браћи Виријевић максимални прописани износ, по 150.000 динара са наменом за дренажу и одвођење воде каналима, чиме ће се заштитити куће. Конфигурација терена је погодна да се воде одведу у становљански поток. У току је израда пројектне документације која подразумева и геомеханичко испитивање тла. Никоме не пада на памет да уђе у радове без пројектне документације, јер без тога не можемо да обезбедимо извођача и надзор радова. Све ове чињенице познате су и Савету грађана месне заједнице Станово, закључује Радовановић. А. ЈОКИЋЕВИЋ

са 160.000 становника, често долази до појединачних зачепљења, а узрок није технички недостатак канализације, или да после израде новог објекта остану гредице и грађевински материјал, већ људски фактор.

По њему, узроци су несавесни појединци. Јесен је проблематична јер се у том периоду пече ракија, и сипа се циبرا директно у канализа-

интервенишу када је у питању секундарна канализациона мрежа унутар колективне градње. За то је одговоран искључиво власник, било да је реч о индивидуалном објекту или колективној градњи.

- Ми и у тим случајевима покушавамо да им помогнемо до објекта. „Водовод“ се не бави отчепљењем у самом објекту, нити интервенишемо у таквим ситуацијама, јер нисмо о-

ЕКИПА „ВОДОВОДА“ ОТЧЕПЉУЈЕ КАНАЛИЗАЦИОНУ ЦЕВ

цију. Љубитељима добре капљице то је најбољи начин да се реше отпада. Свако има у свом дворишту прикључну шахту и у њу сипа остатак из казана. „Водовод“ одржава, поред градске канализације, и прикључке од улице до прве шахте у дворишту, па ако се деси зачепљење у том делу прискачу у помоћ. Екипа проналази оно што је власник шахте убацио. Исто тако је ризично и пролеће, напомиње Милошевић, јер у то време затичу у канализацији киселог купуса колико не може ни да се замисли. Главница купуса зна да направи озбиљан проблем, исто као што то могу и хигијенски улошци и слично.

Илустрације ради, наш саговорник напомиње да је на централно градско постројење за пречишћавање отпадних вода у Цветојевцу дошло једно буре од 200 литара кроз канализацију. Убачено је и једно теле, које су њихови радници морали да изваде из цеви и сахране. Они не

премљени ни специјализовану за отклањања те врсте хаварија, каже Милошевић, додајући да је за то потребна најновија електрична сајла за отпушавање унутар објекта.

- Ту се ради о несавесним појединцима, а не о свим грађанима. Одређен број није ни цивилизован да живи у урбаној средини, јер не зна шта значи та канализација, па мисли да може у њу да убаци шта хоће, каже директор Милошевић.

Требало би апеловати на свест грађана да канализацију искључиво користе за санитарне сврхе јер се непотребно прави велика штета. Најмањи трошак је излазак екипе на терен, али отпушавање понекад подразумева и откопавање цеви, а оне се постављају на дубини од три метра па навише. То повлачи сечење асфалта, откопавање, убацивање нове цеви, а све то урадити у урбаним условима где се одвија густ саобраћај зна да буде и опасно по живот.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ИСПОВЕСТ ЖЕНЕ КОЈА ЈЕ ТРПЕЛА НАСИЉЕ

Условна казна за пет година малтретирања

Ако парче хлеба није праве ширине, сва храна је летела са терасе. Ако шаргарепу нисам исекла на кругове него на коцке, ја сам летела низ степенице. Живела сам у страху за животе својих родитеља, а за свој више нисам марила, свега ми је било преко главе, објашњава жртва насиља

Елица Луковић је жртва насиља, која се усудила да о томе јавно говори када је изгубила поверење у правду, државу и институције. После пет година константног малтретирања које су она и њена породица претрпели, насилник је добио само две године условне казне. Таква пресуда и начин на који се у нашој земљи третирају жртве насиља боли је сада много више него батине које је преживела. Али кренимо од почетка.

Дечка је упознала преко заједничких пријатеља 2007. године. Тада је иза себе имала неуспешан брак, а он јој је одмах допао. Био је леп и тако питом да почетку, па су кренули да се забављају. Убрзо су почели и да живе заједно у кући њених

ћа. Чак је звала и његову мајку да види да ли је са њим све у реду, али она ништа није предузела. Ипак, после неког времена вратио се, покајао и молио за опроштај, а она га је примила, мислећи да ће се променити и да се то више неће поновити. Међутим, поновило се, и то много пута. У почетку је то крила од свих, па чак и родитеља. Они су знали када су чули буку и ломњаву ствари на спрату.

- Ако парче хлеба није праве ширине, сва храна је летела са терасе. Ако шаргарепу нисам исекла на кругове него на коцке, ја сам летела низ степенице. Више се и не сећам за шта ме је све тукао јер су то све биле глупости. После једне свађе бацио ме је са једног на други крај собе. Удариле сам у зид и пала на

ти готово. Било је и случајева кад батине и нису дуго трајале, него ме једном удари и паднем у несвест. Полицију сам звала више од 30 пута, а они су се понашали као да сам ја крива. Водили су га на трежњење, а некад га одведу и пусте на пола следеће улице. Он се опет врати, виче, удара по вратима, пробуди цео комшилук, каже Елица.

■ Тукао и њене родитеље

Када су њени родитељи сазнали шта јој се дешава, покушали су да је заштите, па му је њен отац више пута давао новац да престане да је туче и оде. Међутим, увек се враћао, имао је кључеве од куће, а није га зауставило ни то што су браве мењали више од 50 пута, а једне ноћи полиција га је пронашла како се крије на тавану.

Ово мучење завршило се у ноћи у којој су, поред ње, настрадали и њени родитељи. Дошао је пијан кући око пола два, али Елица није желела да га пусти да уђе. Са терасе је покушала да му објасни да је међу њима готово и да оде, али је он наставао да лупа по вратима. То је пробудило њене родитеље и Еличин отац је изашао, покушавајући да га отера.

- Једном руком је ударио мог оца, а другом је отворио врата. Тада је изашла моја мајка и питала га докле ће да нас малтретира. Узео је метлу и почео да је бије, прво меким делом, па је ваљда схватио да то не боли, окренуо је и ударао дршком. Оца, који је покушао да брани мајку, одгурнуо је тако да је пао на ауто, а ја сам сишла да покушам да га зауставим. Та слика ће ми цео живот остати пред очима - отац који је набио главу у зид и тресе се, да не гледа шта ради, и мајка, која лежи испребијана на поду, мучно говори наша саговорница.

После овога полиција га је одвели и одредила му притвор. Пет сати после привођења у његовој крви било је пет промила алкохола, што значи да је у тренутку напада био и пијанији. Пошто Елица није имала новац за кривичну пријаву, поступак је покренут по службеној дужности. Како по нашим законима насилнику не може да се суди за континуирано насиље које је жртва претрпела, Еличиним бившем дечку суђено је за напад на њене родитеље и батине које је њој нанео непосредно пре тога. Процес је трајао две године, а изречена казна је и више него блага.

- Добио је две године условне казне, што је тукао моју мајку, која је срчани болесник. Мој отац и даље има последице од тог догађаја, а мајку смо после сваког рочишта водили у Хитну помоћ. Судија нам није дао да проговоримо, иако смо били позвани као сведоци, а њему је као олакшавајућа околност узето што није осуђиван. То није тачно, јер сам му ја платила казну који је добио јер је тукао оца.

После тога схватила је, каже, да њу и њене родитеље може да малтретира ко хоће, а да нико неће да их заштити. Зато се и одлучила да овај процес истера до краја, па ако треба жалиће се и Суду за заштиту људских права у Стразбуру. Најтужније и оно за чиме највише жали су два спонтана побачаја, која је због стреса доживела у овој вези. Каже да ће физички бол и проћи, а оно што носи у себи неће никада.

Виолетта ГЛИШИЋ

ЕЛИЦА КАЖЕ ДА ФИЗИЧКИ БОЛ ПРОЛАЗИ, АЛИ ДУШЕВНИ НИКАДА

родитеља. Једног дана је дошао на кафеу, сео и више није отишао. Управо то ће бити велики проблем за Елицу касније, јер када су почели проблеми није могла да га избаци из своје куће.

Све је било идилично неких годину дана, а онда је он почео да пије. Доводио је своје другове и са њима седео по цео дан, јер није ни где радио. Убрзо су почеле и прве свађе око „глупости“, а он је постао насилан.

- Када је први пут кренуо на мене био је трезан, али сам мислила да има неки напад јер су му се кости лица изобличиле, физички није личио на себе. Јако ме је увредио и ја сам желела објашњење, а он је извукао пертле из мојих ципела, приљубио ме за зид испред врата купатила и покушао да ми веже руке. Желео је да ме убаци у купатило и закључа. Сећам се да сам се борила да му побегнем и све сам лице ољуштила на зиду, али сам успела, присећа се Елица.

После тог догађаја истерала га је из куће и рекла да се више не вра-

под. Нико није могао да гарантује да ћу после тога остати жива. Бацао ме је по кући као ствар, јер сам ја имала нешто више од 30 килограма, а он преко сто. Нисам знала када ћу да полетим кроз ваздух, када ћу да добијем песницу, прича наша саговорница.

■ Бацао је по кући као ствар

Присећа се да је све то време живела у страху од нових батина, бојећи се и за животе својих родитеља. За свој више није марила, јер, каже, то више није био никакав живот, свега јој је било преко главе. Колегама на послу причала је да је пала низ степенице или измишљала друге разлоге да сакрије модрице. Било је срамота да им призна да нормална, академска образована особа дозвољава да је неко тако малтретира.

- Дешавало се да ја спавам, а он из чиста мира устане и шутира ме ногама у ребра и туче песницама по глави. Нисам имала где да бежим, једнаставно се склупчам и сачекам да заврши, мислила сам може да ме убије само једном, после ће све би-

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове
опште управе
И лок. самоуправе
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор-одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у уторак 24. децембра 2013. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:
- Да поседују возачку дозволу „Б“ категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Ову рубрику у склопу пројекта (НЕ)НАСИЉЕ НАД ЖЕНАМА

суфинансира
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И
ИНФОРМИСАЊА
СРБИЈЕ

ИЗЛОЖБА У БРАТСКОМ БИДГОШЋУ – „СИМБОЛИ НАШЕГ ГРАДА“

Крагујевац у очима најмлађих

НЕКИ ОД РАДОВА УЧЕНИКА КРАГУЈЕВАЧКИХ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

Крајем октобра отворена је изложба на којој су деца из крагујевачких школа представила објекте по којима је препознатљив град, што је део међународног пројекта који је иницирала Ана Матијевић-Коморовски, Крагујевчанка која живи и ради у Бидгошћу. Претходила је прошлогодишња поставка симбола Бидгошћа у СКЦ-у и план је да се ова међународна сарадња прошири и на Шпанију и Грузију

Да на младима свет остаје стара је флоскула која се у народу толико (не)примерено користи да се већ одавно излизала. А да ли се неко заиста искрено запитао како средина у којој живе изгледа баш најмлађима, сагледана њиховим сопственим очима? Шта је за њих Крагујевац и шта би по мишљењу најмлађих Крагујевчана били репрезентативни симболи њиховог града.

На ову идеју дошла је наша суграђанка Ана Матијевић Коморовска (види антрфиле), која већ годинама живи и ради у Бидгошћу. На иницијативу ње и њених колегиња из Дома културе у том братском граду, 24. октобра у установи у којој ради у престижном уметничком и универзитетском кварту Фордон, отворена је изложба под називом „Симболи нашег града Крагујевца“. На њој је изложено шездесетак радова ученика крагујевачких основних и средњих школа са мотивима које су они одабрали да репрезентују Крагујевац. Радови су рађени у свим ликовним техникама, уз коришћење и најсавременије технологије за презентације атрактивних видео записа. По завршетку излагања у Бидгошћу, изложба ће наставити свој „живот“ у Пољској, прво у универзитетској галерији, а потом и у свим школама у овом граду.

Идеја овог подухвата била је да сазнамо шта данас млади сматрају симболима свога града и како их виде и схватају. Пројекат је током 2012. године био реализован у Бидгошћу под покровитељством града Бидгошћа и Дома културе број 5. У уметничким радионицама организованим у оквиру пројекта настало је преко осамдесет фото и графичких радова. Најинтересантије радове Крагујевчани су имали прилику да виде у оквиру октобарских свечаности 2012. године у Галерији СКЦ-а, каже

КООРДИНАТОРИ ПРОЈЕКТА У КРАГУЈЕВЦУ – САЊА ПАЛИЌ И МАРИЈА ЈОВАНОВИЋ НА ОТВАРАЊУ ИЗЛОЖБЕ У КОЛОНИЈИ

Ана Матијевић Коморовска, која је уз колегиње из Дома културе Магдалену Мрозињску и Агату Фашчу била иницијатор и координатор овог пројекта.

■ Едукативна „путујућа“ изложба

Идеја је била да инспиришу и крагујевачке наставнике и ђаке да организују сличну акцију. Мотивисани овом идејом, Крагујевчани су почетком ове године „трагали за симболима свога града“. У пројекту су учествовали ученици Друге техничке школе, Центра за младе, Школе за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“ и ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“ под руковод-

ством својих ликовних педагога Слободана Стефановића, Драгана Нешића, Биљане Павић и Александра Миљковића и Војислава Илића.

Читавим пројектом са „крагујевачке стране“ координирале су „на терену“ Сања Палић и Марија Јовановић, које су и извршиле селекцију и од преко стотину урађених одабрале шездесетак радова који су били изложени у библиотеци у Колонији. У Пољску је отпутовала нешто „скраћена“ верзија од педесетак радова.

Отварању изложбе присуствовао је велики број младих из Бидгошћа, као и званични гости, између осталих заменик председника Градског већа Бидгошћа Казимир Дрозд, председ-

ник комисије за едукацију Лех Заглоба – Зиглер, представник одељења за медије и промоције Бидгошћа – Ана Роса, професори Универзитета и директори основних и средњих школа. Пројекат „Симболи Крагујевца“ виђени очима младих на најискренији начин су приближили град посетиоцима који нису крили изразе хвале. Изложба ће обићи још неколико галерија и просветних институција у Бидго-

УЧЕСНИЦА КОНКУРСА ЉИЉАНА БАЈИЋ ИЗ ШКОЛЕ „МИЛУТИН И ДРАГИЊА ТОДОРОВИЋ“

МЕЂУНАРОДНА ВИЗУЕЛНА САРАДЊА

Да деца упознају друге градове и средине

Крагујевчанка Ана Матијевић Коморовска живи у Пољској од 1997. године. Завршила је у Бидгошћу музичку академију и магистрала. Тренутно је на докторским студијама за психологију музике у Варшави. Ради у Дому културе број 5 у Бидгошћу, где води музичке садржаје и међународну музичку сарадњу.

Њен супруг Пјотр Коморовски је познати композитор (председник је Удружења композитора тамошњег региона), доктор музичке уметности и аутор музике за Велики школски час 2010. године.

Са колегињама Магдаленом Мрозињском и Агатом Фашча иницирала је пројекат са Крагујевчанима прошле године са циљем да деца упознају друге градове и средине. Избор од 75 њихових радова са мотивима и симболима града Бидгошћа био је изложен прошлог 21. октобра у СКЦ-у.

На отварању изложбе у Пољској, 24. октобра, Ана је приредила и пригодну мултимедијалну презентацију о Кра-

РАД СА СИМБОЛИМА БИДГОШЋА ИЗЛОЖЕН ПРОШЛОГ ОКТОБРА У СКЦ-У

гујевцу, информишући публику не само о географским, историјским и привредним чињеницама о Крагујевцу, него и о „живим симболима“ града, подсетила на групу „Смак“, која је својевремено наступала у Познању, победу Марије Шерифовић на Евровизији, или и тамо познато и признато виртуоза на фрули Бору Дугића.

ПАЛЕСТИНЦИ НА СТУДИЈАМА У КРАГУЈЕВЦУ

Гостољубље лечи носталгију

Петоро младих Палестинаца стигли су у октобру у Крагујевац где ће прво учити језик, а потом полагати пријемни испит за студије медицине. Ово је трећа група Палестинца из Јерихона који су дошли овде захваљујући побратимским везама између два града

Жана, Али, Мусаб, Хасан и Сулејман трећа су група младих који су дошли из Палестине да науче језик, а потом да упишу факултете. Сви су из Јерихона, најстаријег града на свету, са којим је Крагујевац потписао повељу о братимљењу. Њихово школовање стипендира град Крагујевац и део је сарадње која се односи на међународну размену студената.

Петоро младих стигли су у Крагујевац у октобру и за два месеца већ су савладали понешто из српског језика, али да би могли да полагају пријемни испит и упишу се на факултете које су одабрали треба им још доста учења. Њихови сународници који се дошли раније и већ студирају на Медицинском и Факултету инжењерских наука (ФИН) успели су да за шест месеци доста добро савладају наш језик. Сви су нарочито поносни на свог друга Халила Џалајту, јер је он понео титулу првог странца на ФИН-у који је добио звање мастер инжењер менаџмента и вратио се у своју земљу где ће одмах добити радни ангажман.

У Крагујевцу тренутно борави 12 палестинских студената, али их је у Београду знатно више. Само ове године кроз програм „Србија у свету“ наша држава је одобрила 11

стипендија за младе из Палестине.

■ Први снег у Крагујевцу

Жана Хамида има 18 година и једина је девојка у овој групи. Стидљива је и скромна, а у Крагујевцу је дошла да студира медицину. Још увек није довољно савладала српски језик, али се одлично служи енглеским, као и њени другови. Каже да јој је ово први пут да се раздваја од своје породице и да јој је било веома тешко због тога, али је желела да се школује. У Јерихону има три сестре и брата, а најстарија сестра студира енглески језик у Палестини. Свакодневно се чује са њима преко скајпа и већ се привикла на живот у туђини. Жали се да је овде прилично хладно, пошто је у њеном родном граду сада 27 степени, али јој је, упркос томе, веома лепо и Крагујевчани су, каже, веома гостољубиви и пријатни, као усталом и Палестинци.

И мушки део групе признаје да им је најтеже пало раздвајање од породице и да су првих неколико дана били веома тужни због тога. Срећом, у кући Миљанине и Љубише Јелића, где бораве док уче језик, атмосфера је права домаћа. Ово двоје људи прихватили су их као своју децу и веома брину о њима. Газдарица их је већ навикла на наше пите и колаче, а нарочито палачинке, које су им омиљена послатица. На питање какви су домаћини газда и газдарица, сви у глас изговарају: „Супер“.

Мада им је било тешко да се навикну на нашу храну, јер нема оних зачина који се користе код њих, неко се сналазе и полако привикавају, а родитељи су им послали понешто од зачина и чај, који заједно пију када се врате са предавања.

Кажу да из српске кухиње највише воле пасуљ, пилетину, рибу, али једу и све друго што се сервира у Студентском центру, где им је обезбеђена исхрана.

Изгледа, ипак, да се најбоље снашао Хасан Абделхади, који је овде од марта и већ је студент пр-

МЛАДИ ПАЛЕСТИНЦИ СА МИЉИЈАНОМ И ЉУБИШОМ ЈЕЛИЋИСПРЕД КУЋЕ У КОЈОЈ САДА ЖИВЕ

ЖАНА, ЈЕДИНА ДЕВОЈКА У ОВОЈ ГРУПИ

ХАСАН – ДОН ЖУАН ИЗ ПАЛЕСТИНЕ

већ четири деценије и крагујевачки зет. Елзик је најзаслужнији за успостављање сарадње између два града и долазак деце на студије у Крагујевац и мада признаје да ће ускоро у пензију и да се уморио од свих обавеза, више је него сигурно да неће престати да успоставља мостове сарадње и пријатељства између два народа.

Елзик објашњава да у Крагујевцу долазе деца која имају највиши просек оцена у средњим школама, а пошто су њиховој земљи потребни лекари, инжењери, агрономи и туристички радници, они углавном и студирају на овим факултетима.

Покушавамо да вратимо оно што је некада било, када су у читавој СФРЈ, па и овде у Крагујевцу, студирали бројни студенти из Палестине. Велико је интересовање за овдашње факултете, а осим ове деце, које стипендира град Крагујевац и коме дугујемо велику захвалност, много је оних који би дошли да студирају о свом трошку, каже Елзик.

ПАЛЕСТИНСКИ КОНЗУЛ ТАЛАЛ ЕЛЗИК НАЈВИШЕ БРИНЕ О СВОЈИМ МЛАДИМ ЗЕМЉАЦИМА

Он је и овом приликом подсетио на дугогодишње пријатељство између два народа, које по документацији из архива датира још из 1946. године, када је постављен први југословенски конзул у Палестини и већ тада је постојала економска сарадња између две земље.

Седамдесетих и осамдесетих година у Југославији је студирало више десетина палестинских студената, који и данас чувају успомену на студентске дане, редовно се састајући у Удружењу бивших југословенских студената у Палестини. Сви су постали веома успешни у пословима којима се баве, а многи од њих не пропуштају прилику да за Дан града дођу у Крагујевац.

Елзик каже да се разматра иницијатива о оснивању Генералне уније палестинских студената у Србији, која ће бити одељак Удружења у Палестини. Исто тако, планира се да се у оквиру „Абрашевића“ организује палестинска фолклорна група, која би овде промовисала игре и песме из своје змље. *Гордана БОЖИЋ*

шћу, најављује Ана Матијевић Коморовска.

Интеграција деце и младих из различитих друштвених средина, сарадња вршњака два збратимљена града и промоција градова само су неки од циљева овог пројекта.

У плану је наставак пројекта и надамо се да ће се следеће године учесници оба града срести у Бидгошћу, где ће заједнички моћи да стварају уметничким радионицама, нада се Ана, не заборављајући да истакне да је овај пројекат реализован и под покровитељством града Крагујевца. У његову реализацију као члан Градског већа био је директно укључен и Драгослав Милошевић.

Важно је да млади људи препознају шта су симболи средине из које потичу. После изложбе симбола Бидгошћа спровели смо анкету у свим основним и средњим школама да би дошли до резултата шта су за њих симболи нашег града. Нисмо хтели да им намећемо ставове и размишљања одраслих јер би то било контрапродуктивно. Неки од одабраних симбола били су очекивани, док су нас поједини, попут „Заставе“, и изненадили, признаје Милошевић. Сем „Заставе“ и њених возила, старе управне зграде са сатом (као највећег изненађења) још су се издвојили и Крст (стари као и нови), Гимназија и Театар као целина, Шумарице и камени мост на Лепеници.

■ Зближавање кроз заједничке активности

Највеће богатство ове изложбе крагујевачких ученика је у томе што ће се путем ње на стотине њихових вршњака у Пољској упознати са нашим градом, не само његовим симболима, већ што ће се и деца заједничким радом искрено зближити, сматра Милошевић.

Иначе, аутори радова и њихови професори требало је да отпутују на отварање изложбе, али нису због беспарице. Пут је одложен за наредну годину или нека боља времена. Жал за тим присутна је код аутора и њихових наставника. Војислав Илић, професор ликовне културе, сматра да су деца на тај начин требало да буду награђена.

Они су то очекивали. са великим ентузијазмом су приступили раду на теми овог конкурса, трудили се, залагали... Пројекат је заиста добро и лепо завршен одласком награђених ученика, каже Илић, наглашавајући да је само из његове школе и ликовне радионице на конкурс послато чак шездесетак радова.

Једна од ауторки чији су радови били излагани у Бидгошћу је Љиљана Бајић, ученица осмог два у „Милитину“.

Долазила сам на ликовну секцију и волим да цртам. Ту сам и сазнала за конкурс и тема ми је била баш занимљива и изазовна. Урадила сам два рада, „Заставу“ бојицама и Прву гимназију техничком тошом. За ове симболе сам се определила јер су баш прави да прикажу наш град, сматра Љиљана, која је била на отварању у Колонији (види слику), а надавала се и одласку у Пољску.

Зоран МИШИЋ

ЖАНА И АЛИ ПРВИ ПУТ СУ ВИДЕЛИ СНЕГ И ОДМАХ НАПРАВИЛИ СНЕШКА

ПРВИ СТРАНИ СТУДЕНТ МАСТЕР ИНЖЕЊЕР МЕНАЏМЕНТА

Ушао у историју факултета

Халил Хасан Салем Џалајта из Јерихона ушао је у историју Факултета инжењерских наука као први студент из иностранства који је завршио једногодишње мастер студије Инжењерског менаџмента. Халил је у Србију дошао са звањем биомедицинског инжењера, које је стекао након петогодишњих студија на Државном техничком универзитету „Тамбов“ у Русији.

Пре доласка у Крагујевац неколико месеци је учио наш језик, тако да је једногодишње студије на Факултету инжењерских наука пратио на српском језику. Џалајта је студије завршио са просечном оценом 9,43 и након одбране мастер рада, 3. септембра 2013. године, на тему „Узроци кризе у предузећу“ под менторством проф. др Слободана Митровића, стекао звање мастер инжењер менаџмента. Тиме је постао први странац који је завршио једногодишње мастер студије на Факултету инжењерских наука у Крагујевцу.

ЗАВРШИО МАСТЕР СА ПРОСЕКОМ 9,43

■ Пријатељство од 1946. године

О овој групи младих, али и свим осталим студентима из Палестине који бораве у Крагујевцу, нарочиту бригу води Талал Елзик, палестински конзул и сам некада студент овдашњег Машинског факултета, а

МЕДИЦИНСКИ АДРЕСАР

www.paradont.rs
STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT
Prvi Mr. scg.
SIMIĆ Dr. MOMČILO
specijalista za bolesti usta i zuba

Popravka zuba
Ultrazvučno uklanjanje naslaga sa zuba
Beljenje zuba po Beyond sistemu
Vađenje zuba

Ordinacija: Miloja Pavlovića 10/II-3
Tel: 034/ 333-506, 034/ 388-700; Fax: 034/ 36-04-36
Mobilni: 063/ 631-486; e-mail: paradont@eunet.rs

www.beo-lab.rs

beo-lab laboratorije

SVE LABORATORIJSKE ANALIZE NA JEDNOM MESTU

Ilija Pastera 24, 34000 Kragujevac
Tel: 034 205 901
e-mail: lab.kragujevac@beolab.rs

www.fizioandric.com

Andrić
Ambulanta FIZIOTERAPIJA

Trauma
Reuma
Neurologix
Manuelna terapija
Celulit
Vakusak

TC Šumadija, Miloja Pavlovića 9
Telefoni: 361-203, 063 605-447
E-mail: andrickg@gmail.com

www.ambulantajokovic.rs

INTERNISTIČKA AMBULANTA
JOKOVIĆ

ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA
ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA
HOLTER EKG-a i PRITISKA
ERGOMETRIJA
PREGLEDI SPECIJALISTA

Ulica Glavna 132, Tel: 331 691
E-mail: vesnay@eunet.rs

AUDIOLAB
Za vaš bolji sluh.

SLUŠNI APARATI
034 562 120
Karađorđeva 47, 34000 Kragujevac
www.audiolab.co.rs

SPECIJALISTIČKA - ONKOLOŠKA ORDINACIJA
JOVANOVIĆ

BOLESTI DOJKE
ONKOLOGIJA
TIROIDNA ŽLEZDA
ULTRAZVUK
KOLOR DOPLER

34000 Kragujevac, Ul. Glavna 124
034/338-461, 063/434-14-93

WWW.GINEKOLOGIJAPAVICEVIC.CO.RS

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO - AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

ПОВЕЉА ЗА ДОБРА ДЕЛА ХУМАНИТАРКИ МИРЈАНИ РАДЕНКОВИЋ

Шта много желиш — мора да се оствари

Богат живот и још богатија дела сажета су у имену Мирјане Раденковић, добитнице овогодишње „Повеље за добра дела”. Признање није неочекивано, али је за добитницу нешто најлепше што јој се десило у животу, иако иза себе има далеко престижнија одличја, зато што су јој га доделили Крагујевчани

Овогодишња добитница Повеље за добра дела које додељује удружење „Сунце” је Мирјани Раденковић, секретар културно-историјског центра „Српска круна” из Крагујевца. Признање се додељује појединцима који су дугогодишњим ангажовањем дали посебан допринос унапређењу солидарности, хуманитости и разумевања међу људима. Мирјану је за ову награду предложила група грађана и градско Удружење пензионера, а у образложењу награде се, поред осталог, наводи да је она својим радом на један изузетан начин показала да је добро помагати другима, да је то врлина посебних људи.

Трочлана комисија коју су чинили мр Војо Лучић, директор Књажевско-српског театра, Гордана Степановић, новинарка Радио телевизије Крагујевац и Бранкица Тимоотијевић, координаторка регионалне Канцеларије за младе била је једногласна у одлуци, сматрајући да је то најбољи предлог од свих пристиглих, мада их није било пуно. Ова награда је иначе и јубиларна — десета по реду и њу је госпођи Раденковић уручио први добитник повеље из 2004. године, социјални радник Драган Миловановић. Свечаност је одржана у просторијама Народне библиотеке „Вук Караџић”.

— Докле год су њена опажања у средини којој живи стизала, дотле су стизале и њене акције, ништа више од тога није урадила, нити је могла да уради, рекао је том приликом Миловановић о Мирјани Раденковић.

На то је добитница награде узвратила: „Ово је нешто најлепше у мом животу, поред толико награда и признања које сам добила до сада, јер долази од људи које много волим. Сетили су ме се и Крагујевчани, по први пут, и велика ми је част”.

■ Живот у путовањима и вери

Мирјана Раденковић је некадашња успешна манекенка, која се прославила и кроз колекцију „Симонида” креатора Александра Јоксимића у Русији далеких шездесетих година са мотивима са фресака српских краљева. Шездесет четврте понела је ленту прве пратице мис Југословенке. Дуго је радила са Мићом Орловићем синопсисе за забавне манифестације, две деценије ходала по модним pistaма, снимала рекламе и њен лик био је на седам етикета врхунских краљевских вина (опленка, ружица, ризлинг, црни бисер...) тополског краљевског подрума, у време када је то такорећи било забрањено. Све их чува и данас на оригиналним флашама вина, које ће поклонити за музејску колекцију.

Мирјана каже да је она неко коме смисао живота лежи у путовањима и у вери. Има способност да запажа само добро и то до-

бро примени. Тако се на једном пријему у Кремљу шездесетих година, на изложби високог ранга, родила љубав према обредним хлебовима, иконама и божанствено исцртним ускршњим јајама. Тада је у себи рекла - ми можемо имати и боље, јер смо велики родољуби. И данас ради на томе, а њено удружење „Српска круна” убира највиша признања.

Мирјана Раденковић данас пензионерске дане испуњава учествујући у многобројним хуманитарним акцијама. Несебично помаже где је најкритичније, најчешће обичним људима, било да су у питању настрадали у рату, деца са инвалидитетом или старије и немоћне особе где зависи од ситуације. И не само као дародавац, него покрећући бројне хуманитарне акције у којима се може прикупити више средстава. Истовремено је на челу културно-историјског центра „Српска круна”, монархистичког удружења, које ради на очувању свих вредности које красе српски народ.

— Радост је оног који прими поклон, али већа је радост онога ко пружа. То лично задовољство када си у прилици да некоме нешто пружиш,

МИРЈАНА СА ПРИЗНАЊЕМ У РУСКОЈ АМБАСАДИ

АРХИЈЕРЕЈСКА ГРАМАТА КОЈУ ЈЕ ДОБИЛА ОД ВАЉЕВСКОГ ВЛАДИКЕ

ПРИЗНАЊЕ ИЗ РУКУ ПРВОГ ДОБИТНИКА ДРАГАНА МИЛОВАНОВИЋА И НАГРАДА УДРУЖЕЊА „СУНЦЕ”

тај осмех, та срећа, нема цену, сматра главна јунакиња ове приче.

Она је и утемељивач неких „првих ствари” у Крагујевцу, попут Госпојинских свечаности које се прослављају од 2008. године. Њена је потреба да нешто оживи и да то живи и даље. Жеља јој је још да оживи и испраћај Ђурђевдана, да организује велику манифестацију, и то планира за следећи 8. мај, Марков дан.

Добитница је највећег признања Министарства културе за 2010. годину, као и ордена Светог Ђорђа првог реда а и бројних других награда и признања. Али, каже да је ова повеља нешто посебно за њу, пре свега зато што је то прва награда коју јој град додељује за добротворство и хуманост коју је много пута показала на делу.

Госпођа Мирјана Раденковић је организатор мноштва изложби и радионица народног стваралаштва, копча са дијаспором, која помаже када је најтеже. У разговору за „Крагујевачке” изјавила је да су јој посебно драга три дела: помоћ породицама у Краљеву чије су куће страдале у земљотресу, подизање спомен обележја настрадалим у последњем рату у Ваљево и изложба у Руском двору за помоћ душевно оболелим лицима у Малим Пчелицама.

■ Помоћ најугроженијима

Целог живота бавила сам се човекољубљем и родољубљем. И док сам била у радном односу, радила сам 41 годину у Јавном стамбеном предузећу, а већ сам петнаестак година у пензији, али и сада, када више радим него у то време. Кад човек хоће нешто да учини, сам му живот намеће, каже Мирјана.

Ни сама не зна када се родила та амбиција да помаже другима. Мисли да то лежи у човеку, у личности.

— Стално ми се оствари неки сан и кад нешто много желите, онда вам се то и деси, каже Мирјана.

Приметила је, каже, да су предлагачи за њену награду писали само о ономе што је урадила у претходне две-три године, а она најмање 20 година ради „велике ствари”. За помоћ људима пострадалим у земљотресу у Краљеву велику улогу одиграла је дијаспора. Знајући да „Српска кру-

на” нема личних средстава, да није профитабилна организација, а доста ради и има за собом читаву „војску” уметника, попут врсног музичара Воје Спасића, иконографа Марцелу Марковић, из Клинвенда су послали 62.000 америчких долара. У ствари, на њено инсистирање градоначелник Клинвенда и један свештеник су лично донели и уручили новац за поправку 30 кућа. Гледало се да то буду породице са највише деце и старије популације.

— Први пут када сам отишла са принцемом Јелисаветом Карађорђевић у Пчелице у Завод, видела сам да је то три хиљаде полуспособних људи и одмах сам се питала шта могу да урадим за њих. Предложила сам да то буде изложба у Руском дому. „Српска круна” је имала у том

ПРИЗНАЊЕ ОД КРАЉЕВЧАНА ЗА ПОМОЋ ПОСЛЕ ЗЕМЉОТРЕСА

тренутку 90 икона и изложба је реализована на пола сале дома, пошто је баш велика. Било је присутно 700 људи. Када сам рекла аташеу Руске Федерације да желимо да хор из Малих Пчелица отвори ту манифестацију, а претходно сам објаснила ко су ти људи, одмах је предложио термин - 12. јуни, дан Русије. Отишла су два аутобуса са штићеницима из Малих Пчелица, прича Раденковића.

Треће, по њој најважније дело, односи се на Ваљево. У рату од 1990. године погинуло је 76 младих људи и није било новца да им се направи неко обележје или споменик. Председник Савеза бораца Ваљево обратио се најпре двору за помоћ, а они га усмерили на Раденковићку и „Српску круну”. Отишла је одмах у Ваљево, у Дирекцију за урбанизам, одређен јој најбољи архитекта и локација на којој ће бити постављено спомен обележје. Убрзо је све завршено.

У Лелићу је Мирјани у знак захвалности за то дело владика Милутин доделио архијерејску грамагу пред 2.000 људи.

— Ја сам верник и то мени много значи, мада ми је довољна само лепа реч. Нисам ни знала да ћу да добијем то највеће црквено признање, каже Мирјана Раденковић.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ЖЕНЕ КАО ДЕЛИОЦИ ФУДБАЛСКЕ ПРАВДЕ

Суде са мушким ауторитетом

Успону женског фудбала код нас доприноси и све већи број жена фудбалских судија, којих тренутно у нашем региону има четири, а како је кренуло биће их још више. Жеља им је да се огледају у међународним мечевима

Поштовани читаоци, ако вам је пажњу привукао прошлонедељни вапај (који је код нас пренео „Спортски журнал“) прослављеног фудбалског аса Ђенара Гатуза: „Женама није место у фудбалу!“, после овога текста можете само да му поручите: „Гатузо, мало си се... хе, хе... мислим – погрешно“. И заиста је тако. Женама јесте место у фудбалу и има их све више и више.

Пишући о пионирском подухвату, покретању женског фудбала код нас, у прошлом броју поменули смо на једном месту да је познати спортски радник и фудбалски прегалац Слободан Стефановић, алијас Бане Херера, својим радом уз помоћ колега изнедрио читаву плејду играчица које су, бранећи боје „Гружанки“ и „Жумадје“, играле и

– Он је разговарао са мојим родитељима да почнем да тренирам фудбал и они су реаговали сасвим нормално, присећа се Невена.

■ Пионирски кораци

Њени спортски почеци поклапају се са почецима женског фудбала у нас. Прве, праве фудбалске кораке направила је 1996. године у „Гружанкама“ из Љубића, па логично прешла у „Гружанке“ из Пајсијевића, да би каријеру наставила у крагујевачкој „Шумадији“. Херера воли да нагласи да је њену играчку каријеру одликовала и красила велика покретљивост, те је као играчица задатка „покривала“ све позиције у тиму и на терену, али омиљена и „сталнија“ места су јој била десно крило и десни бек.

Њени фудбалски идоли из тог времена били су Дејо Савићевић и Саво Милошевић, тада актуелни репрезентативци и прослављени интернационалци.

Невена је активно играла у „Шумадији“ све до такмичарског пасивизирања овог клуба, а у судијске воде је ушла још раније.

– Одлучила сам да се бавим суђењем још 2003. године. У школи у Книћу, где сам тада ишла, сасвим случајно сам видела оглас да се организује полагање за фудбалске судије најнижег, општинског ранга. Пријавила сам се и положила, сећа се она, а данас већ шесту годину суди Зону Дунав у мушкој и исто толико годину женску Меридијан лигу, дакле највиши ранг.

На питање да ли јој боље „иду“ женске или мушке утакмице, каже да не прави разлику.

– Свеједно ми је, само не волим да будем „махач“ јер сам на судијској А листи, па ми логично више лежи улога „свирача“, искрена је Невена.

МАРИНА ВИШЊИЋ У ОШТРОЈ, МУШКОЈ КОНКУРЕНЦИЈИ

РЕТКО ИХ „УПАРУЈУ“ КАО ЖЕНСКЕ СУДИЈСКЕ ТРОЈКЕ У МУШКОЈ КОНКУРЕНЦИЈИ – НЕВЕНА СТАЛЕТОВИЋ У СРЕДИНИ

НЕВЕНА СТАЛЕТОВИЋ И МАРИНА ВИШЊИЋ

КАО ГЛАВНИ СУДИЈА – МАРИНА ВИШЊИЋ

И ЖЕНЕ ВОЛЕ ДА „РАСПАЛЕ“ ПО СУДИЈИ – НЕВЕНА СТАЛЕТОВИЋ

за све репрезентативне селекције ондашње СРЈ и СЦГ, као и садашње Србије.

Ништа мање битан сегмент фудбалске игре и саме организације овог спорта су и судије, жене, наравно. Из Херериног некадашњег играчког кадра потекао их је већи број (види антрфиле), а тренутно су у нашем региону још увек активне две: Невена Сталетовић и Марина Вишњић. Да не грешимо душу, у нашој регији фудбалску правду активно деле још две даме: Невена Пејовић (која има интернационално искуство) и Зорана Пуношевац.

А, женска фудбалска, било да је играчка или судијска, прича – преликана к'о мушка. Дама у црном (све чешће наранџастом и жутом) Невена Сталетовић (29) по образовању је економски техничар и апсолвент на ДИФ-у (још само четири испита) у Лепосавићу, а како њен фудбалски учитељ Бане Херера воли да нагласи, „по опредељењу фудбалерка до коске“. Још као мала заволела је фудбал, играјући лопте са дечацима на завичајној Баји, где ју је „открио“ стари фудбалски вук Радисав Тодосијевић и „прекомандовао у професионалце“.

По њој, мушакрци су се већ одавно навикли на жене као судије са „мушким ауторитетом“, а у заносу фудбалске страсти и жене умеју да се не понашају „баш центлменски“.

– И фудбалери и фудбалерке подједанко умеју да буду некоректни. Псују нас као и мушке колеге, кроз смех прича наша саговорница, додајући да она и њене колегинице никада нису на утакмицама доживеле веће непријатности или насиље које понекад „не заобиће“ мушке судије.

По њеном мишљењу, данас се код нас игра бољи „чврћи“ и атрактивнији женски него мушки фудбал.

– Играчице су не само маштовитије, него ми се чини и да професионалније тренирају и играју са више снаге, тврди она, додајући да женски тим суботичког „Спартак“ игра Лигу шампиона, док је то у мушкој конкуренцији више у домену научне фантастике.

По том питању не слаже се њена колегиница Марина Вишњић.

– Више волим мушки фудбал. Занимљивији је, брже се игра, барем у рангу Српске лиге у којој ја судим. Због саме динамичније игре има и више ситуација за пресуђивање, каже Марина која је исто „свирач“, а не „махач“, и то Српске лиге За-

пад у мушкој и Супер лиге у женској конкуренцији.

■ Веб, Мажић и Колина – милина

И Марина Вишњић (23), данас студент четврте године Економског факултета, играла је фудбал са вршњацима у Ердоглији. Лопту је заволела играјући је са браћом у дворишту и, иако је један од њене браће тренирао у Арсеналу, она се може похвалити завиднијом играчком каријером. Како воли да нагласи, „играчко кољено“ је на свог стрица Милана Вишњића који је играо за „Ердоглију“ и „Водојажу“, а и данас је активан међу ветеранима „Мике Мудрића“.

Марина је почела да тренира са дечацима још у трећем разреду основне школе

у „Фитнесу“ (има и фотку са Данком Лазовићем, најпознатијим изданком те фудбалске школе) 2000. године, а наставља у „Шумадији“ када се основао женски фудбалски клуб. По педантној евиденцији Банета Херере први званични тренинг у том клубу био јој је 14. марта 2002. године. У каријери је играла десног везног (или десну везну), а од 2007. године била је члан крушевачког „Напретка“.

– Још као играчица у Крушевцу одлучила сам да почнем да судим јер сам сматрала да у томе имам већу перспективу него као фудбалерка и до данас се нисам покајала, тврди Марина, која је општински судијски ранг стекла још у дресу „Напретка“, а као судија се потпуно активирала 2008. године по повратку у Крагујевац.

И по њеном искуству и мушкарци и жене су исто, мање-више, (не)коректни као играчи, а воли да нагласи да јој је младалачки фудбалски идол био Тјери Анри, а судијски Колина. Пак, за њену колегиницу Невену најбољи судија је Харуард Веб, који је по њој први у Европи.

– Судио је не само више дербија у својој, енглеској лиги, већ и пуно дербија у Лиги шампиона, цени Невена.

Мишљења им се поклапају када (про)цењују најбољег судију овдашњег. Обе гласају за Мажића, који је, иако не једини наш интернационалац, једини судија који је „свирао“ таквим фудбалским величинама као што су „Барселона“ и „Милан“.

Такође, имају и заједничку жељу и амбицију да постану интернационалне фудбалске судије. За тај међународни ранг (у женском фудбалу) неопходно им је „прва категорија“ (тренутно имају – другу), односно одсуђено барем десет утакмица као главни судија (никако „махач“) у рангу прве српске лиге.

Као прави професионалци искрено тврде да не навијају ни за један фудбалски клуб, а једино им смета што их ретко „упарују“ као женске фудбалско-судијске тројке у мушкој конкуренцији.

Док завршавамо разговор препознају мушког колегу и суграђанина који суди на мечу „Чукарички“ – „Партизан“, и по завршеној утакмици га окрећу мобилним да виде како је било. Очигледно није далеко тај дан када ћемо и њих видети „на тим теренима“. Па, после свега, зар не испада како се Гатузо мало... Није у праву.

Зоран МИШИЋ

ПРАПОЧЕЦИ ЖЕНСКОГ ФУДБАЛСКОГ СУЂЕЊА У НАС

Све из сомбрера *Маге ин Херера*

Сами почеци женског фудбалског суђења у нашој регији везани су за крај деведесетих година прошлог века. И ту је важну улогу одиграо познати спортски подвизник Слободан Стефановић – Бане Херера. Из открића његових „Гружанки“ у нашем региону јављају се прве жене фудбалске судије. Тадашња спортска штампа 1998/99. године није пропустила да забележи појаву прве женске судијске четворке. Утакмицу у Пајсијевићима у којој су играле мушки кадети тамошњег „Борца“ и ЖФК „Гружанке“ судила је женска судијска тројка у саставу: Данијела Тодосијевић, Бисерка Исаиловић и Слађана Сташевић. Данијела Тодосијевић (удато Марковић) потиче из познате спортске породице. Њен отац Радисав познати је тренер (окушао се и у женском фудбалу), а супруг Пеђа дугогодишњи је капитен „Полета“ из Љубића. Бисерка Исаиловић данас је магистар инфор-

ПРАПОЧЕЦИ ЖЕНСКОГ ФУДБАЛСКОГ СУЂЕЊА: ДАНИЈЕЛА ТОДОСИЈЕВИЋ (ДАНАС МАРКОВИЋ), БИСЕРКА ИСАИЛОВИЋ, СЛАЂАНА СТАШЕВИЋ И ЈАСМИНА БОКОВИЋ

матичких наука и на овдашњем ФИН-у припрема докторат. Четврта девојка на слици, тада још активна играчица, капитенка „Гружанки“ Јасмина Боковић била је прва репрезентативка у фудбалу из нашег региона, а такође је била и активни фудбалски судија.

МУЗИЧКИ ПРОГРАМ
ДОМА ОМЛАДИНЕ

Новогодишње загревање

Као и сваког децембра, Дом омладине припреми серију одличних свирки како би се овдашња публика загрејала за новогодишњу ноћ. Након наступа „И-плеја“ и загребачког бенда „Бркови“, музички програм наставиће се већ ове суботе (14. децембра) концертом културне крагујевачке панк групе „КБО!“. Вуја и другови подсетиће верне фанове на њихове највеће хитове, а на репертоару ће се наћи и незаобилазне „Згубидан“, „Форевер панк“, „Самоћа“...

Овај најстарији и најактивнији панк бенд у Србији основан је 1982. године у крагујевачкој Гимназији, на једном великом одмору. Оснивачи су тада имали по 17 година и сву су били у истом одељењу (Аца, Миса, Рајко и Вуја). Разлог оснивања групе је била свирка претходне вечери на којој су били, а где су свирале локалне крагујевачке групе. Револуционари катастрофалном „заосталошћу“ извођача на том концерту, горе наведени момци су одлучили да направе банд који ће да размрда Крагујевац - после месец дана су то и урадили на њиховом првом наступу у Дому омладине.

На овом концерту наступиће у већ уиграном саставу Иван Ивезић, Слободан Вујић и Саша Вујић. Цена карте је 300 динара.

После њих, у суботу, 28. децембра, наступиће „Канда, Коца и Небојша“. Током двадесетогодишњег постојања, ККН оставили су неизбрисив траг у српској рок култури, непогрешиво бележећи безбројне промене друштва. Песме које су обележиле једну целу генерацију са досадашњих шест студијских албума, доказ су вредности музичара који су у њој стварали и стварају и даље, али и начин превладавања конфузне и неретко кошмарне стварности, о чему сведочи и непрестани пораст поштовалаца ККН.

Последњи концерт у низу одржаће се 31. децембра, а за најлућу ноћ наступиће „Софа кру“. Ова музичка организација из Крагујевца почела је свој рад пре четири године на пропагирању музичких праваца који нису били толико заступљени у нашем граду. Звук који пропагирају је пре свега драм енд бејс, али често се у њиховим сетовима може чути и фанк, хип-хоп, реге.

КОМЕДИЈА У „СИНЕПЛЕКСУ“

Биолошки отац

Од ове недеље крагујевачка публика у прилици је да види у биоскопу „Синеплекс“ нову комедију са Винс Воном у насловној улози. Филм „Достављач“ дирљива је комедија о животним компликацијама, о томе како свака особа треба да искористи сваки дан и постане најбоља што може да буде. У филму међу осталима глуме Винс Вон, Крис Прат и Коби Смолдерс, а заснован је на изворном сценарију „Старбак“, који су написали Кен Скот и Мартин Петит.

Дејвид Вознијак (Винс Вон) увек је водио једноставан живот. Ради као достављач у породичној месној компанији, а наизглед је задовољан стањем трајне осредњости. Доброг је срца и може сваког да шармира, али он је незрео, без циља, опасно задужен и силно му је потребан неки смисао у животу. Све се мења кад открије да је биолошки отац 533 деце, а да их је 142 подигло тужбу с циљем сазнања његовог идентитета. Одлучи да уради исправну ствар и једном у животу преузме одговорност. Жели да сазна више о својим потомцима, па им улази у траг и почиње да их надгледа.

Сасвим неочекивано, почиње да осећа емотивну повезаност с том децом и први пут у животу схвата колико је добар осећај мислити на друге, а не само на себе. Дејвид им жели успех и срећу и као анђео чувар даје савете, охрабрења и раме за плакање кад је потребно и почиње да увиђа шта му недостаје у животу. Истовремено, његова девојка Ема (Коби Смолдерс) открива да је трудна, али пошто познаје Дејвида, њена очекивања су минимална. Међутим, најновији догађаји су му помогли да развије своју личност на начине које није могао ни да замисли и полако схвата да има сврху у животу и доноси одлуку да овог пута неће никога изневерити, а понајмање своју децу.

Готово сви аутори који су се јавили на конкурс тежили су ка томе да тачно и доследно одговоре на тему, која је задата конкурсом. Ипак, жири је одлучио да ове године не додели награду за најбољи драмски текст

На овогодишњи наградни конкурс за савремени и необјављени драмски текст „Крагујевац у памћењу и изван памћења“, који је расписао Књажевско-српски театар из Крагујевца, приспело је једанаест драмских текстова. Како се наводи у објашњењу жирија, који су сачињавали Горица Поповић, глумица, Марија Солдатовић, драматург и Миливоје Млађеновић, професор књижевности и драмски писац, готово сви аутори који су се јавили на конкурс тежили су ка томе да тачно и доследно одговоре на тему која је задата конкурсом. Ипак, жири је одлучио да ове године не додели награду за најбољи драмски текст.

У образложењу овакве одлуке стоји да је садржај понуђених

ПЕРФОРМАНС „КЕЧАП“

Журка Ендија Ворхола

У главним улогама појављују се Никола Милојевић као Енди, Петар Лукић као Капотти, Марина Перић Стојановић као Дали, док је познатог травестита Кенди Дарлинг тумачио Саша Радовановић

Цим Морисон се одваљује од алкохола, Салвадор Дали незаинтересовано посматра младе травестите, брдо познатих глумаца, музичара, сликара, новинара. Гутају шарене пилуле и тискају се око маленог бара. Шанкер је доброно пијан, а поред њега су полуголи младићи. Бенд свира хитове, а виолина пара ваздух... Ово је уобичајена сцена у атељеу „Фектори“, једном од најпопуларнијих места седамдесетих година у Њујорку, за коју није могла да се купи карта, већ само да се добије позивница Ендија или неког његовог пријатеља.

Ово је и уводна сцена мултимедијалног играно-документарног пер-

НАГРАДНИ КОНКУРС ТЕАТРА

Без победника

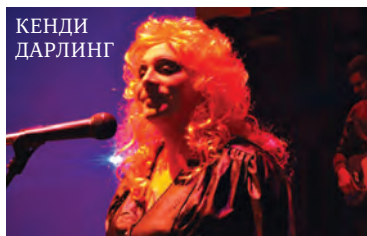

НА ПРВОМ КОНКУРСУ ПОВЕДИЛА ЈЕ ДРАМА РУЖИЦЕ ВАСИЋ „ХЛАДЊАЧА ЗА СЛАДОЛЕД“

драмских текстова конципиран тако да на плану фабуле буду захваћени конкретни догађаји и личности, из ближе или даље прошлости Крагујевца и његовог савременог доба.

Оваква концепција драмског устројства јесте изазовна, али и замка у коју су већина аутора уплепа.

Тематско предимензионарање оужетило је средишњу идеју аутора и проузроковало пометњу у организацији драмског текста. Све је то резултирало недовољно кохерентним драмским делима која, по оцени жирија, ни у сценској реализацији не би била знатно продуктивнија.

КЕНДИ ДАРЛИНГ

форманса „Кечап“, који је на сцени Књажевско-српског театра поставио млади глумац Душан Станикић. Овај текст крагујевачке драматургиње Марије Солдатовић, који је базиран на аутентичном разговору две поп-арт иконе седамдесетих година прошлог века, Енди Ворхола и

СЦЕНА КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА ПОСТАЛА ЈЕ АТЕЉЕ „ФЕКТОРИ“ У ЊУЈОРКУ

Трумана Капоттија, објављеног у часопису „Ролинг стоун“, одигран је само једном у сасвим другачијој верзији када су насловне роле тумачили покојни Соња Савић и Горан Чавајда Чавке. Од тог извођења прошло је скоро двадесет година, а у главним улогама овога пута појављују се Никола Милојевић као Енди, Петар Лукић као Капотти, Марина Перић Стојановић као Дали, док је познатог травестита Кенди Дарлинг тумачио Саша Радовановић. У овом перформансу наступило је преко двадесет статиста, плус бенд уживо... Као и на Ендије-

НИКОЛА МИЛОЈЕВИЋ КАО ЕНДИ ВОРХОЛ И ПЕТАР ЛУКИЋ КАО ТРУМАН КАПОТИ

вим журкама карта за овај перформанс није могла да се купи, већ само добије... Бити познат био је један од услова за улазак на овај догађај, који је окупио стотинак Крагујевчана.

Редитељ Станикић поигравао се амбијентом, музиком, декором. За уводне сцене између познатих икона седамдесетих користио је велики видео-бим, копче између сцена „играли“ су травестити и одличан бенд.

У оваквој редитељској поставци предвиђено је било само премијерно играње, а да ли ће и када перформанс „Кечап“ добити своју репризу остаје на продуценту. Иначе, по први пут у улози продуцента неке представе нашао се Владимир Пауновић испред организације „Милениум“, асистент режије је Марија Ракочевић, а извршни продуцент Саша Ђорђевић. М. ЧЕР

НОВИ ДОМАЋИ ФИЛМ

Одумирање

Остварење редитеља Милоша Пушића, филм „Одумирање“, од прошле недеље налази се на редовном репертоару биоскопа „Синеплекс“. Главну мушку улогу у филму игра Бане Трифуновић, који је и продуцент, који кроз лик Јанка прича причу о младим људима који у потрази за бољим сутра напуштају планинска села и окрећу се неком другом, животу. „Одумирање“ је снимљено на падинама Златибора јер нуди оно што и филм - лепоту и суровост.

После мучних година живота проведених у Београду, Јанко се враћа у пусто планинско село са намером да прода земљу и настави живот у Швајцарској, верујући да ће се тако изборити за своје место под сунцем. Његова мајка Милица (Дара Џокић), која се нада да ће Бане довести жену и засновати породицу у селу, спремна је да учини све како би њен син одустао од одласка.

Мислим да имамо неку тенденцију да сакривамо емоције. Као да је боље да их што мање покажемо. Желео сам да прикажем живот који је потпуно огољен. Свако од нас има у себи такву причу, да седи сам у кући и размишља о животу кад то хоће. Само мислим да све мање то радимо, каже режисер Милош Пушић.

После успеха позоришне представе у Атељеу 212, писац Душан Спасојевић преточио је драму „Одумирање“ у филмски сценарио. То је вишеслојна прича о пропадању породице и дилеми младог човека да остане или оде.

Поред Трифуновића и Даре Џокић, у филму играју и Јасна Ђуричић, Милица Јаневски, Емир Хаџихафизбеговић.

По српским романескним небима „шваста“ промиче: извесне фрајле су зурпирале кумулусе у цирусним неглиженма, крљуштима са имбецилним стезницима, Даде, Ане Марије, Дуду-косиновићке или неке треће лагуматкиње из арт декоа и нувоа нуде бретеле православља. Правоверност и цмоковање, попадије и фен шуљеви уз сурутку, то се обилато слаже, ако си сигуран у Амфилохија и АК 47. Шкљоцај, ако ти није жао мечића – ето сижеа за роман! Ако никог не пољубиш, уздахнеш узгред и у мимоходу или кулираш у болници. Буди болесно здрав.

Да то тако и не мора да се збива чак ни у приповедној фикцији показује новинар и писац Никола Стефановић (1981) првим делом двотомног романа „У земљи зечева“, који се за Сајам књига појавио у издању „Евро Ђунтија“. Да у збрчаној земљи нема путева који не терају по злу, да нема кнута које кочијаши судбине нису већ употребили, то ова књига говори. Митски опоро, бескомпромисно, труло и огњилело – њен су предмет, исто тако какав је и пад нагњечених младости и одрастања – у време. А нарочито у времена од средине седамдесетих до краја прошлог века.

Главни јунак романа само је персонификација (и симболска метафора, наравно) једног проду-

НОВЕ КЊИГЕ

Зечињи животи

Четвртак, 12. децембар
од 20 часова у
Art-kafe galeriji SKC-a

женог стања црнила (расног, можда?), камшија и рага којима обилујемо, незаменљивости патње и поузданости система „бриге о на-

шој деци“ која су будућност на недостижној ивици стицања. У тој збланутој објективности где је „све дозвољено“, ходачка дозвола има

зечева“ производ једног искуства он је примарно роман британске фикције Крагујевац је и те како велики град. Има три-четири романо-

фотку писца - саобраћајца који шетка или тумара између бледунјавих, жућкастих, а нарочито пуних линија. Ти саобраћајни прекршаји су Стефановићев морални узус, отпор ишчашеној стварности понуђених путева, начин да се поврати интегритет обелодањивањем изопачености. Не инсистирајући на актографији и топонимима, спајајући провинцијалне светове по законмерностима фрагментарне драматике и енигматичности детективског романа, он волшебно ствара дијахронолошку приповест о губитницима, том општем „Јунаку нашег доба“. Ма колико се чинило да је роман „У земљи

ПРОМОЦИЈА

У земљи зечева

Промоција првог дела романа „У земљи зечева“ одржаће се вечерас (четвртак, 12. децембар) у Арт-кафе галерији СКЦ-а, са почетком у 20 часова. На промоцији ће говорити Ненад Глишић, домаћин, Мирослав Чер, водитељ и аутор Никола Стефановић.

Са друге стране, како је најављено, право гласа биће одузето најпознатијим именима српског књижевног тржишта, критичарима и представницима издавачке куће. Уместо њихових тирада, делова романа читаће и сценски изводити глумци Књажевско-српског театра и Академског позоришта СКЦ-а.

Улаз на промоцију је бесплатан, а књига се купује.

писца. Са Николом ће бити четири-пет. Надам се да неће проћи пет година док не изађе други том романа „У земљи зечева“. Ако је судити по судбини Црног, писцима и зечевима се пише црно.

Р.ШАРЕНАЦ

ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА

Кроз време и простор

У галерији СКЦ-а отворена је изложба фотографија под називом „Странац“. Овај уметнички пројекат Јоване Поповић настао је 2010. године, а све фотографије рађене су средњим форматом. Две фотографије су димензија 75x75, док су остале димензија 50x50 центиметара.

У каталогу изложбе Бранка Недимовић наводи да је у овој серији фотографија посебно место дато утицају странца на овдашње становништво, као и сам став фотографа који перципира, бира и представља туристичке дестинације и своје моделе смештајући их испред објектива.

- У питању је поглед који већ сам по себи обезбеђује разматрање онога ко посматра, за кога мислимо да је познат и попут „нас“, и онога

што се посматра, за које претпостављамо да је различито и чудно. Поред тога, нарочито значај се даје акултурационим процесима, као облицима међусобних додира и прожимање различитих култура, култура гостију и културе домаћина, као и међусобни утицаји култура разних људи на потенцијалног посматрача. Исто тако може се рећи да је фотографија од самог њеног почетка и свог настанка служила као валидан доказ на пољу истраживања социјалних промена и као средство бележења нових простора. Док посматрамо фотографије, можемо са сигурношћу да се осетимо као странци, туристи или као сведоци путовања кроз време и просторе, објашњава Бранка Недимовић.

„СТРАНАЦ“, УМЕТНИЧКИ ПРОЈЕКАТ ЈОВАНЕ ПОПОВИЋ

Јована Поповић рођена је 1982. године у Београду. Дипломирала је фотографију на Академији уметности у Београду у класи професора Милана Алексића. Фотографијом се бави од 2004. године. Излагала је на више групних и самосталних изложби у земљи и иностранству. Њен професионални рад обухвата комерцијалне и уметничке аспекте фотографије.

М. Ч.

ПОВОДОМ ДАНА ФАКУЛТЕТА

Цртежи Габријеле Булатовић

У галерији Факултета медицинских наука отворена је изложба цртежа Габријеле Булатовић. То је први догађај којим овај Факултет обележава 36 година постојања, а изложбе поводом Дана факултета сада су већ вишегодишња традиција.

Габријела Булатовић припада генерацији млађих уметника чија каријера је у спону. Ликовни критичари наглашавају да је уметница снажног и сигурног цртежа, „драматичних“ црно-белих односа и јасне концепције. Ауторка, иако свесна нових техника које отварају безграничне могућности, али се и удаљавају од суштинске графичке уметности, не прибегава експерименту по сваку цену, већ предност даје изразу, из чега проистиче јасна

ликовна представа Габријела Булатовић рођена је 1974. године. Дипломирала је на Факултету примењених уметности и дизајна у Београду

1998. године, а постдипломске студије завршила је 2000. године. Радила је на Факултету примењених уметности и дизајна у Београду, као асистент приправник на предмету Графика, а до 2013. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу као асистент на истом предмету. Од ове године ради као доцент на Факултету примењених уметности. Члан је УЛУС-а.

Добитница је награде „Бета и Риста Вукановић“ за остварења из области графике, прве награде на изложби „Портрет кроз време“, плакете УЛУПУДС-а на Сајму књига у Београду, прве награде за цртеж на изложби Међународно бијенале минијатурне уметности у Горњем Милановцу.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ

Исток и Запад

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“.

„Нина од Арабије“ магична је прича једне вољене, успешне и срећне жене, у којој се на чудноват начин преплићу српски дух, опојни мирис егзотичног Оријента и неодољиви шарм „Велике јабук“. То је маестрално испричана прича, префињеног стила и узбудљиве динамике, с обиљем емоција и сјајног хумора.

Ово је роман о лепоти која оплемењује и даје наду, буди најдивније емоције, враћа веру у човека и његове могућности. Ово је нешто што нам је данас потребно – попут неког незамењивог лека, утехе или путоказа. Истовремено, ова прича представља и мост који спаја не само заљубљене, породице и пријатеље, већ спаја исток и запад, снове и стварност, Србију и Оријент, Европу са Азијом и Америком. Бајковито знање које на најлепши начин повезује наше сличности и наше разлике, дајући им нови смисао.

Почетком деведесетих година прошлог века Марина Булатовић Барни започиње каријеру у односима с јавношћу, током које је радила у водећим домаћим компанијама и маркетиншким агенцијама. Пише за новине и магazine у Србији, Црној Гори и Канади. Тренутно живи у Саудијској Арабији, а ово је њен први роман.

Потребно је да у петак, 13. децембра, позовете 034 333 116, после 10 часова и добићете роман „Нина од Арабије“, ауторке Марине Булатовић Барни. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“, која се налази у Тржном центру „Плаза“.

НОЋ КЊИГЕ

Велики попусти

Традиционална и сада већ регионална манифестација „Ноћ књиге“, коју организују издавачка кућа „Лагуна“ и књижарски ланац „Делфи“, биће одржана, по девети пут, у петак, 13. децембра, од 17 до 24 сата, у више од десет градова у Србији, али и у клубовима у Црној Гори.

У „Ноћи књиге“ учествује свих 27 „Делфи“ књижара у Србији, плус сви клубови читалаца како у Србији, тако и у Црној Гори и том приликом сви кушци ће моћи да остваре попусте до 40 посто.

- Ближе нам се новогодишњи празници, па је књига можда добар избор за поклон, а за све посетиоце припремљени су и поклони изненађења, тако да верујемо да ће петак 13. бити леп и успешан, а никако баксузни дан, наводе у „Лагуни“.

Уз попусте на „Лагунина“ издања од 25 до 40 посто, књиге осталих издавача нудиће се са 20 посто попушта.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ

Бунтовна крв

Дирљива прича о пријатељству, страсти и освети која спаја два женска гласа у потресној песми за слободу у Шпанији 18. века. С више од седам милиона књига продатих у целом свету, Илдефонсо Фалконес један је од најчитанијих шпанских аутора.

У јануару 1748. године једна црнкиња лута улицама Севиље. За собом је оставила ропску прошлост на далекој Куби, сина кога никад више неће видети и дугу пловидбу бродом до обала Шпаније. Каридад више нема господара који би јој наређивао, али ни кров над главом, кад се на њеном путу појави Милагрос Кармона, млада Циганка из Тријане, чијим венама тече бунтовна крв и уметност њених предака.

Две жене постају нераздрожне и уз сарабане и фанданго, Циганка признаје својој новој другарици љубав према наочитом и надменом Педру Гарсији, од кога је дели стара мржња између две породице. Каридад се пак труди да прећути осећање које се рађа у њеном срцу према Мелчору Веги, Милагросином деди, човеку који пркоси свему, угурсузу и заводнику, али и одлучном браниоцу части и оданости својих најближих.

Но кад краљева наредба претвори све Цигане у изопштенике, животи Милагрос и Каридад попримају трагичан обрт. Мада им се путеви раздвајају, судбина ће их поново саставити у Мадриду, где се на истом месту стичу кријумчари и глумци, племићи и сељаци, а Мадрид се предаје страсти што извире из гласова и игара те расе босоногих принчева и принцеза.

Два читаоца „Крагујевачких“, добиће први део књиге „Босонога краљица“, аутора Илдефонса Фалконеса, а потребно је да у петак, 13. децембра, позовете 333 116, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

ПРИЛОЗИ ЗА ИСТОРИЈУ ВОЈНОТЕХНИЧКОГ ЗАВОДА У КРАГУЈЕВЦУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА (3)

Са Чехословацима до маузерке

Пишу: Небојша Ђокић,

Центар за војно-политичке студије,
Београд
и Радован Радовановић,
Криминалистичко полицијска
академија, Београд

Ослобођење и уједињење 1918. године пред победничку српску војску је, уместо одмора и демобилизације, поставило нове задатке. Све границе новостворене Краљевине СХС биле су угрожене. Једино је граница према Грчкој била сигурна. Одбрана државних међа пала је на солунске ветеране, јер је недостатак наоружања онемогућавао мобилизацију, не само у новим крајевима, него и у старој Србији. Тако је, рецимо, децембра 1918. године војска Краљевине СХС располагала са свега 79.000 пушака и карабина, 228 топова и 43 хаубице. То је било једва довољно за наоружавање шест пешадијских дивизија.

Августа/септембра 1919. године француска Угарска војска је предала значајне количине оружја и војне опреме војсци Краљевине СХС, а током 1919. и 1920. године уведене су у наоружање и заплењене аустроугарске пушке што је омогућило генералштабу војске Краљевине СХС да у јеку кризе око Ријеке мобилише двоструко већи број људи него што је то било могуће крајем 1918. године. Само, и то је било недовољно.

■ Без довољно пушака и муниције

Крајем 1921. године војска Краљевине СХС је располагала са свега 230.000 пушака и 27.000 карабина, што је било довољно за свега 12 до 14 пешадијских дивизија. Ово је представљало само 50 посто минималног потребног броја. Ситуација са муницијом била је још и гора. Располагало се само са 200 до 350 метака по пушци, зависно од типа пушке. Неопходни минимум је био 1.000 метака по пушци. Захваљујући великом броју аустроугарских топова и хаубица, артиљеријских оруђа било је у довољном броју. Крајем 1921. године, поред 254 топа и 30 хаубица француског порекла, било је и 730 топова и 1.000 хаубица аустроугарског порекла. И овде је муниција била велики проблем. Док су француска оруђа имала довољно зрна, за аустроугарска је владала таква несташица да је само 100 топова и 140 хаубица аустроугарског порекла било оперативно. Значи, и расположиви артиљеријски парк (због ограничења услед недостатка муниције) омогућавао је формирање, такође, само 12 до 14 пешадијских дивизија.

Било је неопходно повећати број пешадијских дивизија на 18, што је било апсолутни минимум. Истовремено је било неопходно извршити унификацију стрелачког наоружања, пре свега пушака. У то време две армије су биле наоружане француским пушкама Лебел – Бертије, а две бившим аустроугарским пушкама Манлихер. Да би се попуниле јединице и истовремено извршила унификација пушака покушало се, као што ћемо касније детаљније видети, 1922. године са набавком 500.000 пушака из Велике Британије, али после дужих преговора од ове набавке се почетком 1923. године одустало, јер британска влада није хтела да да кредит за њихову набавку. Док су трајали преговори са Британцима, Скупштина је 1922. године изгласала допунска средства од 800 милиона динара за набавку нових пушака.

У међувремену, још 1919. године приликом посете делегације Војске Краљевине СХС Чехословачкој, јавила се први пут идеја да се за обе армије изабере исти тип пушке који би се серијски производио у Чехосло-

вачкој. Њени зачеци забележени су непосредно након формирања војно-одрбамбеног савеза, познатог под називом Мала Антанта, насталог на основу конвенције од 14. августа 1920. године, која је ратификована 10. фебруара 1921. године.

Током преговора о формирању војно-одрбамбеног савеза 1919. године, војни представници СХС и Чехословачке Републике (ЧСР) разматрали су и могућност избора истог модела пушке која би се производила у Чехословачкој. У јесен 1920. године донет је закључак да се “спроведу убрзана заједничка испитивања пушке система Јелен, чије се увођење у наоружање ЧСР управо разматра”. Капетан Рудолф Јелен је, на име, у пролеће 1919. године адаптирао пушку 7мм система Маузер М1912. Конструктор је у августу исте године поднео патентни захтев за своју конструкцију (патентни лист издат августа 1921. године), а опитни примерак, израђен у “Збројовки” у Брну, послао Министарству одбране (МНО) на тестирање. Но, оружно-техничко одељење Артиљеријско-оружног одбора МНО закључило је да се ради о скраћеној пушци система Маузер са минималним адаптацијама, која има практично исте карактеристике као и оригинално оружје.

Без обзира на то, ДЗО је априлу 1920. годне послало “Збројовки” узорни примерак Јеленове конструкције, према коме је требало израдити три пушке калибра 7мм са бајонетима. Јелен је тек у јуну исте године са складишта преузео три мексичке “маузерке” које су у Брну адаптиране према његовим цртежима и послате МНО ради тестова. Оружно-техничко одељење спровело је 8. септембра паралелне тестове Јеленове и пушке система Манлихер-Шенауер М1908 и дошло до закључка да је систем Маузер (Маузер-Јелен) квалитетнији.

У духу закључака донетих током преговора са Министарством војске и морнарице СХС, Министарство одбране Чехословачке је у октобру 1920. године одлучило да у Брну наручи 300 пушака система Маузер-Јелен, од којих би половина била испитивана у Чехословачкој, а половина у Краљевини СХС. Тако је фебруара 1921. године “Збројовки” упућен писмени захтев за израду “150 пушака у калибру 7 мм, а 150 у калибру 7,9 мм, са 300 бајонета, од којих би 150 имало сечиво дужине 500 мм а 150 дужине 400 мм”. Први примерци испоручени током августа 1921. године прошли су прелиминарна тестирања без примедби. Но, “Збројовка” је у то време била преокупирана изградом оружја система Манлихер, тако да је свих 300 опитних пушака чехословачкој комисији у Миловицама крај Прага испоручено у периоду од октобра 1921. до јануара 1922. године.

■ Генерали у преговорима

Војни изасланик Краљевине СХС упутио је 27. јануара 1922. године Чесима допис у коме напомиње да према ранијем договору треба спровести трупна и балистичка испитивања пушака по јединственом програму, те је затражио информације о судбини 150 примерака намење-

них Краљевини СХС и планираним максималним месечним производним капацитетима. Међутим, због јаким мразева контингент намењен Краљевини СХС достављен је у априлу исте године.

Сходно томе, ДЗО је југословенском аташеу одговорио априла 1922. године. У допису се наводи да је доставила 150 адаптираних пушака у калибрима 7 мм и 7,9 мм и да је оружје одложено у складишту у Прагу Вереховка. Детаљнија балистичка испитивања нису била предвиђена, пошто се оружје од стандардне пушке М1912 разликовало само по спољашњим детаљима (предњи оков са заштитом мушице, ребром за нож и трном за слагање у купе) и скраћеној цеви. Услед скраћивања цеви, почетна брзина зрна је смањена за 45 метара у секунди, што није битно утицало на спољну балистику. Да би се избегле грешке услед смањења нишанске линије, нишани су повишени у потребној мери тако да при гађањима на 800 метара нису уочена никаква одступања у односу на оригинално оружје. Предвиђено је да се током тестирања користи нова муниција са зрнима веће масе од зрна “С” (13 грама или тежим), немачка муниција 7,9 мм, као и стандардна српска муниција 7 мм (за

маузер М99, М99/07 и М 1910), али са шпицастиим зрном. Ради трупних тестова, по 12 пушака упућено је 5. пешадијској дивизији, 3. пешадијском пуку, 2. брдској бригади, пешадијској школи гађања и испитној комисији МНО. Коначно, планирано је да серијска производња стартује у другој половини 1922. године, с тим да би се са радом у једној смени месечно испоручивало по 6.000 пушака.

Но, како су Чехословаци у то време пажњу усмерили на једноставнију, “кратку” пушку маузеровог система, Јеленов пројекат је напуштен.

С друге стране, у Београду је у то време франкофилска струја вршила притисак да се домаће наоружање унифиције са (иначе лошим и превазиђеним) француским. На тајној седници Народне скупштине, одржаној 11. новембра 1922. године, у правој ратној психози, по убрзаном поступку одобрен је ванредни кредит од 800.000.000 динара, првенствено намењен набавци пушака. На основу овог кредита Краљевина СХС је у ЧСР покренула питање куповине 32.000 француских пушака 8 мм М. 1907/15 са бајонетима и 60 милиона одговарајућих метака, у укупној вредности од 19.600.000 чехословачких круна. Исплата би се вршила записима Народне банке Краљевине СХС на рачун наведеног кредита, са каматом од пет посто, која би текла од 15. фебруара 1923. године до дана потпуне исплате. Због даљег развоја ситуације овај уговор није реализован.

Наиме, на седници Народне скупштине одржаној 26. децембра 1922. године отворена је дебата да ли на рачун кредита уопште треба купити застареле француске пушке или је рационалије одредити се за чехословачке. Преовладао је став министра војног генерала Петра Пешића, односно мишљење Артиљеријско-

техничког одељења, да су “маузерке” бољи избор. Коначно, на заседању Скупштине од 22. марта 1923. године утврђено је одређење за Маузеров систем и калибар 7,9 милиметара.

Прве кораке у светлу новог одређења предузео је генерал Пешић. Генерал Владимир Кондић је у својству представника министра војног, наводно, затражио од командиторног члана “Словенске банке” Војислава Гавриловића да испита могућност набавке 500.000 “маузерки” на слободном тржишту. Гавриловић је прво код Џорџа Пеџета, власника компанија Лес Аффбџеурс Рџунис Социјете Анонуме и Леополд Њалфорд Схиппинг Лтд проверио да ли је тачна информација да се на броду “Варшава” налази контингент немачких пушака Гењ.98. Када се показало да Влаторд нема тражено оружје, Гавриловић се обратио француским изворима.

Током прве половине 1923. године Гавриловић је, уз посредовање француског “Социјете Францаисе де Мунитион” (СФМ), склопио уговор са банком “Гет АД” о откупу 200.000 до 500.000 пушака 7,9 мм Гењ.98 из тзв. “холандског” контингента, а које су, наводно, биле укрцане на брод “Тигр”. На основу овог уговора, а након договора са генералом Пеши-

ћем, министром финансија Миланом Стојадиновићем и министром иностраних дела Момчилом Нинчићем, представник “Словенске банке” је оружје и званично понудио МВМ. Министарство је са Гавриловићем и представником банке “Гет АД” Гарсеном склопило уговор о набавци 200.000 пушака по јединичној цени од 15 фунти, са тим да се 50.000 исплати готовински (750.000 фунти), а остатак у боновима, са каматом од шест посто. Но, ускоро се показало да банка не располаже пушкама, па је уговор раскинут.

Након тога, министар војни је преко чехословачког амбасадора Јана Шебе Министарству одбране ЧСР, односно начелнику Артиљеријско-техничког одељења генерала Алоју Ваху, изнео више предлога. Као приоритет поднет је захтев за куповину 50.000 старих немачких пушака 7,9 мм Гењ.98 са бајонетима и 34.000.000 одговарајућих метака немачке производње, те 50.000 нових чехословачких “кратких пушака 7,9 мм са 16.000.000 метака. МНО ЧСР је Београду доставило понуду по којој је јединична цена немачке пушке била 460, а цена за 1.000 метака 420. За “кратке” пушке вредност је требало да одреди произвођач, тј Збројовка, а за 1.000 метака 7,9мм тражено је 144 чехословачке круне. Услови наплате су били: 1/3 готовински, одмах по потписивању уговора, а 2/3 у боновима на наплативим у року од три године са емисионим стопом од 90 посто и каматом од 7 посто (гаранције Народне банке Краљевине СХС). Београд није могао да прихвати ове услове, па су набављене само немачке пушке са муницијом у укупној вредности од 37.280.000 круна. Оружје 7,9 мм система Маузер испоручено је током наредне 1924. године.

Наставиће се

«ЖИТОПРОДУКТ» а.д из Крагујевца, ул. Војводе Путника бр. 70, на основу одлуке Надзорног одбора бр. XII-2 од 25.11.2013 године

ОБЈАВЉУЈЕ

Продају основних средстава и некурентне робе на залихама, путем јавног надметања

1. Половно теретно специјално возило (хлебара) «Застава» 630 BNV, година производње 1984, број шасије В 060894, у возном стању, нерегистровано
Почетна цена 100.000,00 динара
2. Половно теретно специјално возило (хлебара) «Застава» 55.9 АД, година производње 1994, број шасије ZCFA 5561007061252, у возном стању, нерегистровано
Почетна цена 110.000,00 динара,
3. Половно теретно специјално возило (хлебара) «Застава» 80.12 ADV, година производње 1988, број шасије 88047741, у возном стању, нерегистровано
Почетна цена 140.000,00 динара,
4. Товарни сандук хлебара-већи (160 корпи)
Почетна цена 25.000,00 динара,
5. Товарни сандук хлебара-већи (160 корпи)
Почетна цена 25.000,00 динара,
6. Товарни сандук хлебара-мањи (120 корпи)
Почетна цена 20.000,00 динара,
7. Када за туш кабину 80x 80, 5 ком. по цени од 2.800,00 динара,
8. Угаона ПВЦ када, 1 ком. по цени од 3.000,00 динара,
9. ПВЦ када са седиштем 1,4, 4 ком. по цени од 3.200,00 динара,
10. ПВЦ када 1,2, 3 ком. по цени од 2.800,00 динара,
11. ПВЦ када 1,4, 23 ком. по цени од 3.000,00 динара,
12. ПВЦ када 1,6 3,4 ком. по цени од 3.200,00 динара и
13. ПВЦ када 1,7, 6 ком. по цени од 3.300,00 динара

Јавно надметање ће се обавити дана 16.12.2013. године (понедељак) са почетком у 10,00 сати, у просторијама «Кантине», у седишту «Житопродукт» а.д у Крагујевцу, ул. Војводе Путника бр. 70.

Прво учешћа на јавном надметању имају сва правна и физичка лица уз обавезну уплату депозита у висини од 10% од утврђене почетне цене основног средства за које се надмећу.

Порез на додатну вредност за купљена добра плаћа купац.

Основна средства која су предмет јавне продаје могу се разгледати сваког радног дана у времену од 08,00 до 12,00 сати.

Ближе информације могу се добити на телефоне 034/370-135 и 370-072.

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOJIAŠNIEG OGLAŠAVANJA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone

POZOVITE 302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

NOVOGODIŠNJI ARANŽMANI

JOŠ NEKOLIKO SLOBODNIH MESTA

- TAJLAND-SINGAPUR 27. dec - 15 dana
- SRI LANKA 29. dec - 12 dana
- ATINA 29. dec - 7 dana autobusom
- ATINA 29. dec - 5 dana avionom

RANI BOOKING - LETO 2014

CRNOGORSKO PRIMORJE: BUDVA, BEČIĆI, PRŽNO, PETROVAC, SUTOMORE, HERCEG NOVI, IGALO

Deca gratis ili popust do 15 %

GRČKA: OLIMPSKA REGIJA, HALKIDIKI, TASOS - Veliki izbor hotela i apartmana

ODLOŽENO PLAĆANJE ČEKOVIMA I KREDITNIM KARTICAMA

BEOGRAD, Makedonska 30, Isp, 011/655 50 30
KRAGUJEVAC, Karađorđeva broj 20; 034/ 61 70 600

На основу Одлука Управног одбора Инжењерске коморе Србије бр. 1677/1-5 од 08. јула 2010. године. и бр. 3102/1-14 од 24.12.2010. године, расписује се:

О Г Л А С

ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОНУДА РАДИ ПРИБАВЉАЊА ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА ЗА ПОТРЕБЕ ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ У РЕГИОНАЛНОМ ЦЕНТРУ КРАГУЈЕВАЦ

Предмет огласа је пословни простор за потребе регионалне канцеларије Инжењерске коморе Србије у Крагујевцу, укупне површине до 120 м², у ужој градској зони са могућношћу паркирања возила. Простор следеће структуре : канцеларија, конференцијска сала, мокри чвор и чајна кухиња, све инсталације прикључене на градску инфраструктуру, минимално два телефонска прикључка. Цену исказати по метру квадратном нето корисне површине са ПДВ - ом у динарима.

Понуђени простор мора бити укњижен и без терета што се мора документовати веродостојном исправом издатом од надлежног органа, у противном понуда неће бити разматрана .

Понуде доставити у затвореној коверти са напоменом:

Понуда за пословни простор – не отварати,
најкасније до 20. јануара 2014. године на следећу адресу:

Инжењерска комора Србије Булевар војводе Мишића 37/2, 11000 Београд

Контакт особа у регионалном центру Крагујевац: Милена Николић, тел: 034/501-068, регионални центар Београд: Вера Бубоња, тел: 011/655-7437.

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ
«КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

О Г Л А С

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године

- Јосифа Шнерсона бр.6, површина 46,00 м²

Почетна месечна цена за станове износи 274,00 дин/м².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП «Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред. Станови који се оглашавају користе закупци и биће усељиви по њиховом иселењењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ

Владимир Јаџичић

Изостанак

НАПОЉУ, још ноћ. Пахуље у крпама. Окрену се на другу страну и поново заспао. Верица је покушала да гунђа, али је одустала. Требало је да се позабави ћерком, са којом је одлазила - ћерка у школу, а она на посао - сат раније пре њега. Знао је да Верицу нервира што устаје прва. Свако би сада, по цичи, дао три дана живота за сат спавања дуже. И још у овакву зимску зору, која не уме да се расани и сване. На то ће морати да се навикне, боље јој је да устане, да га не буди и не гунђа. Она устаје у пола шест, он ће у пола седам, то је све.

ПРОБУДИО СЕ у пола десет и схватио да данас неће на посао. Могу се, ваљда, снаћи дан без њега. Опет ће му сутрадан приговорити да није дошао на посао да не би чистио снег у фирминој двористи. На радију који је појачао (радио-апарат је целе ноћи, утишан, свиручкао, тако је уобичајно, да спава уз радио-свирку, још од малена, чак се и Верица привикла), извештавали су о великим наметима, неочишћеним улицама, приоритетима у чишћењу, изврнутим камионима и аутобусима, гужвама у саобраћају, трудницама које су се породиле на ауто-путу и сличним чудесима које је требало, барем данас, избећи. Сутрадан, то више неће бити могуће.

Верица је читавог дана, по повратку с посла, режала о животу улудо утрошеном с њим, и на њега, о терору који подноси због породице, о томе да кува, пере, одлази у куповину, осам сати је цуцају на послу, поподне гладна ггадија тражи да ждере и још увече господину понекад пада на памет да се на њу пење, или да му она чешка леђа. Неће моћи. Прошло је то његово фиџифиштво. Сада наступа њено царство, владавина озбиљне, удате, одговорне жене и мајке. Али, има ли икаквог смисла у томе: живје је скоро прошао. И онда би, после фазе очајања, пала у фазу немоћи, плакала, па гунђала, па опет плакала, неутешно пушила, пила кафу за кафеом, свађала се с ћерком и тражила га погледом да би на њему искарила сву јарост, док би он немирно гледао ка орману у којем се налазио капут са скотуреним новчаркама црног фонда за капљицу више.

Али је и то прошло. Свану, једвито, нови дан, сада је требало не закаснити на посао и оправдати јучерашње одсуство.

БИО ЈЕ запослен у занатском центру. Како је дошло до тог запослења, Славко сада више није ни памтио, али, ако би напрегнуо сећање, појавиле би се слике које су уземиле: пропаст фабрике, стечајна управа, штрајкови, улични протести, приватизација (отворена пљачка), на једвите јаде издејствоване отпремнине потрошене за мање од годину дана, отварање трафике на периферији која је и сама пропала и, изненадно - појава занатског центра, онда када су од тог центра сви дигли руке, можда и не знајући, као што ни он није знао да центар поседује две мање фабрике - једну које прерађује гвожђе и прави ситне гвоздене предмете и другу која је поседовала одређену количину земље с пластеницима и сезонским пољопривредним производима - од јагода до кромпира. Те плодове продавали су накупцима који су снабдевали пијаци широм земље; очито, имали су довитљиву управу која, прво, никоме није веровала, поготово не политичарима и либералном капитализму који усисава паре у цеповете стечајних управника и која је упорно улагала у производњу, продајући своје производе, чак и онда кад су им сви говорили да су будале и онда да има сва ваља дићи руке. Најпаметније људе проглашавају будалама, прогоне их и затиру, а после их праве од пепела и блата. И све је то, за дивно чудо, функционисало - с мукама и невољама, али ипак - нешто се радника само од себе проредило, поодлазило у пензију, неки су помрли, неки се одселили у иностранство - остало је једно језгро (таман! Кнап!) које је и даље одолевало на скученом тржишту, продајући у својим, или туђим, дућанима - куглагере, ситне гвоздене ствари, од шрафова до цеви, а на пијаци - воће и поврће. Он је схватао да није шала кад се поједини радници хвале да, оно јест, праве и

гле, али да од њихових производа, кад се сви сакупе на једно место, могу да се саставе и локомotive. То је одиста било тачно.

СЛАВКО ЈЕ радио као књиговођа: наследство је рачунополагачицу Десу која је отишла у пензију; одлазила је добрих годину дана, никако да оде; на крају је отишла тако да су је сви запамтили: најпре је потписала да одлази у пензију, а онда се предомислила, па се поново предомислила и затражила да ради неколико месеци по уговору. Кад је успела, на волшебан начин, да издејствује уједно и пензију и плату пред крај истека уговора на три месеца, поднела је захтев за одштету због повреде на раду. Повредила се последњег радног дана, уганула је ногу, излазећи из зграде Службе друштвеног књиговодства. У ствари, тражила је некакву отпремнину, заведећи онима који су у пензију одлазили испраћени са неколико хиљадарки евра (по разним основама) - док она није могла да дође до ма каквог законског основа за отпремнину, па је фрктала, љутила се на све и свакога, тврдила пазар и трудила се да ушћари колико може. Два пута је на њега, кад је наилазио да се распита хоће ли, напоскон, ослободити место, бацала пепељару и избацивала га из канцеларије. Једном замало да га погоди. Пепељара је промашила, али пепео није: кијао је због тога наредна два дана.

Кад је коначно отишла у пензију, директор фирме је одахнуо, а Славко је дошао на њено место. Седео је у канцеларији с колегом Боришом којег је сматрао пријатељем, иако је, ту и тамо, понекад осећао нешто попут пецкања, или чак зависти с његове стране. На то се, уосталом, свикао.

- Где си ти јуче - питао га је Бориша, још с врата. - Ми лопатамо снег, а ти накривио капче, а?

Касније се тог невиног питања и замерке сећао с нелагодом. Али, сада му се чинило да има права на обешечачку досетку. И откуд је она само испливала? Нема шта: ђаво не оре и не копа. Рекао је то што је рекао, као да се све време припремао то да каже, иако није:

- Био сам на испитивању.
Бориша је своје питање поставио реда ради. Сад се, међутим, уозбиљи:
- Каквом испитивању?
- Привели ме. Четири сата провео сам на испитивању.

- Каквом испитивању - још једном разрогачи поглед Бориша. - И ко те привео?

- Антикорупцијски тим - рече он, готово надмено. Допала му се ова изненадна игра, тим пре што је Бориша главачке упао у њу. Осетио се, изненада, важним. Но, одмах се покаја. Шта ће му све то? Можда је тако реговао зато што он Боришу никада није питао зашто овај касни на посао, или раније одлази с посла, или често не пријави своје одсуство секретарици, покушавајући да ухвати кривину, на дан или два. Било му је све једно: сви кадгод клисемо пре краја радног времена, или изјутра окаснимо. Нарочито сећао се кад се сезонски пољски радови у току: не долазе и по неколико дана заредом, па ником ништа. То су ситнице које се морају трпети. Заусти да каже Бориши да је све то шала, али овај се већ био стужио ка вратима. Па у реду, помисли он - рећи ће му касније, кад се овај врати у канцеларију, шта се десило: да се успавао, остао да лежи у кревету, и то је све.

Бориша се није враћао у канцеларију сат или два и Славко заборави на њега. Заборавио је, уосталом, и на остале: оправдаће се касније. Секретарица често и није ту, има посла у граду, стално носи разне папире: не воли да укуцава у машину којекакве изјаве и оправдања, радије у календару прецрта датум, памти одсуство, или рецка потрошен дан од одмора. Појавиће се код ње, рећи јој како стоје ствари поводом јучерашњег изостанка, па мирна Бачка.

Кад је изашао у ходник, поред њега, некако пребрзо, као сенка, мину Катић. Славко и не осети кад га овај окрзну у пролазу по рамену. Осврте се за Катићем: намигивао је с кажипрстом на устима:

- Не брине, ником ни реч!

Није стигао ни да га пита: шта то.

У ходнику, док је излазио на поље, на фабрички круг, зачу иза себе неко шиштање:

- Ссссс...

Осврте се. Никога.

Напољу је стајала Маша Змија. Излази напоље да пуши, унутра је то забрањено:

- Ха - рече као да га заскаче. - Знала сам!

- Шта си знала?

- Само смо чекали дан!

- Тај дан је дошао - добаци наочарка Маја из приземља и шмугну у своју канцеларију.

Славко заусти да нешто каже, али схвати да нема коме да се обрати. Тада поред њега прође Јоланда, носећи некакве папире. Хтеде да је поздраве, али она га предахну три:

- Ја не знам ништа! Мене не петљај у то. Не знам - ништа. Ништа!

Славко, у чуду, оде у управну зграду, можда се секретарица вратила с терена. Али, тамо затече члана обезбјеђења Лисјенка. Он је обожаватељ корејског председника, али га не зову Сун Јун Пак, него, ко зна зашто, Лисјенко. Као увек, љубазан, слаткоречив, још и персира:

- Седите, седите, може кафица? Да се ја и ви коначно испричаме. Да видимо шта све имате да нам кажете.

- Немам ништа, дошао сам...

- Знам због чега сте дошли. Знам и због чега нисте дошли.

- У ствари, треба да оправдам јучерашњи дан.

- Не треба. Шта јучерашњи дан - ако све испричате можете да добијете и два дана слободно. А можете да добијете и више... Хе, хе. За сада сте слободни као тица на грани. Вас више радни однос и не треба да занима, ви сте, да тако кажем, такорећи изнад добра и зла... Али, за сада седите, да попијемо кафицу.

- А зашто ми персираш? Знамо се толике године...

- Све има своје - рече он тајанствено, готово философски. - Ништа на свету нема случајно. Знамо се, али се и не знамо! Можда ћемо тек сад мало ближе да се упознамо... Ви знате да сам ја овде задужен за безбедоносна питања... Да видимо - поче нешто да куцка у компјутер. - Параграф први... Име и презиме.

У том тренутку у ионако тесну канцеларију уђе портир Јовча. Славко се трзну - као да га је Јовча нечим опаучио по увету. Можда није намерно, можда га је закачио због тесног простора канцеларијце. Он се обазре на Јовчину стомачину: није га лупио стомаком, разуме се, стомак је мек и виси као врећа, него кундаком револвера који је носио у футроли заденутој за појас. Јесте канцеларијца тесна као голубарник, али му се чинило да је Јовча могао проћи и не окрзнувши га. Уосталом, није му било јасно зашто му стоји изнад главе. Могао је сести на столицу поред стола, између њега и Лисјенка. И шта Јовча уопште овде ради, зашто није на фабричкој капији? Јовча је и даље стајао на вратима, као да му гледа преко рамена.

- Име и презиме? Па ти знаш како се зовем.

- Можда знам, а можда и не знам.

- Па добро, Славко...

- А да то није псеудоним?

Он заћута. Учини му се глупим да одго-

вара на то питање. Сигурно би устао, али се тада огласи Јовча:

- Колега, је ли све под контролом - упита он Лисјенка који је мрко ћутао, давши му миг да је све у реду. - Ако је потребно, ја ћу дејствовати!

- У фази смо пријатељског разговора - рече Лисјенко. - Такорећи, ћаскања. Нас, у ствари, интересује ваша биографија - обрати се Славку. - Требало би да нам је испричате. Што детаљније

- Због чега - упита Славко.

- Због одређених новонасталих околности које могу да утичу на рад ове фирме.

- Али све пише у мојим радним документима. Можеш их прегледати.

- Већ смо их прегледали - рече Лисјенко и подиже фасциклу коју Славко дотле није примећивао. - У ствари, они су управо преда мном. Потребно је да суочимо факта с вашим исказом.

Ко зна колико би то трајало да, изненада, не заврја телефон.

Лисјенко се, зачувши глас из слушалице, попридиже, као опарен:

- Друже Матићу! Да, да, то смо ми. Управо водимо мале разговоре... Све ће бити у списнику, доставићемо пред крај радног времена... Како, молим? Није неопходно? Али, ми имамо дојаву... Шта? Је ли могуће? Свакако, свакако, бићемо на вези...

Он разочарано спусти слушалицу службеног телефона. Славку се учини да га портир Јовча намерно притиска стомаком. Као да ће га сваког трена опет клепати држаком за уши.

Лисјенко рече, не гледајући у Славка, ни у Јовчу, него у празнину између њих:

- Преузимају више инстанце...

Јовча га разочарано погледа и одмаче се од Славка:

- Знао сам! Они увек све покваре и зауставе! Није требало ни да их обавештавамо...

- Сад је касно - рече Лисјенко. - Управо сам се чуо с другом Матићем. Преузеће бригу. Ми смо своје обавили.

Он се одиже од стола и, не гледајући Славка, заједно с Јовчом бешумно напусти просторију. Славко остаде сам у тесној канцеларији, која му се одједном учини већом него што је била, онако претрпана фасциклама и разним папирима. Приђе Лисјенковом столу - погледа пусуле које је држао на њему. Одиста, међу њима је била и његова радна фасцикла.

ИЗЛАЗЕЋИ из фабричког круга, на крају радног дана, Славко одједном схвати да га корак не води кући, на Аеродром, него правац - пут полицијске станице. Тамо се дуго натезао с дежурним полицијцем који га једва пусти унутра. Инспектор Матић је у својој канцеларији, такође, покушао да га убеди у несхватљиву узалудност његовог доласка овамо и, уопште, целог његовог поступка. Ако им баш и затреба, потражиће га они већ. Али, Славко је био упоран. Осећао је да је кривица нешто само по себи подразумевајуће, посисано с мајчиним млеком. Сви то знају, слажу се као један, подржавају: и дисати је злочин, и воду пити, и на посао одлазити, и с посла изостати. Нема потребе да га траже. Пронашао се сам.

ОДВАЛЕ

МИЛЕ БРЕЖАНЧИЋ, бизнисмен, дародавац зоолошком врту у Јагодини:
- Купио сам Палми жирафу, али су ми украли коња и слона.

ЗОРИЦА МАРКОВИЋ, певачица:
- Сина сам родила са шеснаест година, сви су мислили да ми је млађи брат.

ВЕЛИМИР ИЛИЋ, министар грађевине:
- Сагласан сам с обе руке да Томислав Николић постане почасни грађанин Чачка, али не волим да се мешам у локалне скупштине, па да испадне како министар утиче на одборнике.

Карикашџура Горан МИЛЕНКОВИЋ

СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ, певачица, на питање с ким ће дочекати Нову годину:
- Не приличе мени ни деде, ни ти младићи, већ озбиљан мушкарац мојих година.

ОГЊЕН АМИЋИЋ, водитељ, одскора отац:
- Надао сам се да ће да личи на маму, али мислим да више личи на мене. Рано је говорити да ли има велики нос, има моје гримасе, нема бркове, али има косу.

АНА ИВАНОВИЋ, тенисерка:
- Увек сам била добра у школи, волела сам језике, а највише од свега мистерију. Да нисам тенисерка била бих форензичар.

АНА НИКОЛИЋ, певачица:
- Волела бих да Александар Вучићу отпевам „Срећан рођендан, председниче“, као што је најсексипилнија жена свих времена Мерилин Монро певала Кенедију.

МИРОСЛАВ ИЛИЋ, певач:
- Не знам да ли ће доћи на концерт, али свакоме ласка кад му у публици седи председник државе. Тома је мој комшија, знамо се, али да се познајемо у душу, то не бих могао да кажем.

ТАЊА МИШКОВИЋ, шефица тима Србије за преговоре са ЕУ:
- Осећам се као да сам за воланом ферарија с упаљеним мотором, који тек што није кренуо.

ВИЦОТЕКА**Утакмица**

Договорило се Мујино мушко друштво да гледају заједно утакмицу. Сви могу, осим Мује ... Кад негде на пола првог полувремена, појављује се и он.
- Откуд ти, јаране? - пита га Хасо

Мујо одмахне руком:
- Неш' вјероват, јаро, сједим ти ја на каучу кад ми неко покри очи... А то Фата, обукла секси доњи веш, прозирну спаваћницу, набацила штикле и шминку ... Узме ти она мене за руку и поведе у кревет. Тамо ми дала лисице и каже: „Завежи ме за кревет“.
Хасо и раја се напалили, па питају:

- И шта је било даље?
Мујо настави:
- Ја је завежем, а онда ми она каже да јој радим оно што највише волим ...
Хасо опет нестрпљиво упита:
- И, шта је било даље, причај!
Мујо слегне раменима;
- И ништа, ево ја дош'о ...

Трговац

Запосли се Перица у продавници. Наиђе прва муштерија и пита:
- Имате ли омекивач леопор?
- Немамо - одговори Перица.
Кад то чу газда, рече му:
- Перице, када муштерија тражи нешто што немамо, не каже се нема, него управо смо

продали последњи комад и предложиш јој нешто слично.
Наиђе следећа муштерија и пита Перицу:
- Имате ли тоалет-папир?
- Управо смо продали последње паковање, али уместо тога можете узети шмиргл папир.

Силеџија

Ишле математичарка и логичарка у шетњу. Виде оне да их неки тип прати. Логичарка: - Сигурно ће нас силовати.
Математичарка: - Ако овако наставимо, стићи ће нас за 15 минута. Шта да радимо?
Логичарка: - Па, логично, раздвојимо се ...
Математичарка је стигла кући пре логичарке и баш се бринула кад звони телефон, зове логичарка: - Знаш што је било? Наставио је да ме прати, ја сам потрчала, па је и он потрчао. Стигао ме. Дигла сам хаљину. Он је спустио панталоне. Математичарка: - И...што је онда било?
Логичарка: - Па, логично, жене с подигнутим хаљинама трче брже него мушкарци са спуштеним панталонама.

Загонетка

Стала два пандура испред пекаре да један купи нешто, а овај други га чека код кола...
После неког времена излази први, држи руке иза леђа и каже овом другом:
- Е, брате, ако погодиш колико сам кифли купио даћу ти обе...

Горан Миленковић

Милош Игњатовић

Стари фића и стари фијакер, али оба у возном стању

Некад био асфалт
- Улица Лазара
Мићуновића
на Аеродрому

„Пинк” таксисти испред „пинк” зграде у Вашаришту

ПРЕФЕРАНС

Надимак, презиме и име	Телефон	Укупно		10. коло	
		Бод	Супа сто	Бод	Супа сто
1 Буђони, Раденковић Ненад	064 1204353	49,3	5078	1 5,5	1064 1
2 Дача, Вујисић Данило	060 3623320	38,8	1472	1 3,1	144 1
3 Миша, Симић Милисав	064 1307545	37,1	2020	3 5,5	760 1
4 Грк, Данас Иван	065 3382266	36,7	1634	2 3	22 2
5 Дуца, Јовановић Драган	064 1786999	36,6	2117	2 5	92 2
6 Ђерка, Ђорђевић Раде	065 4324324	35,3	2986	1 0	-1208 2
7 Лаза, Лазаревић Славољуб	065 8987719	34,7	-1380	4 5,3	334 3
8 Муша, Николић Драган	063 8000391	34	565	3 2,8	-198 3
9 Крапа, Богдановић Мирослав	063 8052621	33,4	66	2 0,8	-114 3
10 Туца, Туцаковић Бранк	064 1663221	32,9	2660	5 5,4	400 4
11 Живковић Стефан	063 7680170	32,6	1986	6 5,5	914 4
12 Мића, Ђорђевић Милован	064 8995822	32,4	922	4 3,2	214 4
13 Андрић Дејан	064 6142454	31,9	1702	3 0,4	-522 5
14 Жикица, Миленковић Живадин	065 5841562	31,2	2112	5 2,8	-104 5
15 Гуки, Васиљевић Зоран	063 8409001	30,2	820	6 3,2	246 5
16 Везмар Предраг	061 1501909	29,9	-1306	7 5,1	194 6
17 Ђорђевић Саша	062 339193	29,4	1108	5 0,7	-296 6
18 Паки, Јеврић Милан	064 3152854	29,4	342	4 0,4	-548 6
19 Срба, Николић Србислав	063 606760	29	-88	8 5,2	294 7
20 Срца, Ненадић Драган	063 603450	28,9	-706	7 3,1	160 7
21 Лија, Милојевић Александар	069 1687970	28	-1946	9 5	7
22 Гаја, Гајић Војкан	064 8627262	27,5	1050	8 3,1	164 8
23 Рака, Станић Радован	064 1166847	26,9	-30	7 0,6	-354 8
24 Чича, Ивановић Горан	063 8775532	26,7	-864	6 0	-1260 8
25 Лаза, Лазовић Мирољуб	064 6152001	25,9	-1202	9 3	9
26 Веса, Весовић Миодраг	064 8540166	24,9	-2893	10 5,5	606 9
27 Ђорђевић Зоран	062 273552	24	686	8 0,5	-458 9
28 Неша, Ђорђевић Небојша	060 3412111	24	-1954	10 2,9	-40 10
29 Кеша, Стевановић Горан	064 1786537	23,2	-1576	11 5	26 10
30 Гајић Марко	060 3223360	23,1	-2998	9 1	10
31 Мића, Мартиновић Милорад	062 8051950	21,8	-116	11 3	6 11
32 Глумац, Живковић Владан	064 6122552	21,4	-386	10 0,3	-646 11
33 Ушке, Николић Небојша	063 8044824	20,6	-2244	12 3,5	250 11
34 Професор, Марковић Мирко	064 0046787	20,2	-1586	11 0,9	-32 12
35 Мика, Петровић Милован	065 8844128	20	-2054	12 3,5	250 12

Кафана

Носџалгија

Обавештавају се свакодневни гости да се понедељком игра редовно првенство града у преферансу, па неки пут можда нема места (за седење)

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ од 12. до 18. децембра

Четвртак 12. децембар

СТАЊЕ СТВАРИ

20.00	Стање ствари
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Кућица у цвећу р.
13.00	Музички програм
14.00	Комунални сервис р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Вино и виноградарство р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм р.
20.00	Стање ствари
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Атлас
00.00	Вести
00.05	Хит дана

Петак 13. децембар

МОЈА ШУМАДИЈА

17.00	Моја Шумадија
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	АБС шоу р.
13.00	Музички програм
14.00	Стање ствари р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Атлас р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Моја Шумадија
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Документарни програм
20.30	Нокаут
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	MegaFon Music
00.00	Вести
00.05	Хит дана

Субота 14. децембар

ХРОНИКА 1

19.00	Хроника 1
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
10.00	MegaFon Music р.
11.00	Путујуће приче р.
12.00	Вести
12.05	Сајам туризма и сеоског туризма р.
13.00	Кућица у цвећу
13.30	Fashion files
14.00	Shopping avantura
15.00	Документарни програм
16.00	Вести
16.05	Филм р. ■
18.00	Документарни програм р.
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Лек из природе
20.30	Илузиониста
21.00	Концерт р.
21.50	Хит дана
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Филм ■
00.00	Вести
01.00	Хит дана

Недеља 15. децембар

СТАКЛЕНО ЗВОНО

20.00	Стаклено звоно
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
09.35	Најсмешније животиње р.
10.00	Документарни програм
11.00	Кућица у цвећу
11.30	Лек из природе р.
12.00	Вести
12.05	Винари са Опленца
13.00	Агрордневник
13.30	Кућица у цвећу
14.00	Одбојка: ПАОК - Раднички
16.00	Вести
16.05	Филм ■
18.00	Путујуће приче
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Стаклено звоно
20.30	Најсмешније животиње
21.00	Концерт
21.50	Хит дана
22.00	Хроника 2
22.30	Култура
23.00	Филм ■
00.00	Вести
01.00	Хит дана

Понедељак 16. децембар

МОЗАИК

17.00	Мозаик
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Стаклено звоно р.
13.00	Музички програм
14.00	Shopping avantura р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	G.E.T. Report
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Споратски преглед
20.00	Рукомет: Рудар - Раднички
22:00	Хроника 2
22:30	Серија □
23:30	Мали фудбал: Економца - Коперникус
01:00	Хит дана

Уторак 17. децембар

ЖИВА ЦРКВА

20.00	Жива црква
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Агрордневник р.
13.00	Музички програм
14.00	Рукомет: Рудар-Раднички р.
16.00	Вести
16.05	G.E.T. Report р.
16.35	Илузиониста р.
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Жива црква
20.30	Суграђани р.
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Гледајте сад ово
00:00	Вести
00:05	Хит дана

Среда 18. децембар

КОМУНАЛНИ СЕРВИС

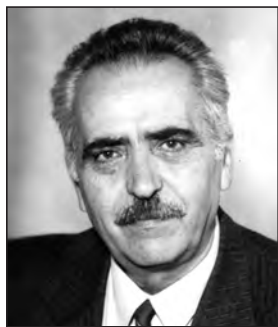
20.00	Комунални сервис
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Култура р.
13.00	Музички програм
14.00	Жива црква р.
14.30	Суграђани р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Fashion files р.
16.00	Вести
16.05	Серија р.
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Комунални сервис
21.00	Серија
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Вино и виноградарство
00.00	Вести
00.05	Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Дана 15. децембра навршава се четири године од када је преминуо наш

Радован Попадић

С љубављу и поносом чувамо успомену на тебе.

Твоји најмилији

**Вера Милутиновић
Томасоне**

14. 12. 2001 – 14. 12. 2013.

Свако сећање на тебе је болно, сваки тренутак испуњен тугом. Ако је твој живот морао стати, сећање на тебе вечно ће трајати.

Нека те у тишини рајског мира чува наша љубав.

Твоја породица

У суботу, 14. децембра 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу, даваћемо четрдесетодневни помен нашем драгом

**Браниславу Томовићу
Комарцу**

Успомену на нашег оца, супруга и деду чувају породице Томовић, Тодоровић и Пантић

Наш драги

**Небојша
Кандић**

преминуо је дана 9. децембра 2013. године. Сахрана ће се обавити 12. децембра, у 12 часова, на Новом бежанијском гробљу у Београду, у кругу породице и најближих пријатеља.

Ожалошћен брат Милан
са породицом

ТУЖНО СЕЋАЊЕ

У петак, 13. децембра, у 13 сати, на гробљу у Балосавама, даваћемо петнаестогодишњи помен

Горану Марјановићу

13. 12. 1998 – 13. 12. 2013.

По добру ћемо те памтити, са поносом помињати, са љубављу чувати од заборава а са тугом живети без тебе.

Вечно захвални:

мајка Рада, отац Пуле и сестра Гоца са породицом

Обавештавамо родбину и пријатеље да ћемо дана 14. децембра 2013. године, у 12 сати, на гробљу Главица у Книћу, давати

четрдесетодневни помен

и

полугодишњи помен

Будиславу

Драгану

Ожалошћена породица Пантовић

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика (сви узрасти). Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (припрема колоквију-

ма и јануар -2014.г). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебан програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Arsic.harsic@gmail.com

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Телеком Србија“ а.д., донето Решење број: III-06-501-452/13 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину Пројекта – базе станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији "KGV06 KGQ06 Спасеније Цане Бабовић (MAXI)", на кп.бр. 5378/32 КО Крагујевац 3, МЗ Стара Радничка Колонија (ул. Спасеније Цане Бабовић), Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објеката, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) и Стручне оцене оптерећења животне средине у локалној зони базе станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдио овлашћено правно лице - Лабораторија W-line, Аутопут за Загреб 41и, 11077 Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр.135/04, 36/2009).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „РАДЕ ШПЕД“ д.о.о., ул. Миливоја Банковића бр. 46., поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – бензинске и пумпне станице за ТНГ са пратећим садржајем, чија се реализација планира на кп.бр. 5228/1 КО Крагујевац 1 (ул. Стојана Протића), град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 12.12.2013. до 23.12.2013. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање на основу члана 63. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10- Одлука УС, 24/11 и 121/12)

О Б Ј А В Љ У Ј Е

Јавну презентацију Урбанистичких пројеката

1. Урбанистички пројекат за доградњу пословног објекта-анекса за изложбени и канцеларијски простор и реконструкцију и доградњу објекта бр. 2 -магацина на кп.бр.1509/1 КО Крагујевац 1 у улици Складишни центар бр.7

2. Урбанистички пројекат за изградњу породичног стамбеног објекта на кп.бр.10942/1 КО Крагујевац 1 у ул. Партизанској

3. Урбанистички пројекат за изградњу надстрешнице на кп.бр.1559/1 КО Крагујевац 1 у ул. Драгослава Срејовића

4. Урбанистички пројекат за кп.бр. 6613 КО Крагујевац 1 у улици Димитрија Давидовића бр.24 у Крагујевцу за реконструкцију стамбеног објекта са доградњом и надградњом

Јавна презентација се организује у периоду од 13.12.2013. до 19.12.2013. године у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање у периоду од 09-14 часова.

Позивају се сва заинтересована физичка и правна лица да изврше увид у урбанистички пројекат, као и да у току трајања јавне презентације доставе своје примедбе и сугестије у писаном облику Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање Трг Слободе 3. 34000 Крагујевац. Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени урбанистички пројекат, Томислав Спасенић, начелник Одељења за просторно планирање, пружиће потребне информације и обавештења о садржају јавне презентације.

Јавно Предузеће Спортски Центар
Младост, на основу Одлуке директора,
расписује

КОНКУРС

За радно место:

Физиотерапеута са радним искуством

Услови: најмање 3 године радног искуства

Краћи CV послати на адресу: Града Сирена бр.15 у року од 8 дана од датума објављивања огласа .

Контакт особа: Ивана Вељовић бр.тел.034/331-958

На основу члана 35. и члана 36. Закона о култури (Сл.гл. РС бр. 72/2009) и члана 20. члана 21. члана 22. и члана 30. Статута Историјског архива Шумадије Крагујевац, Управни одбор Историјског архива Шумадије Крагујевац расписује:

КОНКУРС

За избор директора Историјског архива Шумадије Крагујевац

На конкурс за директора Историјског архива Шумадије Крагујевац могу се јавити кандидати који испуњавају следеће услове:

- 1) висока стручна спрема друштвеног смера (да имају одговарајуће високо образовање на студијама другог степена дипломске академске студије-мастер; или специјалистичке академске студије или високо образовање на основним студијама у трајању од четири године (Филозофски факултет, економски, правни факултет или други факултет друштвеног смера);
- 2) да има најмање три године радног искуства у струци;
- 3) да се против њега не води истрага и да против њега није подигнута оптужница за кривична дела која се гоне по службеној дужности;
- 4) држављанство Републике Србије и
- 5) општа здравствена способност.

Директор Архива именује се на период од четири године од стране Скупштине града, а на предлог Управног одбора. Уговор о раду се закључује на одређено време, осим уколико се именује кандидат који је већ запослен на неодређено време у Историјском архиву Шумадије Крагујевац.

Приликом избора кандидата за директора Историјског архива Шумадије Крагујевац Управни одбор ће посебно оценити следеће услове:

- познавање пословања у области заштите културних добара
- поседовање организационих способности

Кандидат је дужан да предложи програм рада и развоја Установе као саставни део конкурсне документације. Уз пријаву на конкурс подносилац доставља следећу документацију:

- биографију која садржи податке о досадашњем раду и оствареним резултатима,
- оверену фотокопију дипломе, којом се потврђује стручна спрема,
- оверену фотокопију радне књижице,
- оригинал или оверену фотокопију доказа о радном искуству од 3 године у струци потврде, решења и други акти из којих се може утврдити на којим пословима и са којом стручном спремом је стечено радно искуство,
- оригинал или оверену фотокопију извода из матичне књиге рођених,
- уверење надлежног државног органа да се против подносиоца не води истрага,
- уверење надлежног државног органа да против подносиоца није подигнута оптужница за кривична дела која се гоне по службеној дужности,
- лекарско уверење.

Неблаговремене и непотуне пријаве се неће разматрати.

Пријаве на конкурс се шаљу на адресу: Историјски архив Шумадије Крагујевац, ул. Крагујевачког октобра 13, 34000 Крагујевац, са назнаком „За конкурс“, у року од 15 дана од дана објављивања.

Контакт телефон за обавештења о конкурсима:
Тел/факс: 034/336-252, 336-251.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Телеком Србија“ а.д., донето Решење број: III-06-501-453/13 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину Пројекта – базне станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији "KG32, KGU32 Горња Сабанта", на кп.бр. 236 КО Велике Пчелице, Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објеката, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чињенице животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) и Стручне оцене оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдило овлашћено правно лице – Лабораторија W - line, Аутопут за Загреб 41и, 11077 Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр.135/04, 36/2009).

„На основу одлуке Управног одбора број 3902 од 04.10.2013.год., Геронтолошки центар у Крагујевцу, Краља Милана IV бр. 90

РАСПИСУЈЕ

Јавну лицитацију

Дана 23.12.2013.год. са почетком у 1100 сати за путничко возило „KIA“, тип SORENTO EX 2,5 CRDI, годиште 2005.год., број шасије KNEJC521545195957, број мотора D4CB3611247, снага мотора 125 KW, радна запремина мотора 2497 cm³, регистарске ознаке KG 065-UX.

Возило се продаје у виђеном стању по почетној цени од 3500 еура у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате, без гаранције и права на рекламацију.

Право на учешће у лицитацији имају сва физичка и правна лица која претходно уплате депозит у вињини од 10% од укупне почетне цене уплатом на рачун Геронтолошког центра број 840-58667-85.

Све пореске обавезе у вези са правним послом сноси купац.

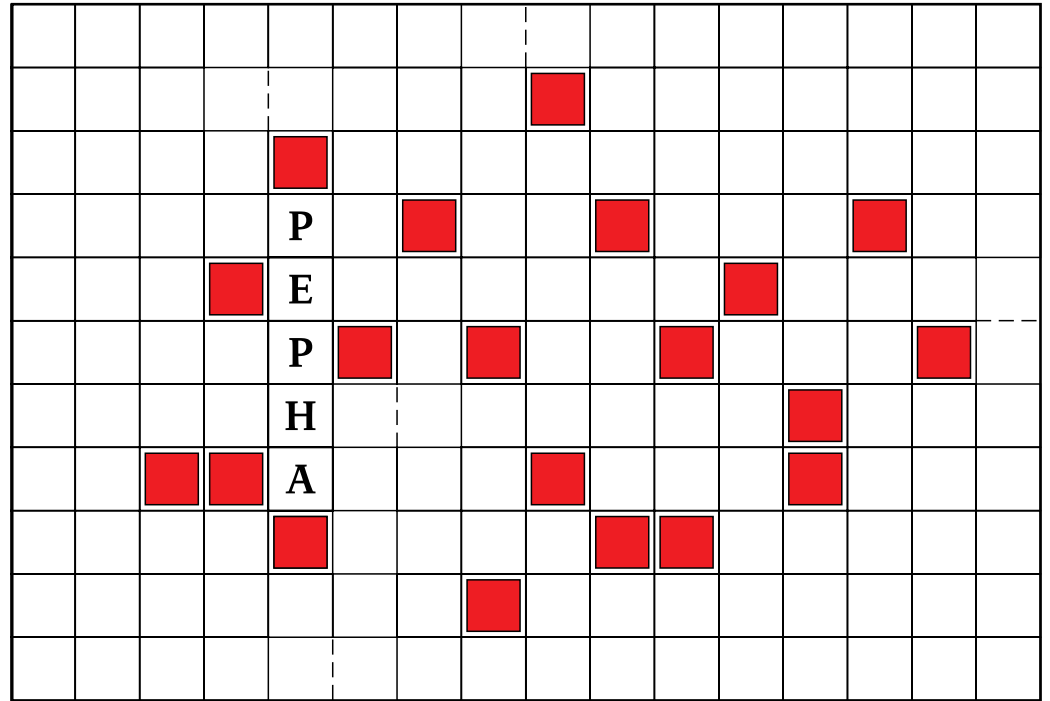
Све ближе информације могу се добити од Стојановић Јордана, контакт телефон 069/504-30-14.“

СКАНДИНАВКА

210	ИМЕ РЕДИТЕЉА БАВРЕ	АМЕРИЧКИ ГЛУМАЦ, РАМОН ЕСТЕВЕЗ	ВРСТА РЕПАТОГ ВОДОЗЕМЦА				
ГРАД У РУСИЈИ, НА КРИМУ							
БИЛИЈАРСКИ ШТАП							
УМЕТНОСТ (ЛАТ.)							
"КОНТО"							
ОСТРВО НА МАЛОЈ ПРЕСПИ РАСПОЛОЖЕНО							
▶		ДАНСКИ ФУДБАЛЕР ДЕНИС	ГОРКА СУПСТАНАЦА (ХЕМ.)		НАШ ПОКОЈНИ ГЛУМАЦ СА СЛИКЕ	СПОРТСКИ КЛУБ ИЗ СОЛУНА	ЗАПАЉЕЊЕ ЦИСТЕ
ОКРУГЛО СЛОВО	НАПОРАН РАД РЕСКИРАТИ С ЛОШИМ ПОСЛОМ						
АПАРАТИ ЗА МЕРЕЊЕ СИЛЕ							
"РАЧУН"		ФРАНЦ. ВАЈАР АНРИ ПРИМАТИ У НАВИКУ					
14. СЛОВО АЗБУКЕ		РАСПЛОДНИ ВЕПАР ПРЕФИКС СА ЗНАЧ. ЖЕ-ЛУДАЧНИ					
ГРАД И ЛУКА У МАРОКУ					"ИСТОК" РЕЧ КОЈОМ СЕ КАЉА НЕЧИЈА ЧАСТ		
МЕСТО КОД СУБОТИЦЕ							
ХЕЛЕНСКИ ПЕСНИК			"РАТНИ ВОЈНИ ИНВАЛИД" ВРСТА РЕЧНЕ РИБЕ				
"УГОСТИТЕЉСКО ТУРИСТИЧКА КОМОРА"			НЕМАЧКО МУШ. ИМЕ РОМАН МИХАИЛА ШОЛХОВА				
ДРУЖБЕНИЦЕ						СО СРБИЈНЕ КИСЕЛИНЕ	
ГРАД У ИСТРИ				ПОТВРДНА РЕЧ ЛУКСУЗНИ БРОДОВИ			
"ОБИМ"		СТАНОВНИК АХАЈЕ ВРЕЂА ОД КОСТРЕТИ					
ЛАКА СПОРТСКА ОБУЋА					"ЕНЕРГИЈА" "ИНТЕРНЕТ РАДИО-СТАНИЦА"		
ГРАД У АУСТРАЛИЈИ				СЛУШАНА ПЕСМА ШАБАЦ			
НАШ ПРЕДЛОГ		БРИТКА "ИМПУЛС"					
ДВОЦИФРЕНИ БРОЈ							

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА

Реконструишите правилно укрштеницу на основу списка речи. Почните од уписаног појма.

АВРАМОВ, АДАН, АДО, АЈ, АКОВИ, АКОП, АЛ, АНИТА МАНЧИЋ, АРН, АТ, ВИ, ЕВА, ЕКАР, ЕМА, ЕНА, ЕНАЛАГЕ, ЕПСИЛОН, ЗАКА, ЗАСИП, ЗНАК, ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ, ИП, ИРО, КЕСТЕН, КИВ, КЛЕ, КОД, КОЗАК, ЛАНЕРОСИ, ЛУНА ПАРК, МАКАРОН, МИЛОШ, МОЛАРИ, НАЛАЗИ, НИ, НОГАР, НР, НРТ, ЊУ, ОДЗИВ, ОК, ОКЕР, ОПА, ОРАСИ, ОТКА, ПЛЕМЕНИТОСТ, ПРЕЦИЗНА МЕХАНИКА, РОА, РУКОВОДСТВО, РУС, СВОДНИК, СТОМАТОЛОЗИ, СТРАНКЕ, ТОДОР ВЕСЕЛИНОВИЋ, ТС, ТУМАЧ, УРО, ХАТОН, ЦАРА.

ИНИЦИЈАЛНА ОСМОСМЕРКА

				Д	С			А
		Е	П					
А				Д				П
	С							В
	А			К				И
Р				Т				
		В						
				К				
				Д			С	
С			Л	Т				М
	К							
Н				М				
				П				
	О						А	
О	В			С	С			К

Код ове осмосмерке дата су само почетна слова речи које сами уписујете, а списак речи је дат по смеровима. Нека слова су почетна за две речи. Ваш задатак је да потпуно реконструишете осмосмерку.

- АРНОЛД, ЕПРУВЕТА, КЕВИН, НАКОТ, ОПОРУКА
- ← АТОС, ДАМАСК, КРИС, ПРАКСА, СЕЧИВО, СТИДНО
- ↓ ВИСИНОМЕР, ЕНКЛАВА, МЕРТЕК, СВАРОГ, ТОМПУС
- ↑ АДИДАС, ВОСАК, КАПЕЛА, ОДАНОСТ, РЕМАРК
- ↗ АКОРД, КРСТА, СПАЧЕК, ТОРТА
- ↖ ВОЦЕК, ДОНАЛД, ИСЛЕДНИК, ПРИГОВОР
- ↘ ВЕНТИЛ, ДОБИТ, ЛАМПАР, ПЛИОЦЕН, СЛАТКИШ
- ↙ КАРТОН, МАЛТЕР, СВЕТИОНИК, СУРОГАТ

АНАГРАМ

КАД НЕМА ПРОСТОРА...

О, АНИ ТЕСНО. ГРЧ?

Решење:

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●○○

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●●

		4				6		
				5	4			7
	9			3		1		
8				1				4
						5		
		1			7		2	3
		2			6			
	1	8						6
			5			8	1	

4	7		3	9				2
9	1	3						8
					1	6		
		2						
6			2		4		3	9
		4		6				
			7	2	8		5	
1			4					

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: а, увлакачи, предак, ж, открити, расанити, ечанин, в, данити се, н, дн, јор, ола, јула, артемис, акбар, тт, пресећи, одрати, г, рич, илир, ејекција, максимум.

ОСМОСМЕРКА: катарина којадиновић.

СУДОКУ: а) 427-139-856, 815-267-349, 963-854-127, 759-423-618, 681-975-432, 234-618-795, 548-791-263, 376-542-981, 192-386-574. б) 248-157-963, 967-238-541, 351-469-827, 819-546-372, 432-791-685, 675-382-419, 186-973-254, 794-825-136, 523-614-798.

ОНО што је пресудило дуел Јагодине и Радничког 1923, последњи првенствени у јесењој сезони, били су пенали. Тачније, један досуђени и други тражени, али недосегнут. С обзиром да се ради о српском шампионату, а и победи домаћина, лако је установити коме је свиран прекршај за најстрожу казну, а ко је остао ускраћен за исти звиждук.

Дакле, екипа Јагодине победила је Пешићевим поготком са беле тачке у 26. минуту, а само два минута раније, наводно играње руком у шеснаестерцу домаћих од

ФУДБАЛ

ЈАГОДИНА - РАДНИЧКИ 1:0

Пенал њима, нама не

стране њиховог играча, главни судија је игнорисао. То је, нарочито после постигнутог гола из "дускутабилног" пенала, изазвало револт крагујевачког састава, до те мере да је председник нашег клуба Миленко Марјановић морао да сиђе са трибина и реагује како "црвени" не би напустили терен резигнирани одлукама арбитра.

Срећом, наши играчи остали су на терену до истека 90. минута, чиме су избегли драстичније ка-

зне од стране ФСС-а, али и показали да су равноправан ривал трећепласираној екипи домаћег првенства. Додуше, није било превише прилика за наш тим, али је и домаћин прописно "уштопован". Од значајнијих момената истичу се прилике Тинтора и Спалевића, када се, посебно при покушају нашег центарфора из близине, чинило да може доћи до изједначења. На другој страни, жал за поготком највећа је код Шушњара, ко-

ји је у једном моменту гађао стиву.

- Није ми јасна судијска одлука, јер се наш играч куне да је Милинковић играо руком. У наставку, Ђурић је

шутирао преко гола и пао, а судија је свирао непостојећи пенал.

Ето, и други пут сам ове јесени искључен, пошто сам револтиран шутнуо лопту. Нешто није у реду или са мном или са фудбалом у Србији, јер до сада никада нисам зарадио црвени картон - рекао је тренер Иванчевић.

Како било, Радничком остаје да у међупростору две полусезоне прво "претресе" своје редове, види да ли и како може боље, јер је крај јесени дочекао на само два бода удаљен од зоне испадања. Наставак шампионата следи 23. фебруара, када ће се на "Чика Дачи" наћи имењак из Ниша.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА	
15. (последње јесење) КОЛО: Јагодина - Раднички 1923 1:0, Чукарнички - Партизан 0:1, Првена звезда - Војводина 2:1, Спартак - Рад 0:0, Напредак - Јавор 0:0, Вождовац - Слобода 0:2, Нови Пазар - Раднички (Н) 1:0, Доњи Срем - ОФК Београд 1:1.	
Партизан	15 10 3 2 28:12 33
Првена звезда	15 10 2 3 30:15 32
Јагодина	15 8 3 4 19:12 27
Раднички (Н)	15 6 6 3 16:10 24
Војводина	15 6 6 3 20:17 24
Нови Пазар	15 7 3 5 18:16 24
Чукарнички	15 6 4 5 14:13 22
Спартак	15 6 3 6 12:19 21
Напредак	15 4 5 6 19:18 17
ОФК Београд	15 5 2 8 17:24 17
Вождовац	15 4 4 7 13:17 16
Раднички 1923	15 4 4 7 15:21 16
Слобода	15 4 4 7 13:19 16
Јавор	15 3 6 6 14:19 15
Доњи Срем	15 3 5 7 15:19 14
Рад	15 3 2 10 6:18 11

Пролетни део првенства стартује 23. фебруара.

ГЕНСЕК ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Мерка рефлекторе

У ТОКУ прошле недеље генерални секретар Фудбалског Савеза Србије, Зоран Лаковић, посетио је Крагујевац, а главна тема састанка и разговора са овдашњим градоначелником и управом ФК Раднички 1923 било је предвиђено постављање рефлектора на стадиону "Чика Дача".

Како је договорено, та "операција" би требало да буде обављена у марту 2014. године, пошто је "ту негде" крајњи рок за испуњавање услова које пред клубове поставља наступ у елитном рангу.

В. У. К.

ДА ЗАСИЈА И "ЧИКА ДАЧА", МАРЈАНОВИЋ И ЛАКОВИЋ

ЧЛАНИЦА РАДНИЧКОГ НА СП

Јована у тренду

ГЛАВНА спортска атракција у Србији тренутно је Светско првенство у рукомету за жене, које се у нашој земљи одржава од 6. до 22. децембра.

Међу 16 чланица српске репрезентације, која је до сада савладала Јапан (28:26) и Алжир (34:14), и самим тим се већ квалификовала у осмину финала, налази се и голман крагујевачког Радничког, Јована Рисовић. Ипак, права узбуђења по њу и њене саиграчице тек предстоје, јер су остала још три, чини се тежа, а једнако важна сусрета у групи Б, против Бразила, Кине и Данске, како би се заузела што боља позиција пред старт друге фазе у борби за што виши пласман.

В. У. К.

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИ - СПАРТАК 20:18

Све ближе врху

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: "Језеро". Гледалаца: 200. Судије: Цветићковић и Николић (Лесковац). Седмерци: Раднички 2/2, Спартак 3/1. Искључења: Раднички 6, Спартак 4 минута.

РАДНИЧКИ: Ристић, Милошевић, Желарац, Сиасић 4, Пралица 5, Јанићијевић, Гулетић 2, Стевановић, Пејчковић, Милинчић 1, Мошић, Јахимовић 2, Томић, Шмић 2, Босић 4, Рајичевић.

СПАРТАК: Вукославовић, Косовић, Павловић 1, Јањић, Кнежевић 2, Ковачевић 3,

Тодоровић, Мајић, Јовановић 4, Цветићковић, Дистол 1, Пашичкај 1, Јелић 3, Чујић 3, Ђукановић.

САМО који дан после катастрофалног пораза у Шапцу, рукометаши Радничког вратили су се победама. На свом терену савладали су неугодни суботички Спартак невеликом, али довољном разликом - 20:18.

Тврда утакмица два ривала, и поред времене резултатске "иницијативе" домаћих, вођства од по три разлике, у првом полувремену окончана је готово у егалу - 11:10. Сличан однос снага виђен је и негде до половине другог дела игре, када "црвени" свој најефикаснији период, уз одличне одбране Петровића, користе да одмакну гостима на недостижних шест голова разлике (20:14). До краја дуела, само захваљујући испуњеним амбицијама Крагујевчана, Спартак је успео да умањи пораз.

До краја јесење полусезоне остало је на програму још само једно коло. Раднички ће га за викенд одиграти у Костолцу, где ће против тамошњег Рудара покушати да новим бодовима првенствену паузу, која ће трајати до 8. фебруара, оконча у самом врху Супер лиге.

В. У. К.

МЕТАЛОПЛАСТИКА - РАДНИЧКИ 32:20

Силни Шапчани

У свим елементима игре рукометаши Металопластике били су бољи од јосицију из Крагујевца, па су, сасвим логично, лако славили у заосталом сусрету са Радничким, прошле среде - 32:20.

Разлика се посебно "осећала" у другом делу сусрета, када су предности са полувремена - 14:10 - домаћи играчи за наредних 30 минута уштростирили.

ОНИ СУ БУДУЋНОСТ ЕКОНОМЦА

Пехари по угледу на старије

ЛЕПЕ спортске резултате ове сезоне бележи и друга екипа Економаца, која се такмичи у Другој футсал лиги, група Југ. Тренутно је водећа на табели, без пораза, а у последњем колу савладан је и локални ривал, другопласирани у овом рангу, такође крагујевачки Машинац - 4:3.

Да успех буде још већи, играчи Економаца Б потрудили су се прошле недеље, када се играло финале Купа Региона Западне Србије. Ривал Крагујевчанима био је смедеревско-паланачки Партенон, искусна и добро уиграна екипа, па с обзиром да је у регуларном току сусрета резултат био егал - 2:2, одлучивали су пенали. Наш састав је био прецизнији за један гол, чему је највише допринео голман Милићевић, својеврсни јунак ове утакмице, за коначних 7:6 и трофеј Купа Региона Западне Србије.

Овим успехом, Економац Б већ се пласирао у осмину финала националног Купа, где ће га у наставку такмичења очекивати знатно тежи дуели, пре свега са екипама из прволигашког каравана.

С. М. С.

ФУТСАЛ

ВИК НАИСУС - ЕКОНОМАЦ 3:9

Губили девет минута

ВЕРОВАТНО су се сви у Нишу порадовали да би неко, коначно, могао да савлада на паркету српског шампиона. Игром, наравно, али головима пре свега.

Тако је и почело. Екипа Наисуса довела је са 2:0, погоцима у трећем и осмом минуту, што се Економцу одавно није десило. У право време тренер Иван Божовић посаветовао је своје играче, па је у наставку виђена сасвим друга слика. На жалост Нишлија. За свега шест минута, "студенти" су преокренули резултат головима Рајчевића, Суруџића и Коџића, да би се за мирнији наставак, у последњем минуту првог дела игре побринуо Весић поготком за вођство од 4:2.

У наставку све је већ толико пута виђено и препричано, да је заи-

ста проблем на сасвим нови начин описати снагу и надмоћ екипе из Крагујевца. Посебно и овог пута треба истаћи одличну игру и мајсторство Коџића, који је својим потезима забављао крагујевачку клубу и саиграче, а нервирао Нишлије, које су, ипак, морале да му укажу поштовање. Коџић је у наставку постигао још два гола, а поред њега у стрелце су се уписали Весић, Ракић и Николић.

Резултат је могао бити и убедљивији, али за разлику од Коџића, свој дан није имао Бразилац Де Соуза, који се у пар наврата прописно испромашивао у изгледним приликама.

Економац већ сутра, у оквиру деветог кола Прве футсал лиге, дочекује још једну нишку екипу - Коперникус. Утакмица је на програму у хали "Језеро", од 19 сати.

С. М. С.

Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

ЛИГА ШАМПИОНА:
РАДНИЧКИ КОН ТИКИ - ПАРТИЗАН 8:6

ВАТЕРПОЛО

РАДНИЧКИ КОН ТИКИ - БАЊИЦА 20:5

Шпандау на реду

КРАГУЈЕВАЦ - Базен: СЦ "Парк". Гледалаца: 1.000. Судије: Ровида (Италија), Секељи (Мађарска). Играч више: Раднички 10 (2), Партизан 9 (2). Пеналти: Раднички 1/1. Резултати по четвртинама: 1:1, 2:2, 2:2, 3:1.

РАДНИЧКИ: Радић, Бурић, Б. Појовић, Вуксановић 1, Гак, Розеншал, Ђирић 1, Басара, Злоковић 1, Ф. Филиповић 4, Марковић, Ђ. Филиповић 1, С. Појовић.

ПАРТИЗАН: Живојиновић, Гилен 1, Мандић 4, Вицо, Суботић 1, Јакшић, Томашевић, Дедовић, Чучковић, Танасковић, Стојановић, Обрадовић, Ристићевећ.

И У ДРУГОМ колу групе "Б" Лиге шампиона, ватерполисти Радничког Кон Тики убележили су тријумф. Свакако нешто теже него што се очекивало, али је на крају пресудило искуство Крагујевчана и допринело да у крајњем скору буду бољи од другог српског представника у евро елити, београдског Партизана - 8:6.

Гости из Београда, прилично ненадано, били су равноправан ривал у већем делу утакмице. Вођство је у том периоду стално прелазило са једне на другу страну, али није прелазило гол разлике, док су се четвртине завршавале у егалу. Мали број погодака, те неискоришћених ситуација са играчем више у базену, био је резултат нервозе играча, али и извршних одбрана голмана оба тима. Тек у последњој деоници, при предности гостију од 6:5, ситуација се приметно мења. Најискуснији у редовима "црвених", Филиповић, Злоковић и Ђирић, преокрећу резултат и доводе свој тим до жељеног тријумфа.

Следеће искушење по наш тим је 18. Децембра, када се у Немачкој састају са Шпандауом.

В. У. К.

ПРВА "А" ЛИГА

6. КОЛО: Раднички Кон Тики - Бањича 20:5, Црвена звезда - Војводина 14:9, Наис - Партизан 3:12, ЖАК - Дунав 12:9.					
Раднички	6	6	0	0	99:38 18
Црвена звезда	6	5	0	1	92:39 15
Партизан	6	4	0	2	75:40 12
Војводина	6	3	0	3	57:57 9
Бањича	6	3	0	3	55:64 9
Наис	6	1	1	4	41:74 4
ЖАК	6	1	1	4	48:93 4
Дунав	6	0	0	6	29:39 0

7. КОЛО (последње): Дунав - Раднички Кон Тики, Војводина - Наис, Партизан - ЖАК, Бањича - Црвена звезда.

КУП СРБИЈЕ

Крајем јануара

КАО и до сада, за звање победника Купа Србије у ватерполу играће се по систему фајнал-фора, у термину 25/26. јануар.

Полуфинални парови жребаће се у понедељак, 16. децембра, а учесници су клубови који се на првенственој полусезони буду наши међу прва четири на табели.

ОДБОЈКА

РИБНИЦА - РАДНИЧКИ 3:1

Куд баш сад

КРАЉЕВО - Хала: ХС "Краљево". Гледалаца: 400. Судије: Зошковић и Миљковић (Београд). Резултати по деоницама: 25:20, 25:20, 21:25, 25:18.

РИБНИЦА: Маринковић 12, Усљанин 17, Бојовић 12, Радовић 14, Бићанин 3, Радевић 12, Киковић (либеро), Сеизовић, Веловић, Мочић (либеро), Окошановић, Миловановић.

РАДНИЧКИ: Ђировић 10, Јовановић 1, Вуловић 11, Стевановић 8, У. Илић 19, Максимовић 3, Пантелић (либеро), Пројић, Перовић 1, М. Илић, Блајковић 5, Премовић.

ДВА дана одмора после утакмице ЦЕВ купа нису била довољна играчима Радничког да се довољно опораве за озбиљнији отпор у шумедијском дербију. Краљевчани су, по први пут ове сезоне, као домаћини остварили победу (3:1) и направили значајан корак у бегу из опасне зоне.

Само један добро одигран сет, трећи, није могао да утиче на увећање бодовног салда "црвених". У сва три остала Рибница је била далеко бољи ривал. Само на махове гости су личили на озбиљну екипу. А у том трећем сету прилику је добио Александар Благојевић, и на крилима његове добре игре наша екипа је успела да смањи резултат. То као да је само "налутило" домаћина. У наставку, његови играчи су просто летели по терену, док са друге није било одговора. Искористили су победници овог меч, додуше, тек пету лопту за победу, али она је чиста и више него заслужена.

У наредном колу, последњем у првој половини лигашког дела првенства, Раднички у "Језеру" дочекује Бердап из Кладова.

М. М.

WIENER ЛИГА (Ж)

9. КОЛО: Сметч 5 - Спартак 0:3, Јединство (СП) - Колубара 3:0, Црвена звезда - ТЕНТ 3:1, Јединство (У) - Партизан Визура 0:3, Динамо - Железничар 3:1.

Партизан Визура	9	7	2	23:7 21
Спартак	8	6	2	21:9 19
ТЕНТ	9	6	3	22:13 19
Црвена звезда	8	6	2	21:10 18
Јединство (СП)	9	6	3	19:14 16
Железничар	9	4	5	18:19 13
Колубара	9	3	6	13:22 8
Динамо	9	3	6	10:21 8
Јединство (У)	9	2	7	9:24 6
Сметч 5	9	1	8	7:24 4

10. КОЛО: Сметч 5 - ТЕНТ, Колубара - Железничар, Динамо - Партизан Визура, Јединство (У) - Спартак, Црвена звезда - Јединство (СП).

ПРВА ЛИГА - Ж

Дерби, неочекивано, Радничком

ВЕЛИКО изненађење приредило су одбојкашице Радничког у де-

WIENER ЛИГА (М)

8. КОЛО: Рибница - Раднички 3:1, Бердап - Спартак (Љ) 1:3, Млади радник - Партизан Визура 0:3, Спартак (С) - Војводина 0:3, Црвена звезда - Јединство 3:0.

Партизан Виз.	8	8	0	24:4 23
Црвена звезда	8	7	1	21:3 21
Војводина	8	6	2	21:11 17
Раднички	8	4	4	17:16 12
Млади радник	8	4	4	14:18 11
Бердап	8	3	5	12:15 10
Рибница	8	3	5	15:18 10
Спартак (Љ)	8	3	5	10:19 8
Спартак (С)	8	2	6	8:20 7
Јединство	8	0	8	6:24 1

9. КОЛО: Раднички - Бердап, Јединство - Рибница, Партизан Визура - Спартак (С), Војводина - Црвена звезда, Спартак (Љ) - Млади радник.

ЦЕВ КУП: РАДНИЧКИ - ПАОК 2:3

Поклон Грцима

ПРВИ меч другог кола ЦЕВ купа донео је много узбуђења, преокрета, а последњи сет је, на жалост, припао гостима. Солуњани су, дакле, на реванш, који је одигран касно синоћ, однели два бода из Крагујевца, а резултат по деоницама био је 17:25, 18:25, 25:22, 32:30, 14:16.

Наша екипа разиграла се тек када је тренер Матић заменио више од пола поставе, Јовановића, Угљешу Илића, Благојевића и Пантелића. Један по један улазили су Милан Илић, Премовић, Максимовић и Протић и унели свежу крв и додатну мотивацију. Резултат је достигнут, у тај-бреку кренуло је одлично све до 12:9, а онда необјашњив пад после "додавања" гаса за нијансу озбиљнијег и искуснијег састава.

И тако, Раднички јесте изгубио меч, али добио је, показало се, талентованог, храброг и одмереног коректора. У први план изашао је Петар Премовић, заменивши целе јесени бледог и просечног Угљешу Илића и то је свакако најјачи и најпозитивнији утисак са минулог дуела.

Победник овог двомеча наставља такмичење у ЦЕВ, а поражене у Челинц купу.

М. М.

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

ПЕТАК

ФУТСАЛ: Економиц - Којерникус (Ниш), хала "Језеро" (19.00)

СУБОТА

ОДБОЈКА (Ж): Крагуј - Црнокоса (Косјерић), хала "Гордана Бојковић" (20.00)

НЕДЕЉА

ОДБОЈКА (Ж): Сметч 5 - ТЕНТ (Обреновац), хала "Гордана Бојковић" (17.00)
ОДБОЈКА: Раднички - Бердап (Кладово), хала "Језеро" (18.00)

ветом колу Прве лиге Србије. У градском дербију савладале су убедљиво, без изгубљеног сета, до сада непоражену и убедљиву екипу Крагуја, по деоницама 25:20, 25:21, 25:16.

Стоји да је лидер првенства ушао у утакмицу очекујући да се ривал унапред преда, али и чињеница да је домаћин био изузетно мотивисан и спреман на велико пожртвовање. Играле су девојке

Мирка Ристовића одлично и сасвим заслужено закомпликовале суграђанкама борбу за Супер лигу.

И поред пораза Крагуј води на табели са бодом предности над београдским Радничким, док је Раднички у "златној" средини. У наредном колу Крагуј дочекује Црнокосу из Косјерића, а "црвене" гостују Либеру у Чачку.

М. М.

СРПСКЕ УЗДАНИЦЕ, ЂОРЂЕ (34) И НИКОЛА (81)

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Двојац на Флориди

ВЕЛИКО признање на адресу Дивљих Вепрова stigло је из постојбине америчког фудбала. Јуниори нашег тима Ђорђе Петровић и Никола Симоновић позвани су у Брандентон на Флориди, где ће се у кампу праћеном од врхунских тамошњих тренера, од 4. до 11. јануара окупити 200 најбољих светских младих играча. После седам дана тренинга њих 45 ће чинити тим који ће изаћи на меџдан америчким вршњацима.

До сада су осморица играча из Србије пролазила својеврсни светски тест, но нити једном није успело да уђе у изабрани тим. Остаје нада да ће први Србин у тиму Света бити баш из Крагујевца.

М. М.

АТЛЕТИКА

Дарко 62. на кросу ЕП

ИАКО је Европско првенство у кросу, трчано у Београду, атлетичар Радничког Дарко Живановић окончао тек на 62. месту у конкуренцији сениора, ипак је био најбоље пласирани такмичар Србије.

Он је на циљ стигао у времену од 31 минута и 39 секунди, далеко заоставши за победником, натурализованим Шпанцем Алемажехом Безабехом (29:11).

В. У. К.

(Ж) СМЕЧ 5 - СПАРТАК 0:3

Голубице несметано одлејршале

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: "Гордана Бојковић". Гледалаца: 100. Судије: Лазаревић (Шабац), Цветковић (Београд). Резултати по деоницама: 14:25, 15:25, 17:25.

СМЕЧ 5: Васојевић, Павловић 4, Радовановић 5, Брђовић, Бојанић (либеро), Швиговић 2, Главчић, Бановић, Војнић-Пурчар 8, Пеширонијевић 4, Каличанин 2.

СПАРТАК: Вукоја, Метишевић (либеро), Цвијетићанин 2, Средић 7, Вујчин 17, Анђанасијевић 2, Медић 10, Мишировић 1, Т. Матић 10, Радаков, Олуић 9, Д. Матић (либеро).

СУБОТИЧАНКЕ су далеко квалитетнији и бољи састав у односу на крагујевачки, а то су самоуверено и на убедљив начин доказале баш на гостујућем терену. Нису оставиле слабашином домаћину ни трачак наде, а руку на срце, ове то нису ни покушале да оповргну. За нова три бода Спартаку је требало само три минута преко сат времена игре, што се свакако може сматрати најкраћом утакмицом ове године.

Сметчу сада остаје да среди редове, промени начин уласка у сваки меч понаособ и поради на стратегији психолошке припреме играчица. Јер, овако како играју, тешко да ће кога до краја првенства успети да победе.

Овом утакмицом завршен је први део лигашког дела првенства, а други креће већ наредног викенда, када у Велики Парк долази обреновачки ТЕНТ.

М. М.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - КРКА 84:77

Скркали Словенце

СЕРИЈА пораза најзад је прекинута и пут ка самом дну табеле је заустављен. Веома значајна победа остварена је не на баш лак начин и то над екипом над којом се, у последњих неколико година, у Крагујевцу просто подражувала. Ипак, ова последња, узевши у обзир да је гост из Словеније завршио прву четвртину великом предношћу, може се чак сматрати и подвигом.

Тек почетком друге деонице, када су се играчи дозвали памети и сетили да треба да играју и одбрану, ствари су кренуле жељеним током. Мариновић је до тада имао доста проблема у организацији, па је његову улогу преузео Сили, одигравши сасвим добро на позицији плеја, али и покренувши екипу борбеношћу и пожртвовањем. Мало по мало предност гостију се топила, а истим темпом наставило се и после великог одмора када се вратио освежени Мариновић. Међутим, ни гости се нису предавали, те су игром један на један у нападу успевали да држе резултатски прикључак, претили серијама поена до 52:51 и 72:69, али су домаћи некако задржали предност. Интересантно је, што је несвојствено Радничком, да су баш поене за поново „одлепливање“ постизали у последњим секундама напада, углавном асистенцијама Мариновића и тројкама Млађана.

Посебан осврт заслужује игра Саве Лешића. Био је изванредан у реализацији, једно време практично је сам играо у нападу, те досегнути бодови најпре иду на његов „конто“. Забележио је индекс 41, са 29 поена и 11 скокова. Тре-

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 1.200. Судије: Обрадовић и Зурајковић (БиХ), Шундић (Црна Гора). Резултат по деоницама: 14:28, 22:11, 30:16, 18:22.

РАДНИЧКИ: Сили 12, Јанковић, Лешић 29, Јовић, Стевановић, Млађан 17, Калинић, Бирчевић 11, Димић 4, Балмазовић, Јевтовић, Мариновић 11.

КРКА: Лайорник 10, Касираји, Ројц 10, Булан 9, Мурић 12, Павић, Букер 13, Ројц, Хукић 4, Болчина 4, Клобучар 15.

ба поменути забрињавајућу немоћ домаћих у скоку, скор 21-41, али и низ успешних асистенција (23-12) и мањак грешака, чак 4-15, тако да је на тај начин направљен неопходан баланс.

Следи изузетно тешко и значајно гостовање. Реч је о Задру, екипи са којом ће се, између осталих, како ствари стоје, водити борба за опстанак на „Јадрану“.

М. М.

„ЦРВЕНИ“ ИЗ „ДВОЈКЕ“ У „КЕЦА“

ЕВРОКУП: СПАРТАК - РАДНИЧКИ 81:68

Не иде без правој центра

ДРУГУ меч лопту за опстанак у евро такмичењу крагујевачки састав пропустио је у Санкт Петербургу, мада, реално, тако нешто тешко је било и очекивати. Гост је имао снаге за озбиљан отпор само у првом полувремену, док је у наставку руски састав дошао до сигурне и убедљиве победе. По деоницама било је 16:16, 15:20, 27:14, 23:18.

ПРВА ЛИГА - Ж

Шумадинке посустале у финалу

УПРКОС доброј игри, кошаркашице Шумадије поражене су у 10. колу Прве лиге у Београду од екипе Партизана, резултатом 94:75.

Крагујевчанке су се током већег дела утакмице одлично држале и успешно парирале Београђанкама, које је помало стигао умор с обзиром да су протеклих дана имале три тешка гостовања. Томе у

АБА ЛИГА					
11. КОЛО: Раднички - Крка 84:77, Широки - МЗТ Скопље 67:63, Олимпија - Мега Визура 88:75, Будућност - Целевита 64:60, Солнок - Партизан 76:71, Цибона - Игокеа 74:82, Црвена звезда - Задар 82:69.					
Црвена звезда	11	9	2	856:728	20
Партизан	11	8	3	827:726	19
Целевита	11	8	3	808:756	19
Цибона	11	7	4	869:808	18
Будућност	11	7	4	818:765	18
Игокеа	11	7	4	824:803	18
Мега Визура	11	5	6	885:914	16
МЗТ Скопље	11	4	7	835:852	15
Раднички	11	4	7	849:891	15
Крка	11	4	7	752:798	15
Задар	10	4	7	834:896	15
Солнок	11	4	7	805:874	15
Олимпија	11	3	8	711:777	14
Широки	11	3	8	739:820	14

СТРЕЉАШТВО

Милутину бронза из Загреба

У ГАЂАНУ ваздушним оружјем на међународном такмичењу „Трофеј младости“, које је прошле недеље одржано у Загребу, крагујевачки стрелац Милутин Стефановић освојио је бронзану медаљу.

Интересантно је да је пре финала убедљиво водио Стеван Плетикосић са 627 кругова, док је Стефановић био осми са 621,1 кругом, колико је имао и млади Стеван Јовановић на деветом месту. Ипак, у финалној серији Стефановић је успео да се домогне бронзаног одличја, док је Плетикосић завршио на седмом месту, а његов млађи имењак остао на раније достигнутој деветој позицији.

С. М. С.

РВАЊЕ

Најбољи у Обреновцу

НАЈУБЕДЉИВИЈИ у првом колу турнира у слободном стилу, прошле недеље у Обреновцу, били су рвачи Радничког. Крагујевчани су освојили 36 поена, и тако се нашли испред екипа Младости из Ваљева (21 поена) и београдског Железничара (20).

Друго коло рвачког турнира одржаће се ове недеље у Београду, а наредног викенда најбоље екипе очекује плеј-оф у Ваљеву.

Подсећамо, у овој дисциплини, Раднички је прошле године освојио вецешампионску, а претпрошле шампионску титулу.

С. М. С.

КАРАТЕ

Злато за Ненада

ЗАВРШНИ турнир Првенства Србије за кадете, јуниоре и млађе сениоре, прошле суботе у Инђији, Карате клуб Застава окончао је са златном медаљом. Њу је у борбама јуниора до 55 килограма, заслужио Ненад Стојановић.

На корак до одличја стао је Стефан Нешковић, млађи сениор, док је у четвртфиналу поражен његов вршњак Бојан Куч, као и Кристина Милетић, јуниорка.

В. У. К.

КУГЛАЊЕ

СУПЕР ЛИГА

Одмор до фебруара

РЕМИЈЕМ, и то трећим ове сезоне, у дуелу са екипом Кордуна у Крагујевцу, куглаши Водовода завршили су јесењи део суперлигашке сезоне, освајањем седмог места са девет бодова, од десет екипа колико се такмичи у овом рангу.

Истина, Крагујевчани су почели лоше, на старту су били у заостатку за 66 чуњева, али су, током меча, Милинковић, Вуксановић, Ђорђевић и Пантић постепено анулирали ту разлику да би у последњу измену на стази ушли са шет чуњева вишка (2.812:2.807). Али, Јоксимовић, упркос великој жељи, није успео да савлада једног од најбољих куглаша Кордуна Тркуљу, па су на крају, чуњеви у корист противника - 3.368:3.333 омогућили гостима да освоје бод - 4:4.

Сада следи двомесечна пауза у првенству Супер лиге Србије, а наставак такмичења заказан је за 8. фебруар, када ће се одиграти мечеви 12. кола.

ПРВА ЛИГА

Солидан јесењи учинак

ЧЕТВРТОМ првенственом победом, крагујевачки Пак промет завршио је јесењи део такмичења у Првој лиги Србије, група Центар, где ће презимити на седмом месту, у конкуренцији десет екипа, са 11 освојених бодова.

На руку им је ишло и то што су у последњем, 11. колу на свом терену дочекали ИМР, најслабији тим у овом рангу такмичења, па отуда и убедљив резултат - 7:1. Најбољи у редовима домаћина био је Јовановић са 543 оборена чуња, док је једини пораз у дуелу са панчевачким такмичарима забележио Петковић. На крају, 67 чуњева разлике у корист Пак Промета - 3.170:3.103.

Наставак такмичења у Првој лиги Србије је 8. фебруара.

С. М. С.

МУТА НИКОЛИЋ БИ

У Владу по помоћ

ГОТОВО једнако као сам меч, била је интересантна конференција за новинаре после њега. Најпре је тренер гостију Џикић дао одлично тумачење игре Радничког, који је по њему изванредан у игри без „тешког“ центра, а са две четворке, а затим је Николић имао примедбе и објашњења на ситуацију око клуба. Уз то реговало је и на спорадичне звиждуке упућене Мариновићу.

- Ваљда сви волимо овај клуб, најпре публика, требало би више од играча. Нама је неопходна подршка, а не увреде. Мариновић је једини плеј и има право на умор и грешку. Играчи већ дуго не примају паре, а по уговорима, уколико не буду исплаћени два месеца, слободни су. Ситуација је таква, могу да оду, али они остају због мене и клуба. Менаџери су већ напустили главу Јаруу, па се десило то што се десило. Почели су сада да „бушкају“ око Бирчевића, те Звезда, те Партизан, сви су се окомили на нас.

Ми смо дигли кошарку у граду, ако неко уме боље - извол'те, али зна се где су били пре тога. Бетон.

Раније сам рекао да ћемо се ми ове године борити за опстанак на „Јадрану“, толико можемо. Не знам шта ће бити уколико прођемо даље у Еврокупу. Грујин и ја „намичемо“ паре на свакојаке начине, али и ту има краја. Отићићу код Вучића за помоћ, и ми смо, ваљда, српски клуб - завршио је први стратег Радничког.

Домаћин је главни „посао“ завршио средином треће четвртине, када је код 33:40 направио серију од 12:0. Све остало, баш због не баш најбоље дефинисане игре Радничког, била је рутинна.

У овом колу Нептунас је на свом терену изгубио од Паниониоса са 78:86, а Бешикташ је победио Бизоне резултатом 83:74. На табели Бешикташ, који има скор 6-2, Паниониос стоји на 5-3, учинак Радничког је 4-4, а Спартаков, Нептунасов и Бизона 3-5.

Наш састав је синоћ, у одлучујућој утакмици за прелазак у другу фазу, односно освајање трећег места на табели, дочекао литвански Нептунас, док у последњем колу прве фазе иде на ноге Бешикташу. На завршници играју још Нептунас - Спартак и Бизона - Паниониос.

М. М.

прилог говори одлична трећа четвртина наших девојака, коју су решиле у своју корист са 20:14, чиме су смањиле разлику домаћих на само „минис пет“ - 59:54.

Међутим, то је било све. У наставку „црно-беле“ нису дозволиле изненађење, кренуле су фуриозно и већ на старту направиле серију од 7:0, која се до краја утакмице, у укупном скору, попела на плус 19.

У редовима Шумадинки, најбољу партију пружио је Александар Рачић, која је постигла 19 поена и забележила пет успешних асистенција. Уз њу, одлично је играла и Милица Цветановић, и уз 17 кошева имала и 10 скокова.